

desembre 2010 / Any 47 / Època V
Número 32 / P.V.P. quiosc: 5 Euros

Revista de la

FEDERACIÓ
CATALANA
D'ENTITATS
CORALS

aquatreveus

**EL PESSEBRE DE PAU CASALS
EL VENDRELL 17-12-2010
CONCERT COMMEMORATIU DEL 50è ANIVERSARI
DE LA SEVA ESTRENA**

Federació Catalana d'Entitats Corals

Via Laietana, 54, 2n. Despatx 213
08003-Barcelona
Tel. 932680668 - Fax. 933197436
E-mail: fcec@fcec.cat
http://www.fcec.cat

Entitat escollida membre del
Consell de l'Associacionisme i el
Voluntariat de Catalunya en
representació de l'àmbit cultural.

PRESIDENTA

Montserrat Cadevall i Vigués
E-mail: presidencia@fcec.cat

VICE-PRESIDENT

Lluís Gómez

SECRETARI

Joan Jordana i Ollé

TRESORER

Josep M. Martínez i Colas

VOCALS

Toni Prat
Maria Josep Udina

CAP DE L'EQUIP TÈCNIC

Ramon Vilar
E-mail: ramonvilar@fcec.cat

CAP DE L'EQUIP TERRITORIAL

Jaume Gavalrà
E-Mail: baixllobregat@fcec.cat

EQUIP TÈCNIC

Xavier Baulies
Emili Fortea
Dolors Ricart
Montserrat Rios
Ramon Vilar

COOPTATS

Manuel Cabero
Joan Manuel Cintora
Enric Genescà
Enric Navàs

DEPARTAMENT DE GREGORIÀ

Pep Quintana

EQUIP TERRITORIAL

BAGES-BERGUEDÀ

Carme Quintana
E-mail: bages-bergueda@fcec.cat

BAIX LLOBREGAT

Jaume Gavalrà
E-mail: baixllobregat@fcec.cat

BARCELONÈS

Mar Pujol
E-mail: barcelones@fcec.cat

CAMP DE TARRAGONA

David Molina
E-mail: camptarragona@fcec.cat

COMARQUES DE GIRONA

Antoni Amorós
E-mail: comarquesdegirona@fcec.cat

MARESME

Montserrat Grau
E-mail: maresme@fcec.cat

OSONA-RIPOLLÈS-CERDANYA

Montserrat Orriols
E-mail: osonaripollescerdanya@fcec.cat

PENEDÈS-ANOIA-GARRAF

Empar Mateo
E-mail: penedesanoiagarraf@fcec.cat

TERRES DE LLEIDA

Divina Melé
E-mail: terresdeleida@fcec.cat

TERRES DE L'EBRE

Emili Miralles
E-mail: terresebre@fcec.cat

VALLÈS

Joan Serra
E-mail: valles@fcec.cat

Europa Cantat

Sante Fornasier President
Sonja Greiner Secretària General
Secretaria:
Weberstr., 59a - D-53113 Bonn
Tel.: +492289125663
Fax: +492289125658
E-mail: info@europacantat.org
http://www.europacantat.org

IFCM - International Secretariat

Michael J. Anderson, Interin President
UIC Department of Performing Arts
1040 W Harrison St Rm L018, MC255,
Chicago IL 60607-7130
Tel.: +1(312)996-8744
Fax: +1(312)996-0954
E-mail: mjanderson@ifcm.net
Website: www.ifcm.net

Consell Català de la Música

Josep M. Busquets
Gran Via de les Corts Catalanes, 608, 3r D
08007-Barcelona
Tel.: 934875417
Fax 934875416
E-mail: ccmusica@suport.org

Editorial

4

Què hem fet?

5

45es Jornades Internacionals de Cant Coral
Commemoració de la mort del President Companys
XIII Catalunya Coral
Fira Mediterrània de Manresa
La FCEC i la dedicació del Temple de la Sagrada Família
El Pessebre de Pau Casals

Què fem

15

Cursos de direcció coral 2010-2011
Posa al dia la teva entitat
Pròxima assemblea
46 Jornades Internacionals de Cant Coral
Carnet del cantaire

Demarcacions i Corals

19

Bages-Berguedà
Baix Llobregat
Barcelonès
Camp de Tarragona
Comarques de Girona
Maresme
Osona-Ripollès-Cerdanya
Penedès-Anoia-Garraf-Baixa Segarra
Terres de l'Ebre
Terres de Lleida
Vallès

Equip tècnic

44

Antologia de la nova cançó
Crònica del Fòrum de directors

Europa Cantat

50

XVII Festival Europa Cantat, a Torí
Assemblea general d'Europa Cantat a Namur (2010)
Activitats de 2011
Setmana Cantant a Pécs -Hongria-
Mort de Marcel Corneloup
IV Jornada d'experts en Cant Coral de la Mediterrània

IFCM - Federació Internacional per la música coral

52

Reunió del Consell de la IFCM A Barcelona
Cor Mundial Jove

Més sobre el món coral

58

Cor Jove dels Països Catalans
Reial Companyia d'Opera de Cambra de Barcelona
28è Festival Internacional de Música de Cantonigròs
XII Festival Internacional de Cant Coral Europa i els seus cants
Concurs Coral a Malgrat de Mar
Onzena trobada de corals de la Cerdanya
Concert coral al Japó
Choralies: vintena edició

Entrevista

64

Albert Blancafort
Sante Fornasier

Articles

69

La Pantera Imperial
"Bach Zum Mitsingen" 2011

Ens han deixat

71

A la memòria d'en Xicu Petit

Calaix de Música

72

La casa dels cants
Clivis
Dinsic
Brotos & Mercadal Edicions Musicals

Coses que passen...

73

Un piano de fusta
L'últim dia a les Choralies

Entretencors

74

Encreuats musicals

aquatreveus

és una publicació de la Federació Catalana d'Entitats Corals.

Taula de redacció:

Montserrat Cadevall, Jaume Gavalrà, Maria Josep Udina i Joan Benito.

Secretària de redacció:

Bàrbara Anglís

Fotografies:

Arxiu de la FCEC, d'EC, cantaires i corals, Montserrat Cadevall, Emili Fortea, Manel Canetti, Arxiu Blancafort, Pep Solé i Conzetta Rizza.

Entretencors:

Pep Solé.

Portada:

El Pessebre de Pau Casals.

La FCEC i la revista **aquatreveus** no comparteixen necessàriament les opinions dels articles signats.

Dipòsit legal: B-27093/93

Edició, compaginació i impressió:
Gràfiques Barfar, S.L.

Amb el suport de la Generalitat de Catalunya

aquatreveus és membre de l'APPEC (Associació de Publicacions Periòdiques en català)

Estem arribant a la fi de l'any 2010 immersos en la gran quantitat de concerts de Nadal. Aquests dies podem fer un primer tast del que serà el cant coral d'aquest nou curs.

En el número anterior de la revista us informàvem de moltes i molt diverses activitats per a tot aquest segon semestre. Ara és el moment de fer-ne balanç i de destacar-ne algunes.

En primer lloc, les 45es Jornades Internacionals de Cant Coral, amb la participació de set corals d'altres països i un bon desenvolupament dels tallers i dels concerts. El concert final, que aquest any es va fer a l'Auditori de Barcelona, va constituir una tribuna per a explicar què és Catalunya i com estan tractant a la nostra nació, i per a defensar els nostres drets, ja que va coincidir amb la gran manifestació del 10 de juliol. Un canvi en els horaris dels assaigs generals va permetre que tots els cantaires catalans, i també d'altres països, poguessin assistir-hi, encara que fos parcialment. En l'editorial anterior ja fèiem una crida a la defensa de Catalunya, i ara, més que mai, tots nosaltres i les corals ho hem de continuar fent.

En segon lloc, el desenvolupament de la reunió del Consell de la Federació Internacional per a la Música Coral (IFCM), que va reunir 22 persones de diferents països i que va servir per a posar les bases del futur immediat de la IFCM, ja que, tal com us vam informar en el número anterior de la revista, hi ha hagut un relleu en la presidència, i les circumstàncies actuals són ben complicades. Alhora, també va servir per a mostrar als assistents les instal·lacions de l'Auditori i de l'Esmuc, espais que els vam oferir per a celebrar-hi un simposi internacional, i també la ciutat de Barcelona. Volem agrair a l'Esmuc, a l'Ajuntament de Barcelona i, en representació de la Generalitat de Catalunya, als senyors Ignasi Doñate, director de Projectió Internacional de les Entitats Catalanes, i Ramon Fontdevila, director del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, el suport i la participació durant els dies de celebració de la reunió.

I sense oblidar tots els festivals corals que se celebren al nostre país: Cantonigròs, Catalunya Centre, Europa i els seus Cants, Festival de Malgrat, i tot agraint als seus organitzadors aquesta tasca i encoratjant-los a continuar-la, en tercer lloc volem destacar la celebració d'una Setmana Cantant d'Europa Cantat a Vic i la important participació de cantaires catalans en activitats corals en altres països. Aquestes accions faciliten una visualització internacional del cant coral català i ens enriqueixen per les relacions d'intercanvi que s'hi estableixen. Desitgem, tal com va dir Xevi Solà, regidor de Cultura de l'Ajuntament de Vic i director de la Coral Canigó, que aquesta hagi estat la primera i que pugui tenir continuïtat amb noves edicions, tal com ha passat amb la que se celebra cada tres anys a Tarragona (que, per cert, ja està convocada per al juliol del 2011).

En quart lloc, cal destacar que demanen cada vegada més la participació de corals en diferents actes sobre temàtiques ben diferents, com ha estat l'homenatge al president Companys o la consagració de la basílica de la Sagrada Família. De mica en mica, el cant coral va entrant dins la societat com una activitat normal, però el camí que hem de recórrer encara és molt llarg per a situar el cant coral al lloc que es mereix.

I en cinquè lloc, vull posar de manifest una sèrie d'activitats que ha organitzat la mateixa FCEC; algunes d'habituals, com és el cicle Catalunya Coral, els concerts, aplecs, tallers i activitats de les demarcacions, però d'altres de ben extraordinàries: la creació d'un cor de 300 persones per participar en la consagració de la Sagrada Família, i l'organització dels concerts d'El pessebre de Pau Casals per commemorar el cinquantè aniversari de la seva estrena a Acapulco. En les pàgines d'aquesta revista trobareu explicades totes aquestes activitats, però cal fer-hi unes quantes reflexions:

- El cant coral, majoritàriament amateur al nostre país, ha de ser pres seriosament per les persones i

institucions que el volen fer participar en activitats. Nosaltres i les corals treballem moltes vegades com si fóssim professionals i amb programacions ben establertes. No es pot fer anar la gent com una baldufa, ara sí ara no, ara "encara no sabem què s'ha de cantar", ara "suspenem el concert", ara... Perquè les coses surtin correctament cal poder-hi treballar tant de temps com requereixen, en comptes d'esperar que la gran capacitat d'improvisació i de professionalitat que hi posem, faran que les coses surtin bé.

- En l'organització d'actes, hem de fer valer el nostre fer seriós i treballar per donar-hi la màxima qualitat.
- També hem de ser seriosos complint els compromisos que hem acceptat, i arribar fins al final; no s'hi val a només posar-hi el logo i després desaparèixer. Les entitats que actuen així no fan cap favor al cant coral.

També aquest semestre ens ha permès comprovar la riquesa que tenim a la FCEC, i que podem organitzar o participar en activitats que cobreixen les diferents sensibilitats i preferències dels cantaires. Un exemple el vàrem tenir el 17 d'octubre, en què, mentre unes tres-centes persones assajaven per a la consagració de la Sagrada Família i la visita del Sant Pare, 400 cantaven a Montjuïc en l'homenatge que es va tributar al president Companys en el 70è aniversari del seu afusellament, i 600 cantaven a Lleida "sota els ponts", una nova activitat proposada per la Demarcació de Terres de Lleida. I a la tarda, concert del cicle Catalunya Coral a Ripoll amb la participació d'un centenar de cantaires d'edats que oscil·laven entre cinc i més de setanta anys.

Que aquest "esperit del 17 d'octubre" vagi fent créixer el cant coral i ens encoratgi a treballar cada cop més bé.

Montserrat Cadevall
Presidenta de la FCEC
Desembre del 2010

XVL JORNADES INTERNACIONALS DE CANT CORAL A BARCELONA

L'edició anual de les Jornades Internacionals de Cant Coral s'ha celebrat a Barcelona durant la segona setmana de juliol del 2010, del dia 4 al dia 11. Ha representat un gran èxit de participació i ha generat un gran

entusiasme, ja que el fet de cantar en un esdeveniment com aquest omple els desitjos de molts cantaires. La convocatòria d'enguany ha mostrat novament la força i l'empenta del cant coral.

A continuació us presentem algunes de les fotos de les corals participants obtingudes durant els concerts que van oferir a l'església de Santa Maria del Pi de Barcelona.

Concert de cloenda

Després de les trobades celebrades per assajar les obres dels diversos tallers, dels concerts en poblacions pròximes a Barcelona i dels concerts a l'església de Pi, es va celebrar a l'Auditori de Barcelona el concert final de les Jornades davant un gran nombre de públic. Els cantaires es van mostrar contents per les experiències compartides i il·lusionats de poder actuar en un escenari com aquest.

El concert coincidí amb la manifestació en favor de l'Estatut i els drets de la terra catalana. Es van modificar els horaris d'assaig per permetre la participació a la manifestació dels cantaires que ho desitgessin. El concert es va iniciar amb la lectura d'una proclama d'adhesió a la manifestació reivindicativa, a càrrec de la secretària de la FCEC, Bàrbara Anglí i es van cantar "Els Segadors".

A les Jornades d'enguany hem estat acompanyats pel president en funcions de l'IFCM, Federació Internacional per la Música Coral, Michael Anderson, per altres membres del Consell de l'IFCM -reunits aquells dies a Barcelona-, i per altres personalitats del món coral i cultural, que presidiren els actes musicals juntament amb la presidenta de la FCEC, Montserrat Cadevall.

Aquestes són algunes de les fotografies del concert de cloenda:

COMMEMORACIÓ DE LA MORT DE LLUÍS COMPANYS

Per tal de recordar el setantè aniversari de l'afusellament del president Lluís Companys, la Comissió de la Dignitat va organitzar una sèrie d'activitats commemoratives. Ens van demanar a la Federació Catalana d'Entitats Corals que participessin en l'organització de l'acte "Montjuïc canta al president Companys" amb el propòsit que hi assistissin corals d'arreu de Catalunya.

La commemoració va incloure els actes següents:

1. Cantada individual de les corals participants a diversos indrets de la muntanya.

Lloc 1. Residència

- Coral Polifònica de Figueres
 Directora: Flor Miscopein
- Coral Ariadna de la Garriga
 Director: Enric Roca i Torndelacreu

Lloc 2. Timbaler del Bruc

- Coral Allegro de Barcelona
 Directora: Montserrat Meneses
- Coral Espinavessa de Valls
 Director: Joan Mandoli

Lloc 3. Baluard de Sant Carles

- Cor Lubilo d'Alcanar
 Directors: Josep Garriga i Josep Anton Alcoverro
- Orfeó Jonquerenc de la Jonquera
 Director: Joaquim Mandado

Lloc 4. Pati del Castell

- Grup Vocal V9 de Viladomiu Nou-Gironella
Directora: Margarida Curriu
- Poble que Canta
Director: Jordi Llobet /
Tenor solista: Jordi Cortada

Lloc 5. Racó de la Senyera

- Orfeó Pau Casals de Sant Carles de la Ràpita
Director: Gerard Fusté
- Coral Joventut El Gínjol de Maçanet de la Selva
Directora: Judit Giralt

Lloc 6. Fossar de Santa Eulàlia

A les corals que havien fet cantades individuals s'hi afegiren altres cors i cantaires de diverses corals de la FCEC.

Repertori comú

- "El cant de la senyera" (cor)
Poema: Joan Maragall (1860-1911)
Música: Lluís Millet (1867-1941)
- "Els segadors", himne nacional de Catalunya
Lletra: Emili Guanyavents (1860-1941)
Melodia popular. Harmonització: Josep Viader
Direcció: Josep Vila i Casañas

2. Al fossar de Santa Eulàlia, hissada de la bandera catalana del president Companys i interpretació del "Cant de la senyera" a càrrec de totes les corals participants.

3. Al final es cantà "Els segadors", himne nacional de Catalunya.

Altres actes d'aquesta commemoració organitzats per la Comissió de la Dignitat foren els següents:

13 d'agost, a les 11 del matí, a La Baule. Descoberta d'una placa a la casa on va ser detingut el president Lluís Companys per la policia militar alemanya. Acte en col·laboració amb la Delegació de la Generalitat de Catalunya a França.

Al setembre, celebració d'un acte de reivindicació a Madrid, a la Direcció General de Seguridad, per a retre homenatge al president en el lloc on estigué detingut i fou torturat al setembre del 1940.

El 15 d'octubre, a les vuit del vespre, exèquies cíviques a l'església de Sant Agustí de Barcelona, que van incloure la lectura de textos del president i poemes i panegíric pel pare Hilari Raguer. L'Orquestra de Cambra de l'Empordà, dirigida per Carles Coll, i la Polifònica de Puig-reig, que dirigeix Ramon Noguera, hi interpretaren el Requiem de Mozart.

XIII CATALUNYA CORAL. 2010

Com cada any, s'ha celebrat el cicle de concerts Catalunya Coral, que, com diu en l'escrit de presentació la presidenta de la FCEC, Montserrat Cadevall, "el cicle Catalunya Coral vol ser una mostra del treball de cada dia de les nostres entitats i vol presentar el seu treball curós, de qualitat i de difusió del cant coral, posant també de manifest la riquesa del patrimoni coral català i d'arreu, a cada una de les onze demarcacions de la Federació".

És important destacar que en aquesta edició hem tingut novetats en alguns dels concerts: la participació per primera vegada d'una coral anglesa, d'una coral infantil, la Coral Infantil Els Follets de Ripoll; i les col·laboracions d'una Cobla, amb la Coral Font del Fil de Manresa, i d'un Esbart, amb la Coral Verge del Lliri de Vilanova de Bellpuig.

Catalunya Coral a Tortosa

Catalunya Coral a Ripoll

Catalunya Coral a Vilanova de Bellpuig

Catalunya Coral a Manresa

Catalunya Coral a Sabadell

Catalunya Coral a Figueres

Concert del cicle Catalunya Coral a Argentona

El 14 de novembre passat, la Coral Santa Llúcia del Perelló (Baix Ebre) va prendre part en el cicle Catalunya Coral d'enguany; concretament, en l'edició celebrada a la població maresmenca d'Argentona, on va compartir escenari amb la Coral Sant Esteve de Sant Esteve Sesrovires i la Coral Llaç d'Amistat de la població organitzadora d'aquesta diada de Catalunya Coral. Va ser una trobada força interessant, tant per les corals assistents, com per la diferència dialectal que es podia observar entre els components d'aquestes. La Coral Sant Esteve de Sant Esteve Sesrovires, integrada per 27 cantaires, va sorprendre per la gran qualitat de les

veus en la interpretació d'un programa de cançons populars (internacionals, això sí). La Coral Llaç d'Amistat d'Argentona, formada per una vintena de cantaires, va prodigar a tots els participants l'amabilitat dels amfitrions i va cantar molt bé un programa més tradicional, amb un toc clàssic. A nosaltres també ens va anar força bé.

L'organització va estar molt encertada amb la decisió de preparar zones reservades a cada coral i la zona del pica-pica, on, com sol passar, ens vam

agermanar els membres de totes tres entitats.

Julià Pallarès Martí
Secretari de la Coral Santa Llúcia

FIRA MEDITERRÀNIA DE MANRESA

Com ens diu des de la seva pàgina web, la Mediterrània, o Fira d'Espectacles d'Arrel Tradicional, és un mercat de noves creacions artístiques inspirades en la tradició catalana o en la tradició comuna a tota la riba de la Mediterrània.

La Fira, que ha assolit la dotzena edició, s'ha celebrat durant el primer cap de setmana de novembre del 2010, entre els dies 4 i 7.

Com a mercat que és, l'objectiu principal de la Fira és facilitar que els programadors inscrits decideixin la contractació dels espectacles que s'hi

presenten. Els espectacles poden ser de música, teatre o dansa, per a públic adult o familiar, d'escenari o itinerants de carrer; majoritàriament, són espectacles catalans.

Enguany, la FCEC s'ha volgut afegir novament a la mostra amb la intenció de fer-se a conèixer una mica més entre el públic, presentant-hi exemplars de la revista i anuncis de cursos i de concerts, i exhibint-hi els resultats de l'activitat com a editora musical, que comprenia tant les novetats recents com el fons de partitures existent.

A més d'altres personalitats del món cultural i artístic, han passat pel nostre estand el

president de Parlament de Catalunya, Sr. Ernest Benach, i el Sr. Ramon Fontdevila i Subirana, nascut a Manresa, director del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana (CPCPTC).

Com en les edicions anteriors, han estat al front de l'estand la delegada territorial del Bages-Berguedà de la FCEC, Sra. Carme Quintana, i el seu marit, Lluís García, que van comptar amb la presència i la col·laboració de la presidenta de la FCEC, Sra. Montserrat Cadevall i altres membres del Consell.

LA FCEC I LA DEDICACIÓ DEL TEMPLE DE LA SAGRADA FAMÍLIA

Igualment, Gaudí entén la Sagrada Família com un espai pensat per a la grandiosa assemblea dels qui lloen la Trinitat: les voltes de la nau "seran les fulles del gran arbre que aplegarà el poble per alabar Déu". Aquesta assemblea anticipa l'aplec celestial amb els seus cantos. Acompanyats dels orgues, centenars de cantors formen un gran orfeó, més celestial que terrenal. De fet, Gaudí, en una dedicatòria que es troba a l'àlbum d'honor de l'Orfeó Català, ja havia deixat escrita aquesta frase: "Al cel, tots en serem, d'orfeonistes". (Puig i Tàrrach, Armand, La Sagrada Família segons Gaudí. Comprendre un símbol, Barcelona: Pòrtic, 2010, pàg. 162.)

Quan el Sr. Jordi Bonet, a principis de setembre del 2009, va trucar a la FCEC a través d'en Jordi Subirà per demanar la col·laboració de la Federació en una prova acústica que es volia fer al temple de la Sagrada Família, no ens ho vàrem pensar dues vegades. És més, hi vam accedir gustosos i il·lusionats. El 19 de desembre del mateix any, finalment, uns sis-cents cantaires de la FCEC provinents de tot Catalunya entonaven entusiasmats "Al·leluia" del *Messies* de Händel des de les cantories del temple, a 30 metres d'alçada, envoltats d'un fred intens i dirigits per Esteve Nabona. Aquella convocatòria de cantaires fou un èxit i va ser organitzada amb tota precisió per la cap de la Demarcació del Barcelonès, Mar Pujol. El sentiment que

la Sagrada Família pertany a Catalunya, a més del món, i que és un dels elements identificatius i emblemtics del poble i del paisatge català, estava present en l'ànim de tots els que hi vàrem col·laborar. Aleshores es tractava de verificar si Gaudí havia previst realment l'acústica d'aquest temple immens i si, en cas contrari, encara s'hi era a temps de fer-hi alguna intervenció. El resultat fou positiu, malgrat que encara hi havia finestrals per tancar, i l'experiència viscuda fou inoblidable. El simple fet de cantar per primera vegada des de les cantories del temple i amb una massa de cantaires com aquella, ja valia la pena. Era fer realitat un dels somnis de Gaudí, el qual creia fermament en el cant coral. Íntim amic de Lluís Millet,

s'havia preocupat pels aspectes musicals i sons que havien de vibrar dintre i fora del temple (18 campanars amb campanes de mides i sonoritats diferents!). El cant coral, per a Gaudí, l'"orfeonisme", dit en terminologia del seu temps, era un ideal d'harmonia i germanor. D'ell és la frase que "al cel, tots en serem, d'orfeonistes". Una visió utòpica, com igualment ho era la seva concepció del temple.

L'èxit de la prova acústica no va ser fàcil d'aconseguir, però. Es va haver de treballar força per a obtenir el resultat final. Darrere de l'ideal d'en Gaudí, finalment hi ha unes persones amb les quals t'has d'entendre i amb qui has de gestionar l'esdeveniment de manera que es materialitzi el resultat final. Si la relació amb el Patronat de la Sagrada Família va ser fàcil i bona, no podem dir el mateix del personal intermediari que gestiona el dia a dia de la institució, amb el qual vàrem patir d'una certa incompetència per a l'organització d'actes musicals. Malgrat tot, i després d'haver estat un esdeveniment reeixit, el Patronat, a través del Sr. Jordi Bonet, va encomanar a la FCEC l'organització musical del dia de la dedicació del temple de la Sagrada Família, que va ser presidida pel papa Benet XVI, el dia 7 de novembre del 2010.

El dia 13 d'abril d'aquest mateix any, d'acord amb la missió confiada pel Patronat de la Sagrada Família, la FCEC va organitzar una comissió tècnica per a preparar l'acte de la dedicació. Estava formada per Mar Pujol (cap de la Demarcació del Barcelonès), Ramon Vilar (cap de l'Equip Tècnic), Joan Casals (Comissió Interdiocesana de Litúrgia),

Jordi Guàrdia (Centre de Pastoral Litúrgica) i Pep Quintana (Departament de Cant Gregorià de la FCEC). Sabiem que, al voltant d'un esdeveniment d'aquesta mena, la darrera paraula la té sempre el Vaticà i, més concretament, el Bisbat de Barcelona. De tota manera, i ja que en aquell moment encara no hi havia res organitzat, nosaltres presentaríem la nostra proposta per si era acceptada, i més després de l'experiència recent de la prova acústica. Els nostres criteris bàsics eren els següents:

- 1) La màxima participació possible de cantaires de tot Catalunya, i fins i tot de cantaires de cors federats dels Països Catalans (pensàvem concretament en la FCEC i en la Federació de Pueri Cantores, com també en una representació del SCIC, dels Cors Joves i dels Cors de Clavé, però especialment en l'Escolania de Montserrat i fins i tot en el Departament de Cant Gregorià de la FCEC). Davant la dificultat de comptar amb cors sencers per a aquesta actuació, ens

inclinàrem per convocar cantaires individuals, els quals farien assaigs previs per delegacions territorials de la FCEC.

- 2) Que la música que s'interpretés fos, bàsicament, de compositors catalans, tant del moment present com històrics. Música litúrgica, tanmateix. De tota manera, no hi podia faltar ni el motet *Locus iste* de Bruckner ni l'"*Al·leluia*" del *Messies* de Händel.
- 3) Que els intèrprets, com ara els salmistes, els directors i els organistes, fossin representatius de les seves pròpies especialitats. Quant a l'orgue, crèiem que, donada la transcendència de l'acte, s'havia de confiar a diferents organistes significatius del nostre país perquè intervinguessin en diversos moments de la celebració.

Amb aquests criteris es va organitzar tota la celebració, tant la música litúrgica com la preparació logística amb vista a la participació dels cantaires. Tal com s'havia pensat, era un projecte complex que s'havia de començar tan aviat com fos possible per a assegurar-hi un alt nivell de qualitat. Els assaigs distribuïts per demarcacions, crèiem que s'havien de començar a fer al mes de juny, si més no. De tota manera, aviat ens adonàrem, a través de converses informals amb el cardenal Lluís Martínez Sistach, que ell no coincidí amb els nostres criteris i que tenia posada la mira en la participació exclusiva d'uns quants cors, com podien ser l'Orfeó Català, la Coral Sant Jordi i l'Escolania de Montserrat. "És un esdeveniment que el veurà tot el món i ha de tenir la màxima qualitat", ens deia.

Per la nostra banda, l'organigrama de l'acte la part que toca a la música estava fet, i maldàvem per presentar-lo al Bisbat, però el silenci era l'única

resposta. Finalment ens assabentàrem que hi hauria un coordinador general, el P. Enric Puig, a través del qual havien de passar tots els aspectes relacionats amb la visita del Papa. A principis de juliol ens va convocar perquè li presentéssim el nostre projecte. La visita fou cordial i profitosa, però ens va dir que qui tenia la darrera paraula en aquest afer era, al capdavant, el senyor cardenal, i que ell li parlaria de la nostra proposta. Nosaltres li vam expressar el nostre neguit respecte del temps que quedava per a fer tota la preparació que calia, ja que el mes d'agost es podia donar per perdut. Amb aquesta visita pensàrem que aquest tema ja estava encarrilat i que aviat n'obtidríem una resposta. Però estàvem equivocats. El silenci va continuar fins a principis de setembre, malgrat les trucades telefòniques de la Mar Pujol al Bisbat interessant-se per la qüestió. Per una altra banda, sabíem que els cors que el senyor cardenal havia pensat que participessin en l'acte encara no havien estat convocats, llevat de l'Escolania de Montserrat. No els va arribar la notificació fins a mitjan agost, en ple període de vacances.

Al mes de setembre es van celebrar reunions al Bisbat amb els directors dels cors que hi havien d'intervenir, però la FCEC no hi va ser convocada. En aquells moments ja s'havia previst que la FCEC hi aportaria un cor de 300 cantaires, si més no, ja que la xifra de 1.000 cantaires, que són els que caben a les cantories, s'havia rebaixat per motius de seguretat. ¿No hi tenia alguna cosa a dir la FCEC, en aquestes reunions, com a part implicada? Simplement, vàrem ser ignorats. A la primera quinzena de setembre ens va arribar un esborrany del programa musical per a la celebració, enviat per en Josep Vila, en el qual només es parlava de les peces polifòniques que s'hi cantarien. Si més no, teníem a les mans algun material per a començar a assajar, però una celebració d'aquestes característiques està formada per una multiplicitat d'intervencions a l'uníson, breus o més llargues, que s'han d'assajar i tenir previstes perquè tot funcioni amb precisió. En aquest comunicat també s'anunciava que en Josep Vila seria el director de tota la massa coral i que en Joan Casals possiblement seria el director de l'assemblea. Cert, però a ell no se li va comunicar oficialment aquesta designació fins quinze dies abans de la celebració.

Ràpidament es van convocar assaigs per als caps de setmana que quedaven fins al 7 de novembre. L'eficient organització de la Mar Pujol va aconseguir el nombre previst de cantaires de la FCEC per a participar en l'acte, malgrat el desencís de molts altres cantaires que s'havien il·lusionat per prendre part en aquesta celebració memorable. El desencís venia, en aquest cas, de la impossibilitat de comprometre's cada cap de setmana a fer els assaigs, condició imprescindible per a participar-hi. Els assaigs van tenir lloc a la sala d'actes del Seminari Conciliar de Barcelona els divendres, dissabtes i diumenges del mes d'octubre, llevat del cap de setmana de Tots Sants, i els directors que s'encarregaren d'aquesta preparació foren en Xavier Baulies, en Murat Khupov, en Joan Casals i en Ramon Vilar.

D'aquesta manera s'arribà a l'assaig general del dijous 28 d'octubre, al mateix temple de la Sagrada Família (és a dir, una setmana i mitja abans del dia que el Papa hi faria acte de presència). Davant del desgavell inicial, finalment s'encomanà allà mateix i de manera oficial a la Mar Pujol que fes de coordinadora general de tota la participació coral. "De manera oficial" vol dir des de la Sagrada Família i des del Bisbat. Una mica tard, però finalment hi havia un cap visible que decidia davant de tots els imprevistos. La massa coral estava formada per l'Orfeó Català, la Coral Sant Jordi, l'Escolania de Montserrat, la Federació de Pueri Cantores de Catalunya, el Cor de la Catedral de Tarragona, dirigit per mossèn Barberà (que hi havia estat convidat expressament pel senyor cardenal), i 300 cantaires de la FCEC. En Josep Vila dirigia la massa coral, en Joan Casals l'assemblea i la Mercè Sanchís tocava l'orgue; hi varen actuar de salmistes dos escolans de Montserrat, el seminarista Josep Teixidó i uns representants del Cor de la

Catedral de Barcelona. Finalment, Ramon Vilar, per delegació del mateix Joan Casals, va dirigir les intervencions gregorianes de la celebració.

L'assaig general va ser importantíssim, sobretot per a fer evidents els desajustos que hi podia haver a causa de les distàncies entre l'orgue, el director de l'assemblea i la direcció de les cantories, la massa coral. Desajustos entre el programa oficial de les intervencions musicals i el que se'ns havia donat per a assajar. Per una altra banda, es van haver de solucionar errors musicals impresos en les partitures, si més no en dos dels salms que s'havien de cantar. Tampoc no estava clar què s'havia d'interpretar en alguns moments concrets de la celebració, etc. Tot això va provocar que, a petició de la Demarcació del Barcelonès de la FCEC, es fes una reunió urgent al Bisbat amb mossèn Arenas i mossèn Serra, els coordinadors musicals i de cerimonial, per tal de solucionar tots els problemes que havien aparegut. A aquesta reunió, la Demarcació va convocar-hi tots els representants de les entitats participants en l'acte. El resultat de tot plegat va ser que no tinguérem el programa definitiu d'intervencions fins el divendres anterior al dia 7; és a dir, que, finalment, dos dies abans, el grup de cantaires de la FCEC poguérem assajar tota la celebració de cap a cap com a darrer assaig. La pregunta que em faig és la següent: ¿tots els altres grups pogueren assajar de la mateixa manera? ¿Com es podia assimilar tot amb tan poc temps? ¿Per què tanta improvisació? El bo del cas és que una hora abans de la celebració, el mateix diumenge 7 de novembre, els responsables del Bisbat encara em van comunicar certes novetats en la celebració: monicions i algun cant gregorià que no havien estat previstos anteriorment...

Sigui com sigui, la celebració de la dedicació del temple de la Sagrada Família va ser un èxit de primera magnitud, malgrat la descoordinació organitzativa i logística que es va viure en les primeres hores del dia 7 de novembre (indicacions mal posades i poc clares, falta de faristols, nul·la formació dels voluntaris...), que van posar a prova la capacitat de reacció de

moltes persones que, espontàniament i a títol personal, van resoldre els problemes existents. La retransmissió televisiva, esplèndida. Va ser un impacte emocional fort. Especialment, per als qui estiguérem implicats en el desenvolupament d'aquell acte. I aquí s'ha de fer una menció especial dels cantaires, tot i que els que estaven situats a les cantories laterals -entre ells els de la FCEC- no varen poder veure directament ni sentir res de la celebració. Sí, en canvi, els situats a la cantoria central, els quals, si més no, la varen poder veure millor¹.

Quant als cantaires de la FCEC, s'ha de dir que l'ambient que es va viure durant els assaigs previs va ser molt agradable. Es va transmetre entre tots un profund sentiment d'il·lusió i d'entusiasme, i també cal agrair-los l'alt nivell de responsabilitat i de disciplina a l'hora de preparar el repertori. En fi, un "excel·lent"! Per una altra banda, aquesta valoració tan positiva no es correspon amb la nul·la publicitat envers l'exterior que va obtenir l'aportació de la FCEC, com tampoc la dels Pueri Cantores, i molt menys la del Cor de la Catedral de Tarragona. Per als mitjans de comunicació només hi varen actuar l'Orfeó Català, la Coral Sant Jordi i l'Escolania de Montserrat. D'acord que, en un acte d'aquestes característiques, no es tracta d'anar a cercar notorietat; el resultat final és una obra col·lectiva i fins i tot anònima, i encara més pensant en l'esperit expiatori del temple de la Sagrada Família. Però no està bé que uns siguin esmentats i uns altres, no.

Finalment, voldria dir que la FCEC s'ha sentit maltractada i confusa durant la preparació d'aquest acte. Sense saber-ho, ens hem trobat entremig del Bisbat i del Patronat de la Sagrada Família. Per part del Bisbat hi ha hagut un zel especial per a fer veure que aquell acte pertanyia únicament a ells i no pas al Patronat. Com si diguéssim, que la feina material en tots els sentits correspon al Patronat, però el contingut espiritual o litúrgic, al bisbe. No sé si aquesta diferenciació estava tan clara abans. Si

més no, s'ha explicitat en aquesta ocasió, la qual cosa fa témer pel futur, en el sentit de saber com s'omple de contingut un temple com aquest. D'acord que la Sagrada Família és de l'Església diocesana i universal, però també és del poble, del món i, concretament, del poble català. Esperem que una comissió mixta de mirada ampla i atrevida pugui omplir de vida i de contingut, en un futur no gaire llunyà, aquest temple insigne abans no se'ns converteixi en un parc temàtic.

El cas és que, entre els uns i els altres, la FCEC ha hagut de patir incompetències i silencis que ens han portat a la perplexitat, i a vegades a un cert escàndol. A nosaltres, la comanda ens va venir d'una sola part. Aquest ha estat el problema. Tal com han anat les coses, ¿no s'hauria pogut dir des del principi que la FCEC no havia de fer res? ¿No hauria estat just que des de bon començament s'haguessin fet reunions conjuntes i s'hagués creat una comissió mixta per a organitzar aquesta celebració? Aquesta era la nostra pretensió i, al final de tot, així ha estat, però d'entrada ens hem sentit menyspreats, tot i que, després de com ha anat tot plegat, ens hagi arribat oficialment un gran agraïment i una positiva valoració de la nostra feina. Lamentem la improvisació i que el corrent de comunicació no hagi estat prou fluid. Que consti en acta, però, que la FCEC sempre estarà disposada a col·laborar en esdeveniments col·lectius quan s'hi reclami la nostra participació, com aquest de la dedicació del temple, ara basílica, de la Sagrada Família.

Ramon Vilar i Herms

¹ Per altres ocasions amb cors a la Cantoria caldrà instal·lar sempre les pantalles per poder seguir el gest del director, i tal com es va fer aquest dia, que també serveixin per a oferir la retransmissió televisiva o interna que es faci de l'acte; caldrà, però, que també que es pugui sentir tot el que es digui. D'aquesta manera, els cantaires podran participar d'una manera més qualitativa de l'acte del qual també en són protagonistes.

EL PESSEBRE DE PAU CASALS

En escaure's el 17 de desembre del 2010 la commemoració del 50è aniversari de l'estrena d'*El pessebre* de Pau Casals a Acapulco (Mèxic), la FCEC va considerar que calia organitzar una audició de l'obra a Catalunya. Quan fa més d'un any es va començar a treballar en aquest projecte, se'n va programar la interpretació a la Sagrada Família de Barcelona. Conscients, però, de l'esforç que suposa per als cantaires, juntament amb la nostra voluntat de difondre el repertori musical català, vam pensar de fer-ne, com a mínim, un altre concert, que vam programar a Lleida, on s'inaugurava el nou espai de La Llotja.

A aquesta iniciativa es van afegir la Fundació Pau Casals i la Federació Catalana de Pessebristes, que enguany celebra el vint-i-cinquè aniversari de la seva fundació. Aquesta unió d'esforços ha permès fer una difusió més àmplia d'aquesta peça, que en el seu moment no es va poder estrenar al nostre país i després s'hi ha interpretat molt poques vegades.

És per aquesta raó que la FCEC va fer una convocatòria participativa perquè els cantaires catalans poguessin cantar aquesta obra de Pau Casals, que ell mateix va dedicar a totes les corals i orfeons de Catalunya. Es va parlar amb les corals que l'havien cantada i se n'hi van apuntar algunes, però també cors que la feien per primera vegada, així com cantaires individuals, fins a completar un cor de quasi dos-cents cinquanta cantaires.

La direcció es va encarregar a Josep Ferré, un enamorat de l'obra, que al front de l'Orquestra Simfònica de Sant Cugat va donar forma al nostre projecte.

Qüestions alienes a la FCEC van causar la suspensió unilateral del concert per part de la Sagrada Família. Aquesta decisió va comportar una situació greu, ja que teníem l'orquestra llogada, l'orquestra hi tenia els músics... Una ràpida reacció va portar aquest concert al Vendrell, població natal de Pau Casals. Hem d'agrair el suport del Teatre Àngel Guimerà, de l'Associació Pau Casals, de la Fundació Pau Casals i de l'Ajuntament del Vendrell, gratitud que cal estendre a l'Ajuntament de Lleida pel seu suport en la difusió i a la catedral de Terrassa per haver-nos encarregat el seu concert de Nadal, que va suposar una tercera audició de l'obra.

L'oratori *El pessebre* s'ha interpretat a les poblacions del Vendrell (al Teatre Àngel Guimerà, el 17 de desembre), Lleida (Palau de Congressos - La Llotja, el 18 de desembre) i Terrassa (Catedral, el 22 de desembre). Posteriorment, s'ha acordat que el 21 de gener del 2011 se'n farà una audició a la nova basílica de la Sagrada Família.

Hi han intervingut els següents cors de la FCEC: Capella de Santa Maria de Ripoll, Cor Aulos de Sant Cugat, Coral Ginesta de Badia del Vallès, Coral Sant Cugat, Coral Xalesta de l'Hospitalet de Llobregat, Orfeó de Sants de Barcelona i Orfeó Gracienc de Barcelona, i també cantaires de diferents cors de la Federació, tots integrats en un cor de gairebé 250 cantaires.

Amb ells, l'Orquestra Simfònica Sant Cugat (55 músics), els solistes Rosa Mateu i Xerach Alonso (sopranos), Claudia Schneider (contralt), Joan

Ribalta (tenor), Toni Marsol (baríton) i Josep Pieres (baix). El director dels concerts ha estat el mestre Josep Ferré.

L'obra va néixer de l'amistat entre Pau Casals i Joan Alavedra, exiliats ambdós a Prada de Conflent des del 1939. A la primavera del 1943 es convoquen els Jocs Florals i Alavedra hi participa i guanya amb el *Poema del pessebre*, escrit el 1934 per a la seva filla Maria. Impressionat per la seva senzillesa i força, Pau Casals el musicà en forma d'oratori.

Davant la impossibilitat d'estrenar l'obra a Catalunya, s'interpretà per primera vegada a Acapulco (Mèxic). Des de llavors, l'obra ha esdevingut el símbol de la croada personal de Casals per la dignitat humana, la fraternitat i la pau (aquesta és l'última paraula del text). El 1963 la dirigí a la seu de les Nacions Unides

CURSOS DE DIRECCIÓ CORAL 2010-2011

Iniciats ja els cursos de Barcelona i Girona, nous cursos ja estan organitzats, i a punt de començar, a diferents comarques. Hi podreu trobar els continguts següents: tècnica de direcció, pedagogia de l'assaig, tècnica vocal aplicada al cor, sensibilització auditiva, control d'afinació, anàlisi de partitures, recerca de repertori, sensibilització rítmica, educació corporal, cant comú amb directors invitats i altres activitats.

A més, comptem amb directors invitats de prestigi per tal d'enfocar el curs cap a un nivell superior en diversos temes relacionats amb la direcció de cors.

Aquesta és la relació de cursos:

III CURS DE DIRECCIÓ CORAL DE TARRAGONA

Dies: 22/1/11; 5 i 19/2/11; 5 i 19/3/11; 2/4/11

Professors: Montserrat Rios, Tomàs Grau i Núria Ortoneda

Horari: de 9 a 14 h (30 hores lectives)

III CURS DE DIRECCIÓ CORAL DE LES TERRES DE LLEIDA - LLEIDA

Dies: 22/1/11; 5 i 19/2/11; 5 i 19/3/11; 2/4/11

Professors: Enric Navàs, Manuel Cabero i Montserrat Rios

Horari: de 9 a 13 i de 15 a 18 h (45 hores lectives)

XXI AULA DE DIRECCIÓ CORAL DE LA SÈNIA

Dies: 29/1/11; 5 i 19/2/11; 12 i 26/3/11; 2/4/11

Professors: Andreu Ferré, Raül Martínez i Cinta Ollé

Horari: de 16 a 21 h (30 hores lectives)

Per a qualsevol aclariment, us heu d'adreçar a:

FCEC - Federació Catalana d'Entitats Corals

Via Laietana, 54, 2n, despatx 213

08003 Barcelona

Tel. +34 93 268 06 68 / Fax: +34 93 319 74 36

fcec@fcec.cat www.fcec.cat

Postgrau de direcció coral

La Federació Catalana d'Entitats Corals, conjuntament amb l'Escola Blanquerna de la Universitat Ramon Llull i el Conservatori Municipal de Música de Barcelona, ofereix per al curs 2010-2011 el Postgrau en Direcció Coral.

Als alumnes que siguin directors en actiu (i cantaires en actiu avalats pel

seu president) de corals de la FCEC, aquesta els atorgarà una beca del 20 % de l'import de la matrícula. La beca la farà efectiva directament la Federació a l'alumne/a un cop haurà acabat i superat el postgrau. Cal sol·licitar aquestes beques enviant les peticions corresponents a la FCEC i adjuntant-hi la còpia de la matrícula. El Consell Directiu les aprovarà si escau.

El postgrau va començar el mes d'octubre, i se'n farà un total de 200 hores lectives.

En trobareu tota la informació a www.cmmb.cat.

POSA AL DIA LA TEVA ENTITAT

Vist l'interès que es va detectar durant la realització el taller inclòs en la darrera assemblea, i arran dels canvis legislatius que afecten les entitats, s'ha considerat necessari organitzar aquest curs formatiu per a membres de les nostres corals.

Dates i temes

Dissabte 22 de gener del 2011: **Marc legal** (regulació aplicable; els estatuts i les seves modificacions; juntes i la seva renovació; funcions i responsabilitats dels càrrecs; reglament de règim intern; com s'han de prendre els acords; organització i dinamització de les entitats).

Dissabte 19 de febrer del 2011: **Recursos humans** (els voluntaris; les relacions laborals; les responsabilitats dels socis i dels òrgans directius).

Dissabte 19 de març del 2011: **Marc comptable** (la comptabilitat de les entitats; els documents comptables; facturació; justificació de subvencions).

Dissabte 9 d'abril del 2011: **Marc fiscal, Llei de protecció de dades, responsabilitat civil i assegurances** (marc fiscal estatal i autonòmic que afecta les entitats; impostos i exempcions; com afecta les entitats la Llei de protecció de dades; assegurances i responsabilitat civil).

Les sessions constaran d'una primera part d'exposició dels continguts i d'una segona part que s'estructurarà com a taula rodona i debat.

Horari: de 10 del matí a 2 del migdia.

Lloc: Seminari Martí Codolar, Av. Cardenal Vidal i Barraquer, 15 (Barcelona).

S'hi poden inscriure un màxim de **dues persones** per entitat. Poden

participar-hi persones diferents segons els temes que s'hi tractin, però se n'ha de comunicar prèviament el nom a la FCEC.

En principi, aquest cicle formatiu va destinat exclusivament a integrants de les juntes directives de **corals de la FCEC**, i la inscripció és **gratuïta**. Si hi ha persones d'altres entitats interessades a seguir el curs, podran participar-hi abonant 70,00 € per totes quatre sessions o 20,00 € per sessió.

PRÒXIMA ASSEMBLEA DE LA FCEC

L'assemblea de la FCEC se celebrarà el dissabte dia 26 de febrer del 2011 a la ciutat de Ponts (Noguera), convidats per la Coral Pontsicana en el seu 35è aniversari.

El programa serà l'habitual: al matí, la rebuda i els tallers; posteriorment, concert, dinar i assemblea.

S'enviarà a totes les corals la convocatòria amb el detall d'activitats i l'ordre del dia.

46es JORNADES INTERNACIONALS DE CANT CORAL. 2011

Les 46es Jornades Internacionals de Cant Coral se celebraran a Barcelona del 3 al 9 de juliol del 2011. Constaran dels tallers següents:

Taller A

Director: Poire Vallvé
Cançó tradicional catalana en jazz-folk,
amb Poire Vallvé i Folkincats

Taller B

Director: Fernando Marina
Magnificat de John Rutter

Taller C

Director: Damián Sánchez (Argentina)
Missa criolla d'Ariel Ramírez

Els tallers es realitzaran, de 16 a 19 h, al Seminari Martí Codolar, els dies 3, 4, 5, 6, 7, 8 i 9 de juliol. Es preveu que hi prengui part un total de 400 cantaires.

Els cors participants oferiran un concert a l'església de Santa Maria del Pi durant els dies de les Jornades, així com alguns concerts en diferents poblacions pròximes a Barcelona.

El concert de cloenda de les Jornades es farà al Palau de la Música Catalana el dia 9 de juliol a la nit.

CARNET DEL CANTAIRE

HOLA!
SÓC EL
CARNET
DEL
CANTAIRE

L'actual carnet caduca el 31 d'agost de 2012. Com ja sabeu i és habitual, els carnets es reparteixen a través dels vostres caps de demarcació, però si ho voleu també podeu passar per la Secretaria de la FCEC a recollir-los en persona. Només heu de dir el nombre de cantaires que sou, i podrà passar qualsevol persona de la coral.

**DESCOMPTES AMB
EL CARNET DEL
CANTAIRE !!!**

DESCOMPTES AMB EL CARNET DE CANTAIRE DE LA FCEC

www.fcec.cat

En totes les activitats organitzades per la FCEC.

Botigues Unió Musical: descomptes i condicions de venda i de lloguer especials; lloguer gratuït de cabines d'estudi equipades amb piano i orgue.

L'Auditori de Barcelona: 10 % de descompte (màxim, dues entrades) en la programació de cicles de cambra, el Festival de Músiques Contemporànies i de l'OBC; 25 % per a grups (mínim, 25 persones), en els concerts de l'OBC dels dissabtes a la tarda; 50 % de descompte en els concerts del Cicle Coral a l'Auditori (vendes a taquilla).

Orquestra Simfònica del Vallès (OSV): 40 % de descompte en els Concerts Simfònics al Palau; 50 % de descompte en els Simfònics a la Faràndula.

Palau de la Música Catalana: 25 % de descompte en els cicles següents (màxim, dues entrades per carnet): Cobla, Cor i Dansa al Palau; Els Diumenges al Palau; El Primer Palau; Cambra Coral; Concerts Simfònics al Palau; ONCA; Cicle d'Orgue al Palau, i Cambra al Petit Palau; descompte en les visites guiades al Palau de la Música Catalana.

Escola de Música Berna: projecte Escola Coral, 50 % de descompte en els cursos musicals.

Pianoservei: 10 % de descompte en lloguer de pianos de cua (www.pianoservei.com).

Meridià Viatges: 7 % de descompte en la programació del Club Català de Viatges; 5 % de descompte en paquets turístics d'agències majoristes. Preus especials per a viatges organitzats per les corals.

Festival Internacional de Cant Coral Catalunya Centre: 20 % de descompte en els concerts normals i 10 % de descompte en els concerts de cloenda.

Dijous Clàssics al Poliorama: 20 % de descompte en "Programació Familiar" (cal reservar a través de la productora Actes Únics, 932966800).

Botigues Balil I i Balil 2: 10 % de descompte en moda d'home i moda jove.

Albergs de la Fundació Torre del Palau (Navàs): 10 % de descompte (per al titular del carnet i un acompanyant).

Cursos Internacionals de Cant a Sant Cugat: 50 % de descompte a oients.

Discos Castelló: 5 % descompte a la botiga Clàssica (compres en efectiu).

Parc Aquàtic Illa Fantasia: 10 % de descompte.

Caixa Forum: 50 % de descompte en totes les activitats musicals.

XI cicle Concerts a Barcelona: 20 % de descompte.

I RECORDEU !!!

Es continuen negociant més descomptes.
Anirem informant-vos-en...

Us demano que quan organitzeu un concert i feu pagar, feu un descompte als qui em portin.

Per a poder fer-me servir m'heu d'enganxar una foto vostra i posar-me el segell de la vostra coral.

INSTITUT JOAN LLONGUERES

Voldríem donar a conèixer a les corals associades les cançons rítmiques (cant i moviment) de Joan Llongueres ja que tenen un alt valor pedagògic, i de ben segur que molts ja les han cantades.

Tots els interessats poden anar a veure-les i comprar-les a l'Editorial Boileau on se'ls farà un descompte especial si acrediten que són de la FCEC.

Volum 1: 5 cançons de Nadal

Volum 2: 14 cançons (català-castellà)

Volum 3: 13 cançons (català)

Volum 4: 15 cançons (català-castellà) + CD amb l'acompanyament de piano + instrument per acompanyar el cant dels infants

"Ai, quin fred que fa"

"El general Bum, Bum" a 4 veus mixtes amb harmonització de Manuel Oltra.

També existeixen els CD's dels volums 1-2-3 amb les cançons cantades pels Cors Madrigal i Albada.

BAGES-BERGUEDA

Taller de ritmes cubans

El mes de juliol passat, la Coral La Nova Harmonia de Sallent va organitzar un taller de ritmes cubans.

L'activitat va constar de tres assaigs que es van realitzar a l'aire lliure, al parc Pere Sallés, en els quals els participants van aprendre obres del repertori caribeny, boleros i cançons cubanes, totes molt

ben harmonitzades i d'una certa dificultat. Van participar-hi la majoria dels membres de la Coral i alguns cantaires de Sallent a títol personal.

Aquesta és la segona vegada que la Coral organitza a l'estiu un taller musical -l'any passat va ser de gospel-, que és una manera d'acabar el curs normal i la temporada després de dur a terme, al mes de juny per enamades, el nostre projecte estrella: "El retaule dels embotits".

Ens el dirigí Marilyn Socarràs, directora molt volonterosa i riallera que ens va fer

vibrar amb el seu ritme i la seva veu tan personal. Fruit d'aquesta trobada, ja s'ha previst de fer un concert d'intercanvi amb la Coral Columba, una de les corals que ella dirigeix al Baix Llobregat (concretament, a Santa Coloma de Cervelló), el 6 de novembre vinent.

Polifònica de Puig-reig Crònica del viatge a Rússia (o, més ben dit -per sort o dissortadament-, a Sant Petersburg)

El viatge "oficial" d'enguany de la Polifònica de Puig-reig tenia com a objectiu participar en el VIII International Choral Festival and V International Choral Competition "The Singing World" -fora de concurs, però- i alhora visitar les ciutats de Sant Petersburg i Moscou, entre el 30 de juliol i el 8 d'agost. Un error en la data dels visats i una gestió nefasta envoltada d'estranyos moviments -que ens feren pensar fins i tot en l'extorsió- ens obligaren a tornar abans de la data prevista, amb l'emprenyada consegüent i amb pèrdua de temps i de diners.

El divendres 30 de juliol, de matinada i amb molta son al damunt, ens desplaçarem amb la companyia Swiss fins a Zúric, on vam arribar amb el temps just per agafar el vol que ens duria fins a Sant Petersburg. Un cop a l'hotel Azimut, el termòstat de l'habitació assenyala 30° C! (com que allà la calor dura tan poc, no tenen aire condicionat gairebé enlloc). Mitja hora per a posar-nos guapos, agafar les partitures i el vestit de gala, i corrents cap a l'escenari de la cerimònia inaugural del Festival. En arribar-hi, tots els cors havien fet una rotllana al volt de l'església-auditori i ja interpretaven les notes inicials de l'assaig del "Singing World", el cant comú i alhora himne del Festival. La primera sessió se'ns va fer força pesada, ja que, a més d'arrossegar el cansament des del matí, foren gairebé tres hores d'espera,

perquè havien d'intervenir-hi 30 cors abans que nosaltres! La qualitat, a parer nostre, era diversa, perquè alguns cors tenien molt de nivell i d'altres no tant, però, sobretot, en conjunt va ser un xic avorridot per la monotonia dels majoritaris cants eslaus, tant si eren de tall clàssic o popular com de caire religiós. El predomini dels cors de les antigues

repúbliques soviètiques (Rússia, Bielorrússia, Estònia, Armènia, Kazakhstan, Ucraïna...) era aclaparador, i els acompanyàvem una desena de cors més, la majoria mixtos i formats per italians, turcs, hongaresos, eslovens, polonesos, danesos, israelians i catalans, així com un altre de noies japoneses. La nostra primera actuació no es pot dir que fos la més reeixida, ni de bon tros, però la gent en va retenir alguns detalls de qualitat i originalitat (almenys, amb "Baixant de la font del Gat", la gent va notar per primer cop, després de sentir una trentena de corals, que la trenta-unena s'ho passava bé al damunt de l'escenari). L'anècdota particular del dia va ser la nostra renúncia a dur la bandera espanyola com a estendard.

El dissabte 31, encara un xic afectats per tot plegat, en baixar a esmorzar vam poder contemplar com un munt de gent, mig embogida, corria d'aquí cap allà per tal de no perdre pistonada. Quin estrès i com menjaven! (és clar, amb aquells cossos...). Poc després, amb un autocar tronat i els uniformes a la mà, sortírem cap a Peterhof. Fou el nostre primer contacte amb el tsar Pere I el Gran, que a la llarga seria com de la família; diuen que a més de ser un paio d'allò més senzill, era un tiarro de 2,04 m. La Mila (apòcop de Liudmila Kosareva), la nostra excel·lent guia, ens

explicà que el dia de la fundació de la fortalesa de Sant Pere i Sant Pau, el 26 de maig (de 1703), ara també és el de l'aniversari de Sant Petersburg -que, sense ser mil·lenària, no és pas jove-, i que l'interior de la seva catedral acull els cossos de tots els emperadors russos, incloent-hi el darrer, Nicolau II, amb tota la seva família, tret dels de Pere II i Ivan VI.

Pere I sembla que també hi va posar mà, literalment, en el palau de Monplaisir; perquè fou un tsar "obrer", vull dir que dominava les feines artesanals, a més de parlar amb fluïdesa l'anglès, l'italià, l'holandès i sobretot l'alemany, idioma que adorava. Passem al costat de monuments relacionats amb les guerres napoleòniques, com l'arc que commemora la victòria russa del 1812, i també a prop del barri de Nevski, una mena de ciutat dins la ciutat, que podria ser perfectament autònoma.

Els nazis no van poder prendre Sant Petersburg, però van volar el Gran Palau de Peterhof; aleshores, els russos es negaren a conservar el nom alemany de la ciutat i el van canviar pel de Petrodvorets. Veiérem, de lluny, el palau de Constantí -residència del primer ministre quan visita la ciutat- i l'església de Sant Pere i Sant Pau, ortodoxa d'estil rus bizantí, feta de maó, mosaics i daurats. En entrar-hi, a la tarda, vam veure que s'hi celebrava una missa, i les dones es van haver de cobrir el cap per a poder-hi entrar. El Gran Palau i els jardins de Peterhof no tenen res a envejar als de Versalles, ja que al luxe de la cristalleria, les vaixelles i els marbres, cal afegir-hi els terres de fusta amb decoració geomètrica (t'obliguen a caminar-hi amb peücs per no malmetre'ls) i els daurats -que aquí són tots autèntics. Allà és on vam conèixer tota la família tsarista, pintada en diferents èpoques de la seva vida.

Pel que fa al Festival, ens van facilitar una sala del Centre de Cultura Kaskad per a l'assaig, però els russos, rellotge en mà, ens recordaven contínuament els terminis previstos i que el concert havia de començar puntualment. Vam cantar els cinquens, a continuació de cors russos (un parell), eslovens i israelians; després de nosaltres ho feren uns italians. El nostre repertori del dia constava de la primera peça del *Magnificat* de Rutter, "El cant dels ocells", "Baixant de la font del Gat", "Ara

que tinc vint anys" i "Blessed be the Lord". Aquest dia potser fou el més fluixet, per culpa dels nervis previs de l'assaig i de la calor que feia. L'església, la vàrem visitar després de cantar. Segons la Mila, a la gent li van agradar molt les nostres cançons, sobretot "la dels gats". Després de tornar a Sant Petersburg i de sopar, en veure que plovia, ens vam quedar al vestíbul de l'hotel xerrant i cercant una solució per al dia 5, data fatídica en què ens podien fer fora del país sense contemplacions.

El diumenge 1 d'agost vam començar veient, des del bus, les esglésies

ortodoxes, que apareixien com si de bolets llampants es tractés (i mira que els sortien cares de construir!). A les que tenien culte no s'hi permetia l'entrada en calça curta ni tampoc fer-hi fotos o filmar-ne determinats sectors. A la plaça de l'Aigua, també coneguda com "dels Set Ponts", s'ajunten diversos canals i es poden albirar diferents esglésies -com gairebé sempre-, algunes amb cúpules d'or, i les més "senzilletes", de bronze. Passàrem davant del Teatre-Òpera-Ballet Marinski, el monument al compositor Glinka, el Conservatori de Música, el monument a Rimski-Kórsakov, el pont dels Petons, el riu Moika i el palau dels Lusupov, on van assassinar el monjo Rasputin. La Mila, que estava en tot, ens explicà que els Lusupov foren una de les cinc famílies més riques d'Europa, fins i tot més que la dels tsars Romanov, i també que el palau Marinski (o "de Maria") es deia així perquè era dedicat a la gran duquesa Maria Nikolàievna, filla del tsar Nicolau I.

Vàrem anar a la plaça de Sant Isaac i ens hi aturàrem a fer fotos; després, vam seguir pel costat del riu Neva, on hi ha el monument a Pere I, la Biblioteca Nacional de Rússia, la plaça del Palau amb la columna Alexandrina, l'Almirallat i altres edificis notables.

Els palaus s'anomenen "de casori" perquè la gent els aprofita per a casar-s'hi (bé n'han de fer alguna cosa, de tants que en tenen!). Al port, marítim i fluvial alhora, es veuen grans vaixells, però només funciona cinc mesos l'any, perquè la resta està gelat; no obstant això, és el segon de Rússia en tràfic

comercial, després del de Vladivostok. Efigies egípcies comprades als francesos durant l'ocupació napoleònica també hi són presents. Retornem al nostre Pere I per dir-vos que va construir el primer museu de Rússia, fundat el 1714; aleshores era gratuït, i els homes hi eren obsequiats amb una copa de vodka i les dones amb una empanada de carn (carai, així sí que n'hi devia haver, de cues per a anar al museu!). Passàrem davant del museu de l'Ermitage (o Hermitage) i vam veure que no es tracta d'un únic edifici, sinó que està compost de cinc -el palau d'Hivern, el Petit Ermitage, el Gran Ermitage, el teatre de l'Ermitage i el Nou Ermitage-, construïts en èpoques diferents.

La construcció dels palaus es feia a la manera dels romans, o, més ben dit, "a l'egípcia", atès que el qui pencava fins a deixar-hi la pell era el mateix poble i no pas els presoners de guerra. Hi va morir un fotimer de gent, en l'intent i,

per a acabar-ho d'adobar, si al tsar de torn no li agradava, el fonia a terra i en feia alçar un de nou al damunt (com si es tractés de l'Exín Castillos de la infantesa o la joventut d'alguns de nosaltres!).

Vam visitar la fortalesa de Sant Pere i Sant Pau, i el quartet vocal que sol cantar-hi en una capella interior ho va

destaquen l'enorme cúpula daurada -una de les més grans del món-, com també les columnes monolítiques de granit rosa i la iconòstasi. El temple actual fou aixecat sobre tres esglésies anteriors (vinga a gastar! Això sí, d'atur sembla que no n'hi havia, aleshores), les maquetes de les quals es poden veure a l'interior.

fer, de forma excel·lent, per a nosaltres -en realitat, màrqueting pur-, i després els vam correspondre amb la interpretació de "The Lord's Prayer" d'A. H. Malotte. En acabar, ens van dir traduït del rus per la Mila: "*Tienen unas voces muy bonitas*". Potser perquè els vam comprar uns quants CD? Nosaltres vam badar i no vàrem contratar amb els nostres!

Aquell dia havíem de fer el nostre concert habitual a l'església de Santa Caterina d'Alexandria. El programa havia variat força, ja que, pel fet de no disposar de piano, fou tot *a cappella*: "Sota de l'om", "El cant dels ocells", "L'Empordà" i "The Lord's Prayer" -per un cop, no vam cantar "Baixant de la font del Gat". Va ser el millor concert, juntament amb el darrer, en el qual sí que vam poder disposar de piano. El superèxit de l'estiu ("Baixant de la font del Gat") en el futur ja no saltaria de la cartellera; ben al contrari, s'anà consolidant gràcies a l'entusiasme del públic i a l'esforç del director i els cantaires. "Avui sí que hem sortit contents de com ha anat el concert!"

El dilluns dia 2 visitarem la catedral de Sant Isaac, construïda entre el 1818 i el 1858, a la qual l'arquitecte francès Montferrand dedicà la vida (pel temps que s'hi va passar fent-la, no perquè es llencés de dalt del campanar). Hi

Després d'això, vingueren les gairebé obligades compres: joies de plata i ambre, *matriuskes* o altres peces fetes de fusta, etc., i qui podia, si volia, el preuat caviar rus. La fi del matí ens reservava una volta amb vaixell pels rius Neva i Moika, així com per diversos canals. A les set del vespre teníem concert a la Capella de Sant Petersburg, en opinió dels russos una de les sales amb millor acústica del món -a nosaltres també ens ho va semblar, ves per on!-, i el resultat musical segurament fou el millor de tots quatre dies. L'anècdota del concert -que ens arribà al cor-, va ser la presència d'unes dones, alienes al Festival, que ens van obsequiar amb dos rams de flors: un per al director i un altre per als enamorats de la font del Gat (per a qui, si no, havien de ser?!).

L'organització muntà un sopar col·lectiu, però com que encara estàvem empantanats amb el tema dels visats i ens van obligar a fer-nos unes altres fotos i a omplir la paperassa només escrita en ciríl·lic, se'ns va fer molt tard i arribarem "a misses dites" al fraternal àpat, quan la resta de cors pràcticament ja acabaven. Del menú, cal destacar-ne l'exquisit salmó amb formatge fos i coronat amb herbes. Hi havia una gana de por i estàvem prou animats pensant que la burocràcia -previ pagament dels suposats tràmits,

és clar- la teníem resolta d'una vegada per totes. I amb aquest sentiment ens en vam anar a fer nones. (Ai, pobrets de nosaltres!)

El dimarts 3 fou el nostre dia més esperat: lliures de tota "obligació" i ja ben descansats, la guia ens proposà de fer un tomb amb el bus per veure alguns llocs i ser a un quart d'onze a la cua de l'Ermitage, un quart abans de l'obertura. Dos músics amenitzaven l'espera repicant la caixa o tocant el trombó de vares; de sobte, vam sentir l'himne espanyol, el qual rebé una xiulada instantània, pensant que anava per nosaltres. Havíem ficat la pota: era just pels del davant, efectivament espanyols; però de sobte, el duo (que la sabia molt llarga!) interpretà "Els segadors" i a continuació, "El cant del Barça" i, és clar, nosaltres, compungits i eufòrics pel detallàs, els vam acompanyar amb el cant i els donarem una propina. La visita guiada durà unes dues hores i mitja. Travessarem els calorosos passadissos com posseïts i de tant en tant ens aturàvem a contemplar un sostre, un terra o un moble i, sobretot, les pintures més cèlebres i preuades de les escoles italiana, flamenca, holandesa, anglesa i espanyola. A part, també hi havia exposicions temporals de Picasso i d'alguns impressionistes com Pissarro, Monet, Gauguin, Cézanne i Van Gogh. Després, en tenir coneixement de la mala notícia que tota la paperassa de la nit anterior no havia servit de res, i que, per tant, els visats es tornaven a esfumar, vam anar a dinar en una pizzeria i a voltar, i alguns visitarem l'església del Salvador sobre la Sang Vessada (o de la Resurrecció de Crist) i els *xiringuitos* de souvenirs que l'envolten.

A un quart de vuit del vespre ens reuníem amb la resta del grup per anar a sopar al celler d'un galiot amarrat al canal. Però no tots van poder sopar: la sacrificada gent de la Junta i l'Uri Cabot van fer cap a l'hotel prèviament per tal de solucionar el problema del retorn. A la fi de l'àpat, però..., una sorpreseta més! Ens volien cobrar 150 rubles: 100 per dos gots de llet de les nenes i 50 més per un got trencat sense voler. No era el primer cop que ens passava que el tracte que rebíem resultava més que desagradable.

Vam marxar cap a l'Azimut apressats pel neguit i la urgència de resoldre el problema *burrocràtic* (sí, ara ja havia passat a ser amb dues erres), que començava a impacientar la gent i a posar dels nervis els organitzadors del viatge. Vam valorar les diverses opcions potencials, ja que l'agència Viajas no ens en donava cap altra, malgrat la nostra insistència, que continuar el viatge fins a Moscou. Es tractava de continuar i ja pagaríem allà on calgués (per exemple, a l'aeroport) -cosa difícil, perquè segurament no ens voldrien enlloc anant d'il·legals i fugitius. També podíem canviar la ruta, l'hotel i el viatge de tornada o, en darrer terme, tirar pel dret, cercar un altre vol i, si fos possible, tornar directament a Barcelona. Mentrestant, la noia de l'agència -que inicialment semblava molt afectada- ens va fer un oferiment que passava per pagar 100 \$ per cap per tornar a tramitar la paperassa -lògicament, sense cap garantia d'èxit. La qüestió començava a pintar molt malament, i aconseguir bitllets de tornada per Internet, amb vol directe, de matinada i per a 30 persones semblava una missió impossible; però... beneït portàtil i beneïda paciència de l'Uri Cabot! Mentrestant, la representant de l'agència mirava de guanyar temps, ens garantia la consecució dels visats i no

parava de fer llargues i misterioses trucades. Alguns dels de la Junta la posaven contra les cordes i, mentrestant, la Mila ens aconsellava de no continuar el tripijoc i la subtil extorsió.

L'opció d'escoltar els cors guanyadors la vam passar per alt, ateses les circumstàncies, i la cerimònia de clausura la vàrem deixar de banda per força, gràcies a la gentilesa russa. La versió oficiosa és que, malgrat no haver-hi concursat, vam ser els millors (o potser volien dir els més amens?), i la veritat és que mai no sabrem del cert si ho van dir per consolar-nos (mai més ben dit, després de tantes visites al consolat...), per convidar-nos a tornar-hi en la modalitat de concurs o bé perquè van prendre en consideració el fet de ser dels pocs que, havent fugit de la monotonia eslava, hàviem afegit un xic més d'alegria al Festival i alhora ho hàviem fet prou dignament.

Cansats de l'embolic diplomàtic, emporuguits per la nostra situació en aquell amenaçador país, decebut pel temps i els diners perduts, però curiosament motivats per tornar a casa sans i estalvis, vam aconseguir trobar lloc per a tothom en un mateix vol i enfilàrem el camí de l'aeroport. Ves per on, els que inicialment havien de

tornar abans foren els qui ho van fer després, perquè tenien el vol assegurat, per bé que no restaren exempts de nous problemes amb l'hotel malgrat el poc temps que quedava (que bé!). La veritat és que la sensació general ha estat de màxim aprofitament -els dies se'ns van fer molt i molt llargs però no pas pesats-, però també de desencís i presa de pèl.

La premsa dels dies posteriors, que informava de la situació caòtica que vivia Moscou amb els incendis, el fum i les altes temperatures, ens endolcís un xic el mal regust de boca i el sentiment de retorn forçat. Sempre ens quedarà el bell Sant Petersburg, el Festival i la companyonia, per bé que potser no serà suficient per esborrar del tot ni el mal trangle que vam passar i ni un tracte força infame per part russa en alguns moments. El nostre director, Ramon Noguera, encara escriuria una carta a la governadora de Sant Petersburg per exposar els fets i palesar el nostre malestar; malauradament, però, ens temem que servirà de ben poc, sobretot a nivell oficial.

Repertori per als diversos concerts

Magnificat <i>Magnificat</i> <i>Et misericordia</i> <i>Gloria Patri</i> The Lord's Prayer	John Rutter Albert Hay Mallote; arr.: C. Deis
Populars catalanes El cant dels ocells L'Empordà (sardana) Baixant de la font del Gat (divertiment) Sota de l'om	Harmonització: Francesc Vila Enric Morera Arranj. coral: Ramon Noguera Enric Morera
Nova cançó catalana Paraules d'amor Ara que tinc vint anys	Joan Manuel Serrat Joan Manuel Serrat Arranjaments: Manel Camp

Gospel

Blessed be the Lord
Arranjament: Carol Cymbala

Solistes: M. Carme Oliveras i Constança Gil (sopranos)
Jordi Soler i Miquel Àngel Gili (barítons)
Piano: Josep M. Conangla
Director: Ramon Noguera

L'Orfeó Manresà canta a l'altar major de Sant Pere del Vaticà

Durant el viatge que va realitzar entre els dies 30 i 31 d'octubre i 1 de novembre del 2010, l'Orfeó Manresà va tenir l'oportunitat de cantar a l'altar major de la basílica de Sant Pere del Vaticà. En conjunt, l'estada a Roma, on els cantaires de l'Orfeó van fer sentir les seves veus, cal qualificar-la com un èxit,

tant en l'aspecte artístic com pel que fa a l'experiència viscuda pels participants en l'expedició.

El dissabte 30 d'octubre, a les cinc de la tarda, el cor de l'Orfeó Manresà, sota la direcció de Lluís Arguijo, amb l'acompanyament a l'orgue de Jordi Franch, va protagonitzar els cants de la missa, concelebrada per set capellans, que es van interpretar a l'altar de la Càtedra, l'altar major de Sant Pere del Vaticà. Hi va cantar obres de Tomás

Luis de Victoria, Charles Gounod, Franz Schubert i Camille Saint-Saëns. La celebració litúrgica va ser seguida per una gran quantitat de fidels i visitants de la basílica, que es van sumar a les paraules de felicitació i agraïment que els concelebrants van dedicar a l'Orfeó i a Manresa al final de la missa.

El diumenge 31 d'octubre, la formació coral va actuar a la Sala Acadèmica de l'Institut Pontifici de Música Sacra de Roma, institució acadèmica i científica fundada el 1910 que imparteix estudis de música litúrgica, on va oferir un concert integrat per obres a cappella alternades amb pàgines per a cor i piano. El programa es dividia en tres parts: el primer bloc, dedicat a la polifonia religiosa, aplegava peces de Tomás Luis de Victoria, Farrant-Hilton, Camille Saint-Saëns, Javier Busto i Charles Gounod; el segon bloc presentava una mostra del repertori propi de la nostra terra, amb obres de J. Cumelles Ribó, Josep Prenafeta, Antoni Pérez Moya, Valentí Miserachs, Enric Morera i Francesc Vila, i el tercer bloc contenia incursions en el romanticisme de Felix Mendelssohn i Robert Schumann. El concert va merèixer la felicitació del president de l'Institut, Mons. Valentí Miserachs, a qui, en nom de la ciutat, es va fer lliurament del llibre Manresa viva i d'una col·lecció de CD de músiques de Manresa i de l'Aiguallum, i, en nom de l'Orfeó Manresà, de diversos CD i DVD de l e s d a r r e r e s

produccions, perquè passin a formar part de la Biblioteca i de la Fonoteca vaticanes.

Finalment, el dia 1, diada de Tots Sants, l'Orfeó Manresà va acompanyar amb els seus cants la missa, també concelebrada, que es va oficiar a les dotze del migdia a l'altar major de la basílica de Santa Maria la Major. La gran afluència de fidels i visitants que omplia el majestuós temple patriarcal va obsequiar amb llargs aplaudiments d'agraïment l'emotiva participació dels membres del cor. La celebració litúrgica es va cloure amb unes paraules dedicades a Manresa i a l'Orfeó; tot seguit, els membres de l'Orfeó Manresà van ser invitats a fotografiar-se a l'altar de la Verge a fi d'obtenir imatges per al fons documental de la basílica papal, al mateix temps que se'ls oferia la possibilitat de repetir l'experiència en temps propers.

Després d'aquests concerts a Roma, l'Orfeó Manresà entra ja de ple a preparar la producció d'*El poema de Nadal*, que es representarà al teatre Kursaal el dia 25 de desembre a les set del vespre.

31ª Festival Internacional de Cant Coral Catalunya Centre

Del 1 al 4 de setembre de 2010

CASTELLBELL I EL VILAR (Bages)
 1^a i 2ª edicions
 Dimecres, 1 de setembre a les 20.00 h. Missa i cant coral
 - Cant coral: Pascal (Castellbell)
 Dijous, 2 de setembre a les 19.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)
 Divendres, 3 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)
 Dissabte, 4 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)

Del 5 al 8 de setembre de 2010

PUIG REIG (Berguedà)
 1^a i 2^a edicions
 Dimecres, 2 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)
 Dijous, 3 de setembre a les 19.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)
 Divendres, 4 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)
 Dissabte, 5 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)

Del 9 al 12 de setembre de 2010

CASTELLBELL I EL VILAR (Bages)
 3^a i 4^a edicions
 Dimecres, 9 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)
 Dijous, 10 de setembre a les 19.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)
 Divendres, 11 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)
 Dissabte, 12 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)

Del 13 al 16 de setembre de 2010

PUIG REIG (Berguedà)
 3^a i 4^a edicions
 Dimecres, 13 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)
 Dijous, 14 de setembre a les 19.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)
 Divendres, 15 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)
 Dissabte, 16 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)

Del 17 al 20 de setembre de 2010

CASTELLBELL I EL VILAR (Bages)
 5^a i 6^a edicions
 Dimecres, 17 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)
 Dijous, 18 de setembre a les 19.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)
 Divendres, 19 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)
 Dissabte, 20 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)

Del 21 al 24 de setembre de 2010

PUIG REIG (Berguedà)
 5^a i 6^a edicions
 Dimecres, 21 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)
 Dijous, 22 de setembre a les 19.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)
 Divendres, 23 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)
 Dissabte, 24 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)

Del 25 al 28 de setembre de 2010

CASTELLBELL I EL VILAR (Bages)
 7^a i 8^a edicions
 Dimecres, 25 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)
 Dijous, 26 de setembre a les 19.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)
 Divendres, 27 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)
 Dissabte, 28 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Castellbell)

Del 29 al 30 de setembre de 2010

PUIG REIG (Berguedà)
 7^a i 8ª edicions
 Dimecres, 29 de setembre a les 20.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)
 Dijous, 30 de setembre a les 19.00 h. Missa coral
 - Cant coral: Sabes (Puig-reig)

Logi67

XXXI edició del Festival de Cant Coral Catalunya Centre

Un any més, i ja en van trenta-una edicions, Puig-reig (Berguedà) i Castellbell i el Vilar (Bages) han organitzat el Festival de Cant Coral Catalunya Centre, que s'ha celebrat entre els dies 1 i 5 de setembre.

Com sempre, l'èxit artístic i de públic ha estat a l'alçada de les expectatives dels organitzadors, i la qualitat de les corals assistents ha deixat satisfets a tothom.

Tal com es pot comprovar en la còpia del diari, aquesta edició del Festival també ha servit per a impulsar les formacions corals de joves, en els quals creiem que radica el futur del món coral.

(Foto d'Iglesias Fotògrafs, i pàgina del Diari Regió-7)

L'Escolania de Montserrat, premi Bravo de Música 2010

El 21 d'octubre del 2010, el jurat de la Comissió Episcopal de Mitjans de

Comunicació de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), presidit per l'arquebisbe d'Urgell, Mons. Joan-Enric Vives, ha atorgat el premi Bravo 2010 de Música a l'Escolania de Montserrat, coral afiliada a la FCEC.

Amb aquest premi es reconeix la tasca meritòria d'aquells professionals de la comunicació en els diversos mitjans que s'han distingit pel seu servei a la dignitat de l'home, els drets humans i els valors evangèlics.

El lliurament es farà a la seu de la Conferència Episcopal Espanyola, a Madrid, el proper 21 de gener del 2011.

BAIX LLOBREGAT

XXIX Aplec de Corals a Esplugues de Llobregat

La SCC La Coloma d'Esplugues de Llobregat ha organitzat el XXIX Aplec de Corals del Baix Llobregat integrant-lo com un dels últims actes de la commemoració del seu segle i mig d'existència. La trobada va tenir lloc el diumenge 24 d'octubre del 2010, en jornada de matí i tarda, i respongué satisfactòriament a les expectatives de convivència i amor a la música coral.

La diada s'inicià amb l'acte de benvinguda i amb un bon esmorzar. Posteriorment, el mestre Rafa Barbero

posà un cop més el seu esforç i la seva professionalitat al servei d'un grup de 89 cantaires de catorze corals perquè treballassin dues peces corals ("El Danubi blau" i la "Marxa Radetzki") harmonitzades per ell mateix. A continuació es va celebrar el dinar de germanor, que aplegà més de 140 persones, i tot seguit es va iniciar la sessió musical de la tarda. Fins i tot el temps ens va afavorir, perquè no ens va fer fred ni va ploure (malgrat els pronòstics que havíem sentit).

Amb la presència del regidor de Cultura i altres autoritats, l'acte començà amb la interpretació d'un seguit d'obres del mestre Manuel Oltra a càrrec de les corals Crescendo, Enric Morera i Quòdlibet, dirigides per

Damián Moragas. Després es presentaren les dues peces musicals assajades en el taller, que van ser explicades i comentades pel director, Rafa Barbero.

Amb el lliurament de records de part de la coral organitzadora i del delegat territorial, el XXIX Aplec acabà amb unes paraules encoratjadores del

regidor de Cultura d'Esplugues de Llobregat i amb la cantada final, a càrrec de tots els assistents, de "Muntanyes del Canigó", en la versió harmonitzada per Nadal Puig, que va ser dirigida pel nou director de la SCC La Coloma, Xavier Teruel.

És molt possible que des de l'octubre s'organitzi un taller, que durarà tot un

any, per a preparar més peces com "El Danubi blau" i la "Marxa Radetzki", que serien interpretades en el pròxim XXX Aplec de Corals del Baix Llobregat, l'any 2011.

Jaume Gavalrà,
delegat territorial

Medalla d'Or d'Esplugues de Llobregat a la SCC La Coloma

Dues entitats històriques d'Esplugues de Llobregat, la Societat Coral Centenària La Coloma i l'Associació L'Avenç, Centre Cultural, van ser distingides el dia 9 de juliol del 2010 amb la Medalla d'Or de la ciutat, en una cerimònia solemne celebrada al Saló de Plens de l'Ajuntament i presidida per l'alcalde, Pilar Díaz, i els regidors del consistori.

Per part de la SCC La Coloma recolliren la medalla el seu president, Alfons Sangrà, i el vicepresident i responsable dels actes del 150è aniversari, Salvador Vilà.

La Coral fou fundada l'any 1860 amb el nom de Coral La Paloma, essent un dels primers cors claverians, i actualment és l'entitat degana de la població.

Des de fa uns quants anys, la SCC La Coloma està adherida a la FCEC i participa molt activament en totes les seves activitats musicals.

Des de fa uns anys, està associada també a la FCEC, participant molt activament en totes les seves activitats musicals.

BARCELONÈS

Dia de la Música

El Dia de la Música del 2010 es va celebrar el 21 de juny a l'Auditori amb la interpretació de la cantata Le Roi

David d'Arthur Honegger. Va actuar-hi com a cor pilot la Coral Sant Jordi i també van participar-hi 40 cantaires individuals de diferents cors de la

demarcació del Barcelonès, tots dirigits per Lluís Vila. La interpretació orquestral va anar a càrrec de l'Orquestra de Cambra de Granollers.

Concert de les Festes de la Mercè

Dins les Festes de la Mercè es va fer el tradicional concert a la plaça del Rei. Aquest any 2010 hi van actuar els cors participants al Festival Europa, la coral italiana Courtiai i dues corals catalanes: el Cor Preludi i el Cor de Cambra Impromptu.

El Cor Llevant fa país Dinamarca

Aquest estiu, la llevantada va tombar cap al nord... I a Dinamarca falta gent!

L'objectiu era cantar a Copenhaguen, Odense i Faaborg, però ja us podeu imaginar que també vam fer turisme a cor què vols, i vam tornar amarats d'aigua de pacífics canals, de bellesa, planures, història, música i amistat.

El repertori dels nostres concerts es componia, bàsicament, de cançons catalanes: del Llibre Vermell de Montserrat, que van acompanyar amb flautes de bec Mon Monfort, Sílvia Vila i Pep Solé; un conjunt de poemes d'autors catalans (Salvat-Papasseit, Espriu, Costa i Llobera, Argenté,

Raimon...), amb música de compositors catalans (Fletxa, Cererols, Taltabull, Oltra, Crivillé, Alcaraz, P. Martorell...), per a acabar amb sardanes i cançons populars catalanes i daneses. La direcció, com és bo i habitual, a càrrec de Maria Teresa Giménez i Esther Doñate. La presentació de les obres la va fer en anglès Imma Espunyes.

també a les nostres cantaires Imma Espunyes, Eulàlia Tintoré i Montserrat Bonet, que, com si fossin daneses, es van responsabilitzar –i contentes– de l'organització del viatge i l'estada de la trentena de cantaires, flautistes i directores, que va funcionar perfectament.

A la capital ens va preparar el concert a la Lutherkirke i ens va acollir amb tota la cura i la il·lusió Rosa M. Pich, una catalana que fa molts anys que hi viu i a qui es veu ben clar que els danesos han encomanat els dots organitzatius. Li agraïm de cor el temps que va esmerçar a organitzar-ho tot i a fer-nos sentir tan bé. I, posats a agrair, ho fem

Tornem a la música. Un cop fet el concert a Copenhaguen, ens vam desplaçar amb tren cap a Odense -ciutat natal de l'escriptor Hans Christian Andersen- travessant la immensa planura danesa d'illa en illa per sobre la mar. Allí ens esperaven els amics de l'Odense Motetkor, que fa un any i mig van venir a Barcelona iniciant l'intercanvi que anàvem a cloure.

El cartell de la porta de l'Església ben moll de pluja i les dues corals al final del concert

El segon concert ens el van organitzar aquests amics a la Sct. Hans Kirke de la seva ciutat. En acabat ens van oferir un sopar inoblidable, amb menges típiques daneses, boníssimes, regades amb un fort i ardent schnapps. Ens comunicàvem en anglès, amb signes i també en castellà gràcies al fet que la companya del director danès n'és professora. I va passar allò que "no passa mai" quan almenys dues corals es troben per sopar i reguen les viandes amb alguns graus...: les veus sortien soles, en català, en llatí i en danès!

L'endemà compartíem amb els amics el tercer concert, a la Faaborg Kirke, i per portar-nos-hi des d'Odense ens van enfilat en els seus cotxes i ens van ensenyar país, i més país, fins a arribar a la muntanya més alta de Dinamarca, els Alps de Funen: 160 metres sobre el nivell del mar. Quin vertigen! Allí vam fer un pícnic que ens havien preparat amb tot detall: a més de l'entrepà i la beguda, portaven flassades perquè poguéssim seure sobre l'herba sense mullar-nos i, naturalment, quan ja acabàvem de dinar, es va posar a ploure. Però cap problema: portaven paraigües per a tothom.

Coral L'Espígol. Trentè aniversari

El dia 17 de maig del 1980 la Coral Espígol, amb un nom acabat de florir, va fer el seu primer concert a la parròquia de Santa Maria de Gràcia. Feia tot just set mesos que, a l'octubre del 1979, havia començat a assajar. Una aventura certament imprevista i inesperada que havia nascut com una activitat més dels joves de l'AE Santa Maria de Gràcia.

A les quatre de la tarda fèiem el concert a Faaborg, després del qual ens vam acomiadar d'aquests amics i amigues nostres amb qui ens ho havíem passat tan i tan bé. Van ser uns dies fantàstics, que esperem, els uns i els altres, repetir en altres ocasions.

Alcalá de Henares

I pel pont de Tots Sants, el ventet llevantí ens va portar a Alcalá de Henares, a casa de la Sociedad Lírica Complutense, que també havia vingut a Barcelona temps enrere.

Els cantaires ens van tractar a cor què vols i ens van guiar en una bona passejada per la ciutat, que regalima cervantisme, història i *hidalguía* per tots els racons: places i carrers, palaus, castells, esglésies...

Hi anàvem a cantar amb ells el *Gloria* de Vivaldi i, és clar, el dissabte a la tarda vam fer una llarga estona d'assaig, amb la direcció ara d'Esther Doñate, ara de Vicente Ariño, que s'havien repartit els números. Maria Teresa Giménez, l'altra directora del Cor Llevant, aquesta vegada ens ajudava cantant.

El 16 de maig del 2010 ens vam trobar al CAT, el nostre lloc d'assaig actual, molts dels amics i de les amigues que durant aquests trenta anys han passat per la Coral i els que la formem actualment. L'alegria i l'esclat de sentiments d'aquella tarda de retrobament va ser la mostra de l'autèntica importància d'aquests trenta anys de camí.

Després de l'assaig ens van oferir un *ágape* que els àngels hi cantaven i, com sempre, nosaltres també.

I el vam cantar, el *Gloria*, és clar. El diumenge a la tarda, amb l'església del convent de Las Bernardas plena de gom a gom i amb un final acompanyat de forts aplaudiments d'un públic molt amable. L'acompanyament de piano i els solistes eren *alcalaiños* i ho van fer molt bé.

Una de les nostres cantaires, va escriure a la tornada: "... que consti que la *maestra* 'doña' Doñate va encisar *propios y extraños*, tant, que al final del concert *el maestro* i *la maestra* es van fer un *achuchón* en públic que el Tenorio s'hi quedava curt".

En acabar el concert ens van convidar a participar en la representació itinerant de *Don Juan Tenorio* sota els paraigües, que plovia. Interessant, això d'estar ficat a dins d'una obra i de fer d'actor sense ni adonar-te'n. I també interessant, i cansat, aquest neguit de no parar en tot el dia, amunt i avall..., que cal veure-ho tot, que el món s'acaba...!

Cor Llevant

La de la Coral Espígol ha estat una feina petita, callada, però que, pas a pas, nota a nota, any rere any, s'ha anat fent lloc en el cor de moltes persones, també perquè així és com va néixer, sortint del cor.

Personalment, estic molt agraït a l'Espígol perquè ha estat un fil conductor en la meua vida, perquè ha estat el *cantus firmus* del meu pentagrama personal, perquè m'ha permès compartir esforços, neguits i satisfaccions enormes amb les persones més properes i perquè me n'ha fet properes tantes d'altres.

A la Coral no s'aprèn només a cantar, s'aprenen moltes altres coses que segurament també s'aprenen en altres llocs, però que, dites amb música, ens arriben d'una altra manera; i, alhora, aquestes mateixes coses ens ajuden a aprendre a cantar amb ànima.

El dia 18 de juny, a l'església de la Mare de Déu de la Bonanova, la Coral Espígol va celebrar els seus trenta anys amb la seva millor fragància i amb el so

de les campanades d'"El campaner de Taüll", el poema de Miquel Desclot que tan bé descriu musicalment en Josep Vila i Casañas, i que suposava l'estrena de la versió revisada per ell mateix l'any 2006, amb l'ampliació de la part d'orquestra. I també ho va celebrar amb la força i la solemnitat de la *Missa Nelson* del nostre vell conegut Franz Josef Haydn.

Gràcies, Espígol, i gràcies a tots: compositors, poeta, solistes, orquestra, organitzadors i pencaires de tota mena, per fer que aquesta festa fos possible.

Quim Manyós

Òpera-collage L'home del paraigua

El Gran Teatre del Liceu es va vestir de llarg per acollir l'estrena de l'òpera-collage *L'home del paraigua*, en homenatge a Vicenç Ferrer i a la seva obra benèfica, que ja són un autèntic referent arreu del món. Es tracta d'una obra composta pel mestre terrassenc Joan Martínez Colàs, que en va dirigir la interpretació comptant amb l'Orquestra Filharmònica Centenari i el solista Josep Puy. Una part de les coreografies van anar a cura del Grup Sitare, i hi tingué un paper molt destacat la Coral Nova Ègara, integrada en el Cor Barcelona Classic Academy. L'artista també terrassenc Daniel Rodríguez va idear les videocreacions projectades durant la interpretació de l'òpera que evocaven la vida i l'obra de Vicenç Ferrer.

Un moment molt emotiu de la representació el van protagonitzar els

membres de l'Esbart Dansaire de Rubí estenent uns grans teixits pel damunt de la platea, com si es tractés d'un paraigua immens, mentre el director convidava el públic a cantar amb entusiasme i fervor els versos més repetits en l'obra: "La pobresa no s'ha pas d'entendre; / la pobresa ha de ser resolta".

El projecte mobilitzà 393 artistes, i el mateix director hagué de comprometre el seu patrimoni personal per a possibilitar l'estrena de l'obra, que s'espera poder representar en el futur immediat en un gran escenari, com podria ser el Palau Sant Jordi, o en altres de menor capacitat.

Les entrades s'exhauriren dies abans la data de l'estrena, i entre el públic assistent, que, posat dempeus, dedicà

una gran ovació a la iniciativa quan encara no s'havia acabat la representació de l'obra, cal destacar la presència del president de la Generalitat de Catalunya, Sr. José Montilla; de l'alcalde de Barcelona, Sr. Jordi Hereu; de l'alcalde de Terrassa, Sr. Pere Navarro, i del regidor de Cultura d'aquesta ciutat, Sr. Amadeu Aguado.

L'èxit artístic i de públic serví per a retre un merescut homenatge a la figura del cooperant Vicenç Ferrer i donar suport a la candidatura de la Fundació que duu el seu nom perquè sigui nominada i distingida amb el premi Nobel de la Pau. En paraules de Jordi Folgado, director general de la Fundació, per tal d'aconseguir que la seva labor "pugui arribar al major nombre de persones".

Cor Magister Arte. Uns bons concerts i una bona feina

El mes de juny passat, i després novament a principis d'octubre, vaig tenir el goig d'escoltar el Cor Magister Arte, dirigit per Manuel Cabero, en uns concerts que van resultar molt interessants per diversos motius. M'agradaria explicar-ho.

Aquells que hem cantar amb en Manuel Cabero sabem que no s'accontenta fàcilment, tant pel que fa al repertori com a la seva interpretació. Molts de nosaltres li hem d'agrair que ens hagi encomanat no solament el gust per fer música, sinó les ganes, gairebé la necessitat, de fer-la bé, amb exigència i

rigor fins on permetin les nostres possibilitats. Això va quedar ben palès en aquests concerts.

Considerem l'"instrument": el Cor Magister Arte està format per 13 o 14 persones, i ja sabem que, tret del cas de professionals consagrats, és molt més difícil empastar les veus i aconseguir un so homogeni en un grup petit que no pas en un cor nombrós, que aporta un "coixí" sonor més considerable. Doncs bé, va quedar demostrat que no calen ni moltes ni grans veus per a aconseguir un so coral bonic, ben afinat i elegant. Només cal, com segurament diria el mateix Cabero, "treballar i treballar...".

El repertori també era interessant. Una primera part integrada per cançons de caràcter divers, algunes força conegudes, però no sempre cantades amb tan bon gust ni tanta expressivitat, demostrant un impossible: que, a

aquestes alçades, encara es pot "redescobrir" "El cavaller enamorat", de Manén, o "Dóna'm la mà", de Crivillé! I una segona part dedicada al *lied* coral alemany del romanticisme, des de Schubert, passant per Mendelssohn, Schumann i Brahms, fins a set cançons de joventut de Richard Strauss molt boniques i interpretades poc sovint. En aquesta segona part, abans de cada cançó se'n llegia el text, fet que, al meu parer, tallava una mica massa la continuïtat, però ajudava a comprendre el caràcter de cada *lied*.

No puc pas fer una crítica musical com a tal, però em va semblar especialment remarcable el fet que absolutament totes les obres "s'entenen", totes tenien un fil conductor, una línia musical molt clara del principi a la fi; això, juntament amb els contrastos dinàmics, feia que es transmetessin perfectament el caràcter i l'emoció de cada obra. Un públic atent ho va saber apreciar i va reclamar diversos "bisos".

Van ser uns concerts excepcionals? Doncs no, si es busca l'espectacularitat. Però sí, en el sentit que no es veu gaire sovint un treball tan i tan sensible i rigorós, que ens va permetre gaudir

—sobretot en el primer concert— d'alguns moments puntuals que gairebé gosaria qualificar d'inoblidables.

Manuel Cabero insisteix que la seva motivació, en la pràctica de l'art coral, ha estat sempre pedagògica; des de la fundació del Cor Madrigal, durant els anys que va impartir els cursos Auditor de direcció i encara actualment. Només pretén que aquells que treballin amb ell aprenguin a estimar la música i millorin la seva tècnica i la seva sensibilitat artística i humana. És a dir: que s'acostumin a cantar amb justesa, musicalitat, bon gust, delicadesa, bon fraseig i bona conjunció amb els

companys i el director, sempre d'acord amb el caràcter i al servei de la partitura... Poca cosa!

Felicitats al Cor i que el mestre Cabero continui treballant per ensenyar tot això encara a molts cantaires.

M. Mercè Argüelles

CAMP DE TARRAGONA

Cor Mestral. Festa Major

La Festa Major de Reus, que es va celebrar el 25 de juny, va incloure el 2010 amb un concert de cant coral molt especial i característic: el Cor Mestral, dirigit per Núria Francino i acompanyat al piano per Francesc Rius, hi va interpretar un recull de peces, totes harmonitzades pel músic Josep Navàs Mariné. S'hi van cantar tonades del Cançoner del Baix Camp i el Montsant ("Corrandes a dojo", "Joan, per què no t'alegres", "El rei mariner", "La pastorel·la", "Soneta, vine..."), de la Suite Mallorquina ("Cançó des moliner", "Cançó de collir ôgues", "Cançó de veremada", "Mateixa bunyolina", "Copeo des Pla", "Copeo de muntanya"), de Catalunya (invocacions: "Montserrat", "Els llacs",

"Els avets", "La mar", "Al rei en Jaume"), "Holandeseta" (poema de Magrinyà) i "Si batent ales" i "T'ha enquimerat la gràcia" (poemes de Carles Riba).

Josep Navàs inicià els seus estudis musicals sota el guiatge de mossèn Francesc Tàpias i els continuà als conservatoris de Tarragona i Barcelona. Cursà cinc anys de direcció coral amb Enric Ribó, Manuel Cabero i altres mestres. Dirigí durant quinze anys la Coral Eixam, del Centre de Lectura de Reus, i la Coral de Vilabella, durant disset anys.

Ha col·laborat en els cursos de direcció coral de l'Escola de Música Joventuts Unides, de la Sénia. Ha estat directiu de la FCEC i delegat territorial a les comarques meridionals.

Ha cultivat la composició i l'harmonització de melodies tradicionals i de textos de poetes.

Ha rebut el premi Fundació Orfeó Manresà del 2006, d'aquesta fundació i Òmnium Cultural, i també ha estat guardonat en els premis Catalunya de Composició Coral del 2006, de la FCEC, i en els premis Reus de Composició per a corals Infants del 2010.

Setmana Cantant a Tarragona

Organitzada pel Cor Ciutat de Tarragona és una de les activitats d'Europa Cantat que es poden veure al calendari.

Des de l'estiu del 1997 se celebra cada tres anys a Tarragona una Setmana

Cantant. A partir de l'experiència acumulada i les il·lusions renovades, la gent de l'Associació Cor Ciutat de Tarragona fan una crida cada per a aplegar cantaires de la ciutat, però també cantaires de la resta del país i de més enllà de les seves fronteres. El 2002, la Setmana Cantant passà a formar part de les activitats

patrocinades per la Federació Catalana d'Entitats Corals (FCEC) i la Federació Europea de Corals Joves - Europa Cantat. Els anys 2005 i 2008 ja vam viure unes Setmanes Cantant ben consolidades en el calendari internacional i ben arrelades a la ciutat de Tarragona.

Per al proper 2011 (del 16 a 24 de juliol) se n'ha convocat la sisena edició, en la qual podrem gaudir de l'experiència de quatre directors de qualitat ben acreditada, coordinats per Josep Prats, director musical de la Setmana Cantant. I ho farem per mitjà dels tres tallers que es desenvoluparan durant els matins. Efectivament, el conegut mestre, pianista i compositor belga Johan Duijck, mestre de direcció a l'ESMUC i que ja ha participat a la Setmana Cantant en diverses edicions anteriors, ens proposa un taller dedicat a obres pròpies. De l'Amèrica Llatina ens visiten dos directors de gran prestigi: Hugo de la Vega, de Córdoba (Argentina), probablement el director i arranjador més popular al seu país, i Francisco Simaldoni, de Montevideo (Uruguai), que compartiran un taller dedicat al folklore sud-americà, tan ric en gèneres i ritmes. Completarà aquest cicle de tallers un director provinent del País Basc: Basilio Astúlez, reconegut arreu de l'Estat espanyol i internacionalment per les seves propostes coreogràfiques i corals, que dirigirà un taller per a veus de noies.

Però el plat fort d'aquesta sisena edició de la Setmana Cantant serà, com ja és costum, el taller simfonicoral, que també es realitzarà, a diferència de les edicions precedents, durant els matins i després dels assaigs dels altres tallers. Enguany també serà dirigit pel prestigiós mestre Edmon Colomer,

que durant tota la setmana ens prepararà la Simfonia núm. 2, *Lobgesang*, op. 52, de Felix Mendelssohn Bartholdy. La interpretació d'aquesta cantata simfònica per a gran orquestra, solistes i cor mixt a l'Auditori del Camp de Mart de Tarragona, sota la muralla romana de la ciutat, coronarà la Setmana Cantant Tarragona 2011. El concert es complementarà amb *Ein Sommernachtstraum*, op. 21 ('El somni d'una nit d'estiu'), per a orquestra, solistes i cor de veus blanques, del mateix compositor, i el lied de Franz Schubert *Gesang der Geister über den Wassern*, D. 714, per a orquestra de corda i veus greus. Estem segurs que aquest concert deixarà un record inesborrable en el cor dels cantaires participants, així com en els espectadors que cada any omplen l'Auditori, en el marc del Festival d'Estiu de Tarragona.

En aquests moments tenim garantida l'assistència a la Setmana Cantant Tarragona 2011 del Cor Ciutat de Tarragona (Catalunya, Espanya), el Coro de la Universidad de la República (Montevideo, Uruguai), el Gent Madrigalkoor (Gant, Bèlgica), el Grupo Magüey (Córdoba, Argentina) i el cor de noies Vocalia Taldea (País Basc). Aquests, i altres cors que ens visitaran, ompliran de concerts corals tots els capvespres d'aquella setmana, tant a la ciutat vella de Tarragona com a les

principals ciutats de les comarques tarragonines

Tot això es desenvolupa a redós de les antigues pedres de Tarragona, la romana Tàrraco, una ciutat oberta al camp i oberta al mar. Una ciutat que, des de temps antic, sap també obrir-se als seus visitants amb tota l'escalfor que rep de la llum pròpia de la Mediterrània. Una ciutat que ha rebut el reconeixement internacional de la UNESCO, que ha declarat Patrimoni de la Humanitat el seu conjunt arqueològic.

Cantaires, música, tallers, homes i dones, les pedres de la ciutat, el color del mar i dels camps, els concerts, les tradicions, l'esforç desinteressat de tots aquells que ja treballen perquè la pròxima Setmana Cantant torni a ser una experiència inesborrable i altament enriquidora per a tots els cors i cantaires d'arreu del món que hi participin...

Benvinguda ja des d'ara aquesta Setmana Cantant Tarragona 2011!

COMARQUES DE GIRONA

Aplec de Corals de la FCEC a Sant Antoni de Calonge

Diumenge dia 6 de juny, a la Sala Polivalent de Sant Antoni

Al matí, després de la benvinguda dels organitzadors i amfitrions (l'Agrupació

Coral l'Harmonia de Sant Antoni) i de l'esmorzar que ja ens tenien preparat, ens vam disposar a assajar el cant comú, que a la tarda havíem d'interpretar, després dels concerts de les corals: Santa Cecília de Santa Cristina d'Aro, Sol Ixent de Fornells de la Selva i Coral Tribana de Salt i,

conjuntament amb aquestes, els cors Polifònica de Figueres, Crosat d'Olot i Harmonia de Sant Antoni, totes sis sota el mestratge de Lluís Vila (director de la Coral Sant Jordi, professor de Direcció Coral a l'Escola Superior de Música de Catalunya i també professor del curs de Direcció Coral que es fa a Girona).

A continuació, guiats per l'Ester i en Joan, defensors del patrimoni històric-geogràfic de la zona, vam poder seguir un petit tram (d'un recorregut total de tres hores, molt recomanable) fins a arribar al Collet, espai magnífic (a tocar el mar) amb restes romanes i medievals de gran valor, que tres entitats locals han aconseguit salvar de l'especulació urbanística.

De tornada, vam poder restaurar-nos amb un bon dinar, després del qual es van fer els concerts i el cant comú.

Una bonica jornada per a totes les persones que gaudim de la polifonia (com a cantaires i/o espectadors)

Únicament restaria fer una crida a la resta de corals de les comarques gironines perquè també s'engresquin a

participar en els Aplecs. És una llàstima que el màxim de gent no gaudeixi de tots els recursos que se'ns posen a l'abast i del treball que comporta l'organització d'aquestes trobades.

Moltes gràcies, doncs, a la FCEC, a Lluís Vila i a l'Agrupació Coral Harmonia de Sant Antoni!!!

Coral Tribana, participant

Taller de gospel a Sant Feliu de Guíxols

La Coral Cypsella de Sant Feliu de Guíxols va organitzar aquest taller el dissabte dia 20 de novembre propassat. El dirigí, com ja comença a ser habitual a molts indrets coralers, el mestre Moisès Sala, director del Cor Gospel Viu!, grup referent de la música gospel arreu de l'Estat espanyol.

Van assistir-hi un total de 65 persones, moltes d'elles de les corals de la comarca, i el taller tingué una durada de quatre hores.

En Moisès va fer una introducció històrica a l'entorn d'aquesta música, des de les primeres worksongs fins al gospel contemporani, i després es va passar a la interpretació de diferents cançons: "Let me wait for you", "Music in the Air", "We have a Meeting today", "Holy one" i "Take me back", tot això adobat amb el bon humor i el mestratge del director.

Tothom s'ho va passar d'allò més bé i en va sortir amb el desig de repetir l'experiència l'any que ve. Val a dir que dels 65 cantaires hi havia una gran majoria que era la primera vegada que feien un taller de gospel i força persones que ni tan sols havien sentit parlar del gospel i que van viure la primera experiència en aquest sentit.

Antoni Escobar
President de la Coral Cypsella del CEM

MARESME

Gospel a la Sala Municipal d'Arenys de Munt

El dissabte dia 9 d'octubre al matí es va fer un taller de gospel a càrrec del director del grup Gospel Viu, Moisès Sala. Va ser un matí en què tothom (més de cinquanta persones de totes les edats) va gaudir d'una sessió autènticament inoblidable.

El caràcter dinàmic, amè i culte del seu director, juntament amb un sentit de l'humor que et feia relaxar quan més nerviós estaves de tantes ganes de fer-ho bé, va aconseguir que el que semblava primer un guirigall d'anglès i de veus del qual no ens en sortiríem, sonés harmoniós i més que correcte al final.

Començant amb una breu introducció per als que mai no havien assistit a un taller de gospel, en Moisès ens va traçar un recorregut per tota la trista trajectòria d'aquells esclaus arrencats del seu país per a ser tractats d'una manera infrahumana. En el fons, jo crec que tots ens vàrem alegrar molt del fet que, actualment, un descendent d'aquells esclaus fos el president d'un dels països més importants del món.

Sempre d'una manera altruista, el grup que dirigeix en Moisès, Gospel Viu, actuarà aviat al Liceu de Barcelona. Els beneficis d'aquesta actuació es destinaran, com sempre, a alguna obra benèfica. Valdria la pena fer l'esforç d'assistir-hi.

Assumpció Colomer

La sessió de gospel de què vàrem poder gaudir el dissabte passat, va ser una veritable delícia.

En Moisès va saber introduir-nos els temes de forma senzilla i clara, amb unes pinzellades d'història d'aquest corrent musical. La seva capacitat de transmetre i el seu sentit de l'humor van fer que aquest no fos en cap moment un taller com tants altres.

Vam poder escoltar i cantar, en una combinació perfecta de ritme i sentiments. Crec que tots els assistents sortíem de la sala encantats d'haver-hi assistit.

I, sens dubte, esperem poder fer-ne més.

Guillem - Anna

OSONA, RIPOLLÈS, CERDANYA

Vic inaugura l'Auditori Atlàntida

Des del 23 d'abril del 2010, Vic disposa d'un nou complex cultural. Es tracta de L'Atlàntida-Centre d'Arts Escèniques d'Osona, obra de l'arquitecte Josep Llinàs. El conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya, Joan Manuel Tresserras, i l'alcalde de la ciutat, Josep M. Vila d'Abadal, van presidir la inauguració d'aquest espai, que aplega un teatre, un auditori i una escola de música i conservatori. L'Orquestra de Cambra de Vic i diversos cors vigatans van protagonitzar el concert inaugural, en el qual van interpretar El cant del

lloc, una obra escrita per a aquesta avinentesa pel compositor Josep Baucells sobre el text del poeta Lluís Solà, amb la veu de l'actor Santi Ricart i sota la batuta de Jordi Mora.

L'Orquestra de Cambra de L'Atlàntida de Vic i els membres de la Coral Canigó, l'Orfeó Vigatà, la Coral Regina i el Cor de Noies del Conservatori de Vic, en total més de dos-cents músics, van ser els

encarregats d'estrenar aquest nou complex cultural.

(Del Portal Informatiu de Catalunya Ràdio)

PENEDÈS-ANOIA-GARRAF

La Coral Harmonia va homenatjar la Nova Cançó

El 26 de juny passat, la Coral Harmonia de Llorenç del Penedès va oferir a la plaça del Castell un concert d'homenatge als cinquanta anys del sorgiment de la Nova Cançó. Amb el títol d'Una cançó d'ara, l'espectacle constava de tres blocs de cançons: el primer, amb temes característics de diversos cantautors i escrits per ells mateixos, com Josep Maria Espinàs, Raimon, Joan Manuel Serrat, Lluís Llach, Pau Riba o Jaume Sisa.

La segona part estava dedicada exclusivament a cançons de Marina Rossell, algunes de les quals amb arranjaments realitzats per a l'ocasió pel músic vilafraquí Lluís Giménez. "Toca'm, Màrmera" i "De què parles, havanera" van ser interpretades en solitari per la mateixa Marina Rossell; a continuació, "Dies, idees i amor", "Mare de Deu del Món" i "Què serà Nadal", cançons en què la cantant

penedesenca va ser acompanyada per la Coral.

El tercer i últim bloc de la nit el conformava una suite de quatre cançons que, per influència de temes musicals vinguts d'Amèrica, van ser adaptades al català i s'han convertit en temes molt populars, alguns amb aires de música folk i d'altres d'espiritual negre i fins i tot d'animació infantil: "La vall del riu vermell", "Puff, el drac màgic", "Escolta-ho en el vent" i "Ningú no comprèn ningú", cançons totes adaptades a quatre veus per a coral per Lluís Giménez.

Tot plegat, un enfilall de melodies, la majoria de les quals es reconeixien amb facilitat, que van transportar l'espectador anys enrere, en una època de la història caracteritzada per la repressió de la cultura catalana i per les ganes d'expressar-se amb total llibertat. Les cançons de l'espectacle van ser introduïdes amb un text de Roser Guasch que va ser recitat per tres membres de la Coral. El muntatge escènic va ser pensat per Hermini Mampel i la majoria de les cançons van ser acompanyades pels guitarristes Eduard Bernad i Lluís Giménez.

TERRES DE L'EBRE

L'Associació Coral Juan Ramon Herrero de Castelló celebra el seu desè aniversari amb l'edició d'un disc

L'agrupació coral dirigida per Ricardo Macho Besé va presentar el seu primer treball discogràfic el 21 d'octubre passat al Casino Antic de Castelló, en presència d'un nombrós públic. *Cantando en silencio*, títol del CD ara presentat, recull la història musical de l'agrupació coral castellanenca en tretze temes populars que van des de bandes sonores de pel·lícules a cançons llatinoamericanes. Durant els parlaments, el president de la coral, Pedro J. Agustín, va voler agrair i reconèixer el treball realitzat pel

director i els membres del cor al llarg d'aquests deu anys, així com donar les gràcies al suport tant del públic com dels familiars dels cantaires, sense oblidar l'indispensable paper de les institucions públiques. Així mateix, en el seu torn de paraula, el regidor de Cultura de l'Ajuntament de Castelló, Miguel Ángel Multet, va expressar la satisfacció de la corporació castellanenca per l'emoció que el cor aconsegueix transmetre en totes les seves actuacions.

La Coral Juan Ramón Herrero va començar la seva trajectòria al mes d'octubre de l'any 2000; és, probablement, la coral més jove amb què compta la ciutat de Castelló en l'actualitat.

Es va formar a partir de la reunió de gent del món coral experimentada, antics membres d'altres corals, com la Coral La Plana i la Coral Vicent Ripollès (ambdues formades pel difunt Juan Ramón Herrero) i gent nova de diverses procedències però completament integrada en el món coral.

Sent una coral jove i havent estat creada sense l'impuls inicial de cap institució, el treball i la tenacitat dels seus membres han aconseguit, en un espai de temps molt breu, preparar un repertori variat i eclèctic, que comprèn des de la música antiga fins a la polifonia del segle XX, que no fuig de dificultats tècniques ni artístiques.

El director de la Coral Juan Ramón Herrero, Ricardo Macho Besé, és un jove veterà amb vint-i-set anys d'experiència en el món coral, des que va començar amb quatre anys en la secció infantil de la Coral Benicarlanda. En la seua trajectòria compta amb experiències com a membre de coral, membre de juntes tècniques i directives i col·laborador de certàmens i trobades corals, fins a arribar a ser director de la secció infantil de la mencionada associació.

Cor Tyrichae. Desè Aniversari

Enguany, el Cor de Cambra Tyrichae està d'enhorabona. La celebració del seu desè aniversari l'ha dut a organitzar un seguit d'actes de caràcter extraordinari, entre els quals destaquen, a més de l'organització del concert del cicle Catalunya Coral, el concert d'aniversari, celebrat també a l'església de la Puríssima de Tortosa, el dia 10 d'octubre passat, i l'esperada actuació a l'Auditori de Barcelona, prevista per al 15 de gener del 2011, amb un programa dedicat a la cançó catalana tradicional i de les terres de l'Ebre.

Al llarg d'aquests darrers deu anys, més de quaranta cantaires han passat pel Cor, tots, ells i elles, aportant-hi la il·lusió i l'esforç necessaris per a tirar el projecte endavant. En paraules del director de la formació, l'ampostí Raül Martínez, "s'han compartit assajos,

concerts, aplecs, més assajos, sortides, intercanvis, celebracions... i, cosa que és més important, el plaer de cantar i fer música plegats". El concert de commemoració del desè aniversari ha estat una mostra de gratitud del Cor envers els seus cantaires i el seu públic. Actualment, el Cor de Cambra Tyrichae (nom llatinitzat dels primers pobladors ibers de les terres catalanes més meridionals) el componen una vintena de joves procedents de diverses poblacions de les terres de l'Ebre. El Cor va ser fundat amb la voluntat de difondre repertori coral de diversos estils. El Cor de Cambra Tyrichae també ofereix concerts de música antiga conjuntament amb el Grup Lympa, formació integrada per sis joves músics de l'Alt Camp i la Conca de Barberà que treballen en la difusió de la música medieval, renaixentista i barroca, amb rigor i amb instruments de l'època.

l'escenari escollit per dur a terme l'edició ebreca del cicle Catalunya Coral: un concert en què han participat, a més del Cor de Cambra Tyrichae, la Coral Diadema de Corbera de Llobregat, dirigida per Domènec Olivella, i la Coral Sant Esteve de Balsareny, sota la direcció del veterà Joan Bajona, durant quaranta-set anys al capdavant de l'agrupació i que avui compta amb la col·laboració d'Olga Puigbò en les tasques de direcció.

Els organitzadors del concert han volgut que els cantaires convidats coneguessin algunes de les peculiaritats de la cultura ebreca i de la ciutat que els acollia. Així, a més de degustar els típics pastissos, els cantaires han pogut visitar algunes de les joies patrimonials tortosines i així mateix s'han delectat amb la música de dolçaina interpretada per la Colla Jove de Dolçainers de Jesús.

Gràcies a l'esforç organitzatiu realitzat pel Cor Tyrichae, Tortosa ha estat seu del tercer concert del cicle coral que la Federació Catalana d'Entitats Corals celebra per tot Catalunya.

L'església de la Puríssima de la capital del Baix Ebre ha estat

El dia 14 de novembre, una altra formació coral del territori, la Coral Santa Llúcia del Perelló, sota la direcció d'Andreu Ferré, participarà en un altre concert del cicle Catalunya Coral 2010, aquesta vegada a Argentona (Maresme). Tot plegat revela que l'activitat musical de les comarques meridionals de Catalunya és una realitat tangible que té manifestacions molt diverses i una satisfactòria intensitat. I si bé les manifestacions musicals corals no són les principals al territori, les noves generacions de músics ebrencs treballen a fons per assolir fites que altres comarques ja tenen com a tradició.

Roquetes. Cantaires i músics ebrencs s'uneixen per interpretar a Mozart.

La Missa Brevis KV 65 en re major de Wolfgang Amadeus Mozart va ser la peça central escollida per al concert participatiu celebrat el 21 de desembre del 2010 a l'església parroquial de Roquetes, en el qual van intervenir la Coral Preludi a Caro de Roquetes juntament amb cantaires vinguts d'altres poblacions ebrenques, i l'Aula de Cant i l'Orquestra de Corda del Conservatori de Música de Tortosa, tots sota la direcció del mestre Jordi Bonilla.

El projecte va néixer d'una proposta del director de l'agrupació vocal de Roquetes, Josep Ignasi Medina, i s'emmarcava dins dels actes de celebració del quinzè aniversari de la Coral Preludi a Caro. La proposta d'obrir la participació als cantaires de la demarcació ebrenca en aquest projecte va formular-se en una de les reunions de l'equip de treball de la delegació de la FCEC a les terres de l'Ebre. Fetes les consultes pertinents a la junta de la Coral i al director de l'Orquestra del Conservatori, s'hi va donar llum verda. Durant algunes setmanes, cantaires, solistes i músics van anar preparant les

seves respectives intervencions i es van realitzar assajos conjunts a la sala d'actes de l'institut Joaquim Bau de Tortosa. Aquests assajos i el concert mateix van proporcionar grans experiències a tots els participants.

Per una banda, la riquesa que hi aporta el fet de fer coincidir en un mateix projecte l'alumnat de cant del Conservatori per a l'interpretació de les parts solistes, gent jove amb coneixements musicals però amb poca experiència coral, amb cantaires no professionals més grans i amb coneixements de teoria musical de vegades limitats, però amb més experiència. Sense oblidar, per un altre

costat, els beneficis de compartir experiències amb cantaires d'altres agrupacions corals. A tot això cal afegir-hi el repte que ha suposat el fet de cantar amb l'acompanyament i el suport d'una orquestra de corda, deixant-se portar per l'experta batuta d'un director d'orquestra titulat.

La primera part del concert va comptar amb la intervenció en solitari de l'Orquestra de Corda del Conservatori, formada per alumnat de grau elemental i mitjà. En acabat, solistes i cor es van unir a l'alumnat de grau mitjà en la interpretació de la Missa i l'Ave Verum de Mozart.

Orquestra, cor i solistes dirigits per Jordi Bonilla a l'església parroquial de Roquetes

Alcanar acull el V Aplec de Corals de Terres de l'Ebre

El Cor Iubilo d'Alcanar ha volgut celebrar el vintè aniversari de la seva fundació amb diversos actes, entre els quals convé destacar l'organització del cinquè Aplec Coral de les Terres de l'Ebre, que es va efectuar el 14 de

novembre passat al Centre Cívic d'aquesta població del Montsià.

Cal esmentar l'esforç organitzatiu dels cantaires canareus, que van saber dotar la diada de la desitjable fluïdesa, amb la inclusió d'activitats musicals i culturals de tota mena, que comprenien des d'una sessió matinal de tècnica vocal a càrrec

de Josep Ignasi Medina fins a la visita cultural efectuada a un indret tan emblemàtic de la població com és la casa O'Connor, on s'ubica el Centre d'Interpretació de la Cultura Ibèrica, de la qual el terme d'Alcanar allotja emplaçaments arqueològics molt destacables.

Cantaires participants a l'Aplec. Imatge: cor Iubilo

a Coral Aquae de la Unió Filharmònica d'Amposta, sota la direcció de Núria Ferré, el Cor La Lira Ampostina, dirigit per Núria Francino, i el Cor Juvenil de Sant

Sebastià de Vinaròs, sota la batuta de Carles Vives, van acompanyar el Cor Lubilo en el concert organitzat per a l'ocasió. Hi van ser presents l'alcalde de la població, Sr. Alfons Jaume Montserrat, i Jaume Gavalrà, cap de l'Equip Territorial de la FCEC, el qual hi va assistir en representació de la presidenta, Montserrat Cadevall. El concert va congreguar un públic molt

nombrós, fidel a la trajectòria de l'agrupació coral canareva, la qual, sota la direcció conjunta de Josep Garriga i Josep Anton Alcoverro, ha anat oferint cant coral de qualitat a la població des de fa dues dècades.

Al llarg d'aquests vint anys d'història, el Cor Lubilo d'Alcanar ha tingut ocasió d'actuar a TV2 i a l'Expo 92 de Sevilla, i també ha enregistrat el *Cançoner tradicional i popular canareu*. Destaquen, entre altres iniciatives, la interpretació d'una selecció d'*El Messies*

Intercanvi de records entre la coral Jubilo i la FCEC

de Händel amb acompanyament de piano, i la recuperació de la primera *Missa pontifical* de L. Perosi, així com els diversos intercanvis efectuats amb agrupacions corals catalanes, de Mallorca, el País Basc i França.

El Messies de Händel sona a Vinaròs

La Coral García Julbe de la localitat castellonenca de Vinaròs, sota la direcció de Rossend Aymí Escolà, va celebrar amb un concert extraordinari de Nadal el seu trentè aniversari. Aymí va aprofitar l'acte per a anunciar la voluntat d'organitzar un *Messies* participatiu a l'estil del que se celebra en altres poblacions de l'Estat espanyol.

Els responsables de l'entitat coral García Julbe van escollir una selecció de la coneguda obra de G. F. Händel, escrita el 1741 a Londres en només tres setmanes de temps, com a acte de cloenda dels seus trenta anys de trajectòria en el món coral de les nostres terres.

El Messies no és un obra estrictament nadalenca. De fet, narra la vida i la mort de Jesús en tres parts. En la primera, l'Advent i el Nadal anuncien al món la vinguda de Crist. En la segona part, el dolor de la Passió condueix cap a la redempció i l'explosió d'alegria de la Resurrecció, anunciada a través del famós *Al·leuia!* Finalment, la tercera part és un al·legat de la victòria de Crist sobre la mort.

Rossend Aymí va seleccionar quinze fragments de l'obra, entrelligats mitjançant la lectura de textos litúrgics escollits, per a narrar la vida, la mort i la resurrecció de Jesús al públic que omplia l'església arxiprestal de Vinaròs, el dia 2 de gener passat. Algunes de les peces són netament orquestrals, mentre que d'altres demanen una intervenció solista. Unes i altres van anar a càrrec de l'orquestra de cambra

MOMA i de Victoriya Glechikova (contralt), Cecília Aymí (soprano), Miguel Pau (tenor) i Didac Mesa (baix).

La Montsià-Maestrat Orquestra de Cambra (MOMA), dirigida per Juanjo Bas Forner, va nàixer per donar impuls a la música clàssica a les comarques meridionals catalanes i septentrionals valencianes, de manera que un dels seus objectius fundacionals és fer arribar la música clàssica a tots els pobles de les nostres terres, grans i menuts. Amb aquest propòsit, MOMA uneix en una mateixa formació sobretot músics de corda de grau mitjà i superior d'aquestes terres que no arriben a tenir un grup de referència o d'importància on tocar, per a crear, units, una orquestra estable i de certa qualitat que motivi tant els músics joves com els ja professionals, com també els oients, envers la música clàssica i de corda.

Aplec coral valencià-català-aragonès a Castelló

I sense deixar encara terres castellonenques, cal fer una referència obligada al Cinquè Aplec Nadalenc, organitzat per la Coral Juan Ramón Herrero de Castelló, que va convocar, el dia 18 de desembre, a l'església del col·legi La Consolació de la ciutat valenciana, una representació del panorama coral actual de les comunitats autònomes aragonesa, catalana i valenciana, amb la participació

de la Coral L'Esperança d'Arenys de Mar (Barcelona), sota la direcció d'Anna González Bayo, la coral Aula Vocal San Ivo de Saragossa, dirigida per Beatriz Larque Salcedo, la coral Cantarella Jovenalla de Rafelbunyol (València), sota la batuta de Pau de Luis i, finalment, la mateixa Coral Juan Ramón Herrero, a les ordres del seu director, Ricardo Macho Besé.

L'Aplec va resultar un èxit. El públic va gaudir força d'un concert que va ser molt elogiat per patrocinadors i polítics.

També les agrupacions corals participants van quedar absolutament satisfetes de la qualitat i la bona organització de l'Aplec, fins al punt que els presidents i els directors han fet arribar a la coral organitzadora diversos correus en què expressen la felicitació més efusiva.

Cal destacar la presència a l'acte de Jordi Martínez, president de FEDARCOR, la federació aragonesa de cors.

Pedro J. Agustín, president de la Coral Juan Ramon Herrero, s'ha manifestat en aquests termes: "Sincerament, estem molt contents perquè el treball realitzat durant els darrers mesos dona els seus fruits, i hem aconseguit que tots aquells qui ens han visitat hagin gaudit al màxim i s'emportin un molt bon record del seu pas per Castelló".

Les terres de l'Ebre estenen un pont generacional amb la publicació del llibre *Les cançons dels nostres avis*

Amb el suport de l'escola Mestre Marcel·lí Domingo de Roquetes i dels serveis territorials del departament d'Educació a les terres de l'Ebre, el mestre de música i director de la coral Preludi a Caro de Roquetes, Josep Ignasi Medina Candel, ha vist publicat un interessant treball de recerca i recuperació musical que ja va ser mereixedor d'un premi de la Fundació Enciclopèdia Catalana, l'any 2002.

L'acte de presentació, celebrat el passat 16 de desembre a la biblioteca Mercè Lleixà de la població del Baix Ebre, va comptar amb la presència d'un públic nombrós i divers, en el que podia veure's tant gent gran com

menuda. A més de les paraules de reconeixement de Dora Sánchez, directora de l'escola Mestre Marcel·lí Domingo, i de les explicacions del propi autor, l'acte va comptar amb l'actuació de la coral escolar qui va oferir al públic dues de les cançons que apareixen al llibre, entre elles una nadala típica de les nostres terres.

Tal com diu Josep Ignasi Medina al seu llibre, 'no fa gaire, les cançons i les danses eren l'eix de moments de gresca i oci de les famílies i dels pobles. Les cançons, com les músiques populars, viatjaven, evolucionaven i creixien d'una generació a l'altra. Avui, però, la societat ha canviat els seus ritmes i les cançons populars han perdut el seu lloc'.

Tot plegat, el projecte s'emmarca dins d'una dinàmica de recerca de noves estratègies innovadores que serveixin

per apropar la música a tothom amb dos objectius clars, segons han explicat els promotors. Per una banda, el de recuperar abans no desapareguin definitivament cançons que han arribat a nosaltres per transmissió oral i, per una altra banda, proporcionar a avis i néts una estona compartida en què l'avi fos el protagonista.

Les primeres obres que apareixen a *Les cançons dels nostres avis* són les més properes al les terres de l'Ebre, agrupades per intèrprets. Seguidament, hi són les cançons que s'han pogut ubicar com a procedents del País Valencià amb el que es comparteixen diverses tradicions i, finalment, s'inclouen cançons en castellà i lletres de jotes improvisades tant populars al territori.

TERRES DE LLEIDA

El Cor Català de Cerdanya Les Camilleres celebra el seu 40è aniversari.

Han estat 40 anys al servei del repertori coral català sota el lideratge del seu director de cor i fundador, en Germain Malé. Per commemorar aquest aniversari, el cor Les Camilleres han fet dos concerts juntament amb la cobla La Mil·lenària, una de les cobles amb més renom de la Catalunya Nord.

El primer concert va tenir lloc a la vila de Ceret, el 19 de juny, i l'altre a Sallagosa de Cerdanya -on la coral hi té

també la seva base-, el passat 26 de juny. En el transcurs d'aquests concerts es va poder escoltar el cor cantant tot sol així com també acompanyat de la cobla La Mil·lenària. Els oients van poder descobrir noves peces extretes del repertori català tan vast, ric i sovint emotiu ofert per LES CAMILLERES, a més de sis sardanes cantades amb l'acompanyament de la cobla".

El darrer concert es realitzà a l'església de Santa Eugènia de Sallagosa. Fou una vetllada que durà prop de tres hores, tot fent un recorregut per la història de la coral al llarg d'aquests 40 anys.

Homenatge a Germain Malé, en paraules de Marc Rousset:

"Quaranta anys: de passió, d'entusiasme, de repartiment.

Quaranta anys: d'emoció, de rialles.

Quaranta anys: de descobriment musical i cultural d'aquest infinit patrimoni català.

Moltes gràcies, Germain!

Amb paciència, tolerància i entusiasme, l'artista que seu, ha sabut transmetre'ns la seva passió i guiar-nos en aquell món de música i de poesia amb aquesta mà divina glorificada pels catalans de París.

Catalanista i humanista, heu sabut federar personalitats molt diverses.

La vostra modèstia, la vostra discreció, la vostra extrema sensibilitat ens han nodrit i ens permeten esperar una llarga vida per a Les Camilleres.

Per tot això, i per tot el que no hem sabut expressar, us regalem "Endreça", amb l'ajuda i la complicitat de Carme Baulenas i Galdric Vicens a la tenora

"Lleida canta sota els ponts!" Any del riu Segre. Any Màrius Torres

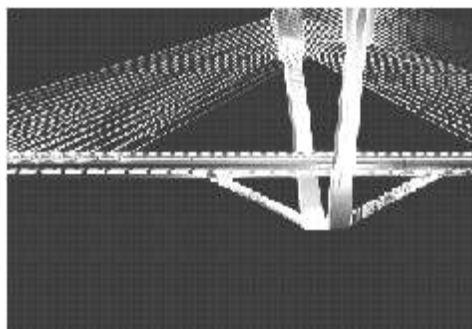
Lleida, 17/10/2010, marge esquerre
del riu Segre.

Dies després de la celebració de l'acte "Lleida canta sota els ponts!", encara avui són molts els cantaires i els responsables de corals que ens han fet arribar, tant a mi com al cap de la demarcació de la FCEC, com a la Coral Maristes Montserrat de Lleida, entitat

coorganitzadora juntament amb la FCEC, i promotora de la iniciativa, la seva satisfacció per haver participat en aquest acte, que hom qualifica de molt engrescador.

La jornada no solament va anar acompanyada d'un dia molt bo, sinó que tots els participants van acollir-la amb un gran entusiasme.

L'experiència acústica va ser del tot gratificant. Les 21 corals participants, aplegades en grups de tres, van cantar unes quantes peces del seu repertori sota els diversos ponts i passarel·les del riu Segre al seu pas per la ciutat de Lleida, com la passarel·la dels Maristes, el pont de la Universitat, la passarel·la del Liceu Escolar, el pont Vell, la passarel·la dels Camps Elisis i el nou pont del Príncep de Viana, per a

finalitzar a la Llotja, on els 600 cantaires que van prendre part en la iniciativa van interpretar conjuntament "El rossinyol", "La cançó del raier" i "Els segadors".

A més de l'Any del riu Segre, Lleida també celebra el centenari de Màrius Torres, i és per això que l'acte es va completar amb la lectura de dos poemes del poeta lleidatà.

Les activitats van finalitzar amb un dinar de germanor i un taller de gospel.

Corals participants

CORAL MARISTES MONTSERRAT, DE LLEIDA - **ORFEÓ DE TREMP** - **CORAL RESSÒ DE SANT PERE**, DE LLEIDA - **CORAL ESTEL**, DE LLEIDA - **CORAL SÍCORIS**, DE LLEIDA - **CORAL XIROIA**, DE L'ATENEU POPULAR DE PONENT DE LLEIDA - **CORAL ARNAU DE VILANOVA**, DE LLEIDA - **CORAL RAMON CARNICER**, DE TÀRREGA - **COR DE CAMBRA JOLIU**, DE LLEIDA - **CORAL GRAN GENT**, DE LA GRANJA D'ESCARP - **CORAL D'ADULTS ESCOLA MONTAGUT**, DE LLEIDA - **CORAL ZAIDINENSE**, DE SAIDÍ - **CORAL ESPERIT JOVE**, DE LA BORDETA DE LLEIDA - **ORFEÓ NOVA TÀRREGA** - **CORAL CONTRAPUNT**, D'ALBELDA - **ORFEÓ VEUS DEL CAMP**, DEL SOLERÀS - **CORAL MONTSERRATINA**, DE RAÍMAT - **CORAL POLIFÒNICA DE TREMP** - **CORAL LLUM DE VEUS**, DE PARDINYES DE LLEIDA - **CORAL VERGE DEL LLIRI**, DE VILANOVA DE BELLPUIG - **CORAL VEUS DEL PLA**, DE MOLLERUSSA.

Programa de l'acte

09.30 h Obertura de portes del col·legi Maristes Montserrat.

10.00 h Esmorzar i benvinguda al pati.

12.00 h Inici de la ruta: passarel·la dels Maristes - Pont de la Universitat - Passarel·la del Liceu Escolar - Pont Vell - Passarel·la dels Camps Elisis - Pont del Príncep de Viana.

13.45 h Cant comú a la Llotja: "El rossinyol" - "Els segadors" - "La cançó del raier".

15.00 h Dinar de germanor.

17.00 h Taller de gospel amb Sònia Moreno.

18.30 h Hora dels adéus i ofrena de records als assistents i a les corals participants.

Divina Melé i Gabandé

Cap de la Demarcació de les Terres de Lleida

Segon "Concert sota l'autovia"

Pel juliol del 2009, en aquesta mateixa revista, informàvem de la celebració del primer "Concert sota l'autovia", que va tenir lloc a Cervera. Aquest any, el concert s'ha repetit el dia 19 de juny, també dins el túnel de l'A-2, a la capital de la Segarra. Es tracta d'un espai insòlit per a fer-hi un concert, però Xavier Puig va fer servir les seves dots per a convèncer l'Ajuntament cerverí i poder repetir l'experiència. Esperem, tal com diu el director, que els concerts en aquesta "sala" tan especial tinguin continuïtat.

En el concert del 2010, la Coral Ginesta de Cervera, que dirigeix Xavier Puig, va convidar la Coral Belles Arts de Sabadell, dirigida per Esteve Costa, a cantar-hi plegades. També hi van intervenir Jordi Vallespí (veu i bols de quars) i Ravid Coldschmidt (hang). La il·luminació va anar a càrrec de David Castelló. El programa era de música coral del segle XX.

Reproduïm tot seguit l'opinió de dues cantaires de la Coral Belles Arts, després del concert:

"La proposta d'un concert dins un túnel -i no pas en una ermita amb encant o amb història, no!, sinó en un túnel de formigó sota una autovia,

"Als cantaires de la Coral Belles Arts ens ha agradat participar en el segon «Concert sota l'autovia». Per diferents motius. En primer lloc, pel caràcter experimental i innovador de l'espai on havíem de cantar. En Xavier Puig ens va parlar d'una troballa acústica: una obra funcional com és un túnel d'autovia esdevindria un espai acústic on projectar-hi les veus dels cors. En segon lloc, perquè encara tenim fresc el bon record dels concerts que vam fer amb el Cor Ginesta de Cervera («Nostàlgia»), en els quals vam constatar que existia una afinitat musical i humana que es projectava en la música que interpretàvem. I en tercer lloc, per l'oportunitat de donar a conèixer, en un escenari tan singular, un repertori d'obres corals contemporànies no gaire interpretades.

»A aquests aspectes positius s'hi van afegir alguns inconvenients, com ara l'hora tardana, el fred que van patir alguns cantaires malgrat les bales de palla situades a les entrades per evitar la circulació de l'aire, les llargues esperes a peu dret durant les intervencions dels percussionistes, l'excess de flaixos dels fotògrafs... Inconvenients que van

oblidat en una via secundària sense asfaltar!- ja és en si sorprenent i engrescadora. Però com a cantaire, l'experiència directa del muntatge és

quedar pal·liats per la bona recepció del públic assistent i dels mitjans que n'han fet difusió."

Clara Vilaseca Costa

d'aquelles que per anys que passin no se m'oblidarà. Puges a la tarima, amb el llum frontal encès, mires al voltant i... què veus? Veus les peces de

formigó, normalment bastes i sense gràcia, que per uns instants la llum i el so transformaran en la cúpula d'un temple artístic. Veus el públic i no et pots creure que aquelles 600 persones (sis-centes!) que han vingut per un camí de terra per sentir-nos en aquest forat i ara s'asseuen encuriosides en cadiretes de plàstic o per terra, de costat al cor (on s'és vist no fer seure el públic de cara?), es rendiran en qüestió de segons a les vibracions d'una música que no podran identificar de quin costat del túnel arriba, si del cor que tenen a la dreta o del de l'esquerra. Veus les llumetes de l'altra coral, minúscules, inquietes, com cuques de llum, però no en veus el

director. Ser dirigit per en Xavier Puig sense veure'l sembla una il·lusió. I ho és: Xavier Puig i Esteve Costa, dos directors que es converteixen en un. Ginesta i Belles Arts, vuitanta veus, dos cors, un diàleg i un únic embolcall de

so. Mai no hem estat tan a prop, tan junts, com cantant un cor a cada boca del túnel."

Laura Bundó

La Schola Cantorum a la Seu Vella de Lleida

Els components de la Schola Cantorum de Lleida vam tenir el goig d'actuar el dia 30 d'octubre propassat en el marc incomparable de la Seu Vella de Lleida, dins els actes que organitza anualment l'Associació d'Amics de la Seu Vella de Lleida, dedicats a aquesta joia arquitectònica, símbol de la nostra ciutat.

El programa incloïa tant peces de gregorià com obres polifòniques derivades de melodies originals gregorianes; en aquest cas, un coral de J. S. Bach alternat amb el gregorià i una polifonia sobre una melodia gregoriana del pare Donostia.

La Schola Cantorum de Lleida és un cor encara jove, fundat el 5 de maig del 2009. El seu director fou en Ramon Vilar des de la fundació fins al març del 2010. Actualment és dirigida per Enric Navàs i la integren vint-i-dos cantaires.

Enric Navàs, director

L'Orfeó Lleidatà, cap als 150!

El dissabte dia 11 de desembre, l'Orfeó Lleidatà va fer el tradicional concert de Nadal, en el qual van participar les corals infantils, el Cor de Joves i el Cor de l'Orfeó Lleidatà i l'Orquestra de l'Escola de Música de l'Orfeó Lleidatà. La direcció artística va anar a càrrec d'Albert López Vivancos.

Amb aquest concert es donava el tret de sortida als actes de celebració del 150è aniversari de l'Orfeó Lleidatà.

Una mica d'història

Com s'explica en la pàgina web pròpia, l'Orfeón Leridano, primera coral que va dur aquest nom, fou fundat l'any 1860. El 23 de març de 1862, l'alcalde Fuster va lliurar la primera senyera als cantaires lleidatans.

Després d'un altre breu intent de crear un Orfeó Lleidatà, l'any 1919 la Societat Coral La Violeta -un cor claveria fundat

l'any 1895- es transformà en cor de veus mixtes i prengué el nom d'Orfeó Lleidatà.

L'any 1938, l'activitat de l'Orfeó es paralitzà arran de la desaparició del seu mestre, Antoni Virgili i Piñol.

El 1952, sota el guiatge del seu fill, Lluís Virgili i Farrà, s'inicià una nova etapa de l'Orfeó Lleidatà.

El 1991 pren el relleu en la direcció Lluís M. Virgili i Trilla, fill de l'anterior, i

des del 1996 fins al juliol del 2004 va ser-ne la directora Rosa M. Pujol i Giménez.

En l'actualitat, l'Orfeó Lleidatà l'integren una cinquantena de cantaires sota la direcció de Pedro Pardo.

VALLÈS

L'“Estiu de cant coral” del Cor Sant Martí de Viladecavalls

Ens hem de remuntar al 21 de gener del 1996. S'esqueia en diumenge i hom celebrava la festa de Sant Antoni, amb la corresponent benedicció d'animalons en sortir de missa.

Abans de cloure la celebració, qui llavors era el rector de la parròquia, mossèn Jesús Navarro i Lardies, fill de Centelles, a hores d'ara secularitzat, informà de la proximitat d'un fet històric de gran transcendència: el 900è aniversari de la consagració de la parròquia de Sant Martí de Sorbet, el dia 10 d'abril.

Per aquest motiu, estava prevista una missa el mateix dia, que seria presidida pel bisbe auxiliar de Barcelona, Carles Soler i Perdigo. Com que aquesta data era un dia feiner (dimecres), n'hi hauria una altra en diumenge, el 12 de maig, que seria oficiada pel cardenal-arquebisbe de Barcelona, Ricard-Maria Carles.

En aquest sentit, es feia necessària la creació provisional d'un grup de cantaires voluntaris que poguessin fer més vistoses ambdues cerimònies. I la persona que coordinaria aquesta trobada de gent seria na Maica Olm i Caeiro, que -uns quants anys més tard- arribà a presidir el Cor.

No cal dir que l'èxit va superar les previsions dels més optimistes... I, quan

ja tot havia passat, algú -qui devia ser?- llançà a l'espai el repte següent: "I per què no continuem?".

I aquesta, i no pas cap altra, fou la llavor del Cor Sant Martí, que trià el nom del patró de la parròquia.

Inicialment, en una primera etapa, que no estic en disposició de poder datar amb exactitud, dirigits -a una o dues veus- pel Sr. Nicola Troiano di Gregorio. Posteriorment, per la Sra. Àngels García-Cascón i Morera. Més endavant, del 2007 al 2009, per na Rosa-Maria Ribera (actual directora del Conservatori de Terrassa)... I, d'aleshores ençà, per na Fàtima Miró.

El Cor està format per unes vint persones, aproximadament. La gran majoria són del mateix poble de Viladecavalls, però val a dir que també hi puguen cinc o sis persones de la veïna ciutat de Terrassa. Amb petites variacions... I amb totes les ganes del món de tirar endavant.

Una de les fites que estem molt orgullosos de lluir és l'anomenat "Estiu de cant coral". Enguany ha arribat a l'onzena edició, amb la participació de les corals de Lliçà de Vall, Bigues, Ullastrell i el mateix Cor Sant Martí com a entitat organitzadora.

Després de cada concert -que sempre es desenvolupa en dijous, a partir de les deu de la nit- s'ofereix un petit ressorpó a

la placeta de l'Església, justament on ha tingut lloc l'audició dels cantaires. És en aquest punt que hem de donar les gràcies a diferents comerços, establiments i indústries del municipi... per la coca, el cava, les begudes fresques, etcètera. Tot plegat contribueix a establir i refermar nous llaços d'amistat i companyonia entre els convilatans i la resta de cantaires.

Pot ser que més d'un ho consideri una certa presumpció, però el fet és que els directors de tots els grups corals que han passat pel nostre municipi han pogut constatar la qualitat sonora de l'església i n'han apreciat l'acústica i la reverberació.

La participació de cada coral és del tot desinteressada. La qual cosa, certament, cal valorar i agrair en la seva justa mesura. Evidentment, però, existeix el compromís -en ferm- del Cor Sant Martí de correspondre a aquesta atenció amb un intercanvi. En la data i al lloc estipulats. Tan aviat com sigui possible.

Josep Ballbè i Urrit
Periodista núm. 8.008

Intercanvi de la Coral d'Ullastrell amb la Coral la Brenadienne de Brunoy - Paris (França)

La Coral d'Ullastrell ha portat a terme l'intercanvi amb l'Ensemble Coral de La Brenadienne de Brunoy (Paris - França), els dies 4, 5, 6, 7 de desembre de 2010.

Aquest intercanvi s'inicià ara fa un any i mig. L'Ensemble Coral de la Brenadienne es qui va proposar fer l'intercanvi.

Una breu presentació d'aquesta entitat: Fou fundada l'any 1973 a Brunoy (Paris)

pel director Thierry Thiébaud que va ser el seu president, i que actualment es Vicepresident d'Europacantat i Director de "A coeur joie"

Aquesta entitat, La Brenadienne esta formada per 6 cors, que reuneixen uns 300 cantaires entre 4 i 70 anys, agrupats amb 4 cors de nens i 2 d'adults. Aquests cors d'adults, son El cor Mixt i l'Ensemble Coral. Aquest Ensemble Coral esta dirigit per en Xavier Stouff que pertany també al cor "Le Cris de Paris". La Brenadienne

pertany també a l'agrupació "A Coeur Joie". Ja han fet altres intercanvis amb cors de Brasil, Líban, Rússia, Anglaterra, etc.

Quan ells varen venir aquí els vam rebre i tenir allotjats a les nostres cases, va ser una experiència molt enriquidora. Vàrem tenir la sort de poder-los escoltar els concerts que nosaltres mateixos varem programar-los. Un en el nostre poble, Ullastrell, i que va donar-nos la possibilitat de cantar amb ells unes cançons, dirigides per el seu Director Xavier Stouff i que va resultar ser molt interessant el fet de ser dirigit per un altre director tant en els assajos

Aleshores, va arribar el dia de tornar l'intercanvi, o sigui que nosaltres anem a casa seva. Per molts membres de la nostra coral, l'experiència del intercanvi era la primera vegada tant per el que fa aquí com per el que va fer quant vam ser allà. Els dies no van ser massa lluïts. Però ens hi vam sentir molt i molt bé entre ells, en cap moment van deixar-nos de la mà, bé, ja enteneu el que vull dir. Ens van organitzar dos concerts a dues Esglésies. Un va ser a l'Església de

com en el concert. També el nostre Director, en Reinaldo Osorio, va poder dirigir tot el grup que formaven els dos cors, quantitat ja una mica considerable, 74 cantaires; és interessant trobar-se en una formació amb tants elements. Un altre concert que van fer va ser a l'Església de Sant Pere de la Seu d'Egara a Terrassa. Van cantar a Montserrat, el dia que van fer la visita al Monestir i la Muntanya i el diumenge que eren aquí van poder participar a la Missa de diumenge a Santa Maria del Mar, on acabant la funció litúrgica ens van oferir un petit concert com a complement de les cançons cantades durant la Missa dominical. Van estar molt contents de poder fer aquests concerts en aquests llocs força emblemàtics i coneguts internacionalment.

Sant Medard de Brunoy, poble del qual ells són habitants i que es troba a 25 km de París. L'altre concert va ser a l'església romànica de Les Marolles de Brie, també poble al voltant de París. Tot això va permetre que nosaltres poguéssim presentar el nostre repertori i que una vegada més tinguéssim l'oportunitat de ser dirigits per un altre director i cantar amb un grup molt nombrós. Encara que els concerts van ser cantats per la Coral Ullastrell íntegrament, excepte les cançons comuns que ells i nosaltres havíem après, i que ja havíem fet aquí a Catalunya.

Permeteu-me que faci uns comentaris d'algunes coses que potser molts us preguntareu. Tot això de l'Intercanvi s'ha portat a terme, vull dir l'organització, en tots els aspectes, gràcies els propis cantaires i els seus esforços.

En el seu temps i moment es va demanar a l'Administració Catalana, un ajut per fer l'intercanvi ja que un dels fets importants d'aquests intercanvis és difondre la Cultura Catalana i fer saber que Catalunya és i serà, però l'administració va considerar que no reuníem els requisits suficients per poder-nos ajudar una mica. Llavors ens preguntem com hem de fer i difondre la nostra cultura en aquest cas coral i musical si els nostres caps del país sempre troben que no ho fem prou bé?. Si fins i tot aquí ens consideren poca cosa, que no som prou per representar la nostra cultura, aleshores potser us haig de dir que millor no feu intercanvis ni participeu en activitats fora del les nostres fronteres. Si Pau Casals hagués fet això potser ara ja seríem una gota d'aigua més dins l'oceà, com totes les gotes d'aigua i el nostre país i la nostra cultura ja s'hauria esvaït.

Què hem de fer per mantenir la nostra personalitat, senyors?. L'intercanvi ha fet conèixer moltes coses a aquells cantaires, i han posat cançons nostres al seu repertori. Si això no és difondre la cultura tant per el que fa a la música, els compositors i la nostra cultura de país en general, torno a preguntar a entitats, presumiblement vinculades el Cant Coral, a la música i la cultura catalana, què hem de fer?

Malgrat tot, si teniu possibilitats, us recomano de fer intercanvis, ja que són molt enriquidors.

Josep Anglada

tot i que tímidament. Les tres primeres foren les següents: una d'Antoni Ros Marbà sobre "Al vent" de Raimon, publicada per MF (núm. 1.257) i dues de Manuel Oltra: "D'un temps, d'un país", també de Raimon (MF núm. 1.260), i "La cançó de les mans" del mateix cantautor (MF núm. 1.270). Totes tres harmonitzacions foren la resposta a un encàrrec que va formular en aquell moment Oriol Martorell.

Després, la FCEC, en la seva feina d'edició i oferta de partitures corals, va iniciar una línia editorial amb el títol de "Col·lecció Nova Cançó". Fins ara hi ha publicat harmonitzacions de sis melodies de diversos autors: de "Ves e vents" de Raimon (harmonització de Manuel Oltra, núm. 185), de "Què volen aquesta gent?" de Maria del Mar Bonet (harmonització de Manel Camp, núm. 186), d'"El colom de la pau" de Quico Pi de la Serra (harmonització de Xavier Pastrana, núm. 187), de "Pare" de Joan Manuel Serrat (harmonització de Francesc Vila, núm. 189), de "L'estaca" de Lluís Llach (harmonització d'Antoni Ros Marbà, núm. 190) i d'"Un núvol blanc" de Lluís Llach (harmonització de Josep Crivillé i Bargalló, núm. 223).

Però qui finalment ha materialitzat el projecte coral més ambiciós al voltant de la Nova Cançó ha estat el Cor Lieder Càmera, que, amb motiu del seu vintè aniversari, ha endegat el

projecte anomenat "Cançónova", fent un desplaçament de l'article per a significar que es tracta d'una visió ampla que abasta tot el fenomen de la cançó a Catalunya des dels anys seixanta del segle XX fins als nostres dies, i reunint-hi tipologies tan diverses com la cançó de protesta, l'amorosa, la humorística, la cançó amarada de lirisme, la frívola, la de combat, la galàctica...; totes, però, amb el compromís explícit de ser expressades en català.

Ha estat un repte important i agosarat. Se n'han sortit, i només per això ja són dignes de felicitació, com també pel fet d'haver sabut implicar-hi un bon nombre de compositors actuals del nostre país, els quals han revelat, amb graus diferents de dificultat, l'entorn harmònic contingut en aquestes melodies. Ens feia falta aquesta literatura coral. Més encara: si el moviment de la Nova Cançó va comportar un gran dinamisme cultural en què es van sentir convocats poetes, lletristes, músics, arranjadors, instrumentistes, orquestres, discogràfiques, dissenyadors, pintors, etc., es trobava a faltar, en canvi, la parcel·la de la música coral. Ara, doncs, amb la publicació d'aquesta edició que abasta diferents iniciatives, però especialment la del Cor Lieder Càmera, podem afirmar que s'ha omplert aquest buit. El cant coral ja és una fórmula d'expressió d'aquest repertori, com també de difusió.

De ben segur que hi ha d'altres harmonitzacions corals inèdites de músiques de la Nova Cançó. Cal fer-ne una recerca, valorar-ne la qualitat i mirar d'integrar-les, si és possible, en un segon volum d'aquesta temàtica dins les edicions de la FCEC. Fa cinquanta anys que es va iniciar aquest moviment, que ja ha estat motiu de nombrosos estudis i fins i tot d'exposicions. Tal vegada, la més significativa -pel seu volum- ha estat la que s'ha exhibit, amb motiu d'aquestes noces d'or, al Museu d'Història de Catalunya. D'aquesta exposició en quedarà finalment el catàleg, que és, en conjunt, una molt bona aportació crítica al coneixement d'aquest fenomen artístic i social.

Cinquanta anys de la Nova Cançó i vint del Cor Lieder Càmera! Una ocasió magnífica per a donar un impuls vers el tractament coral de tantes melodies significatives. Aquesta edició s'afegeix, de ple dret, a les manifestacions artístiques que al seu moment van acompanyar el moviment de la Nova Cançó i que, de fet, mai no l'han abandonat.

Felicitats, doncs, un cop més, a Lieder Càmera per la seva iniciativa, pel seu impuls engrescador i per la voluntat de tirar endavant un projecte tan complex. I felicitats a la FCEC perquè ha fet possible aquesta edició.

Ramon Vilar i Herms
Cap de l'Equip Tècnic de la FCEC

CRÒNICA DEL V FÒRUM DE DIRECTORS

La trobada de directors de cor anomenada Fòrum, que per cinquena vegada es va dur a terme el dissabte dia 2 d'octubre del 2010, va estar marcada per la sempre rica comunicació d'experiències personals dels directors de cor. Si el IV Fòrum ja ens va acostar a les vivències fondes i estimulants de dos directors -Ramon Noguera i Òscar Boada-, les quals anaven des de la creació del propi cor fins a la seva continuïtat i l'assoliment d'un èxit que va més enllà de les nostres fronteres, aquesta vegada hem analitzat experiències concretes i projectes com el concert en format d'espectacle. Per a tal fi es va demanar als directors Xavier Baulies (Camerata Coral Sant Cugat i Coral Polifònica de Trempl), Joaquim

Manyós (Coral Espígol), Agustí Vidal (Polifònica de Granollers) i Joan Vinyes (Orfeó Vicentí) que exposessin al llarg del matí els projectes que en aquest sentit havien portat a terme amb les seves corals.

- El V Fòrum es va celebrar a la seu de l'Orfeó Martinenc de Barcelona (avinguda de la Meridiana núm. 97), el qual ens oferí una de les seves sales per a les nostres activitats.

Al taller de la tarda hi participà el Cor femení

Euridice, de les Borges Blanques, dirigit per Dolors Ricart, que va ser un suport important per a assolir l'objectiu que ens havíem proposat.

La magnífica nova seu de l'Orfeó Martinenc

Amb tants directors reunits, hem d'anar bé per força

Matí

La jornada va començar amb el cant de l'Ave Maria de Ferran Cruixent, que va ser dirigit pel mestre Manuel Cabero. Execució reeixida gràcies al bon nivell vocal dels i de les assistents, i s'ha de dir que va ser un bon començament de l'activitat del dia.

Exposició de projectes i debat

A) Xavier Baulies

Els quatre projectes musicals realitzats i presentats per en Xavier Baulies amb la Camerata Sant Cugat, conjuntament amb la Coral Polifònica de Tremp - ambdues formacions dirigides per ell mateix-, es poden inscriure dins un concepte d'òpera abstracta; o, més ben dit, aquests projectes són -dit per ell mateix- una confluència d'arts escèniques. Aquest aspecte de síntesi total és a la base de la pròpia experiència d'en Xavier Baulies, el qual és qui expressa les seves inquietuds pregones a través del guió, de l'itinerari sonor, visual i gestual d'aquests espectacles. Com també veurem en altres directors de cor, confia la posada en escena a directors de teatre, com també una acurada presentació plàstica a artistes actuals: dissenyadors, fotògrafs, pintors... El diàleg que s'estableix entre ells és el que intenta transmetre als cantaires i, finalment, a l'oient. Treballa amb actors i músics professionals però amb un cor amateur, que és el que té, i això li ha permès fer uns muntatges de nivell.

1. Va començar amb *The power of peace* a causa de la guerra de l'Iraq, i en aquest muntatge hi va fer intervenir la dansa. També el cor es movia, però poc. El protagonisme en aquest sentit el tenia la dansa. Va fer-hi intervenir, a més, la focalització. És a dir, que la il·luminació pot centrar l'atenció, per exemple, en la dansa o en un recitador. Aquest muntatge es va presentar al Fòrum de les Cultures del 2004.

2. A continuació es va arriscar amb un muntatge en el qual feia confluïr dos grans creadors de la cultura occidental: W. A. Mozart i W. Shakespeare. De l'un ens feia escoltar el seu *Requiem* i de l'altre els Sonets. El títol va ser: Instint Mozart, Requiem. Com a subtítol explicatiu, en Xavi Baulies hi afegia: "Del dol a la festa, o de la mort a l'amor". Un espectacle total en què "la fusió de llum, paraula, música i cos explora la creativitat substantiva d'aquests dos grans genis de la història". Espectacle dividit en 12 moments en què es fusionen els Sonets de Shakespeare amb les parts musicals del *Requiem* de Mozart.¹

3. L'espectacle anomenat Solo és tal vegada el més pròxim al concepte d'òpera abstracta, concepte formulat pel mateix Xavier Baulies. Solo tant té a veure amb un element poderós d'interpretació musical, com amb la solitud que experimenta el creador artístic o amb la necessitat de recuperar

la interioritat de la persona humana sense els estímuls externs de tota mena (soroll, en definitiva) a què la sotmet la societat. "Òpera" estructurada en tres actes ininterromputs: Nigregó, Albedo i Rubedo, tres colors (negre, blanc i vermell) que fan avançar l'espectador per un camí d'introspecció que planteja la fertilitat de la soledat. Acompanyen aquest itinerari poetes com Rainer M. Rilke i Joan Vinyoli, músics com Buxtehude, Bach, Arvo Pärt, Ligeti i Lauridsen, i imatges de Pere Formiguera i J. Pla-Narbona.

4. Amb el títol de *Mutacions*, el director Xavier Baulies ens ofería un muntatge en el qual prescindia de l'acció dramàtica externa per a situar-nos en una dimensió íntima i serena davant la temàtica de la mort. El fil conductor sonor era el Requiem de Maurice Duruflé en la seva versió de cor i orquestra. La subtilesa i el bon gust de l'escola musical francesa són sempre presents en aquesta partitura en la qual l'autor es deixa influir del tot per les melodies modals del cant pla en el seu ofici de difunts. De tota manera, la interpretació d'aquesta obra simfonicocoral s'alternava amb la projecció de fotografies l'autor de les quals, Pere Formiguera, conduïa la nostra mirada vers el cos mort i velat d'una noia, vers la llum eterna, vers les flors..., visions nostàlgiques, al cap i a la fi, que subratllaven el discurs esperançador però també sever de la missa de difunts.

B) Quim Manyós

Els muntatges que ens va presentar en Quim Manyós, director de la Coral Espígol des de l'inici i al llarg de trenta anys, s'han elaborat més pensant en la coral que en el públic. Així ens ho manifestà ell mateix. Es tracta de seguir un fil conductor temàtic que aporti als cantaires el coneixement d'un repertori nou juntament amb una informació històrica o referent al seu context i que, a la vegada, sigui motiu d'interacció escènica dels mateixos cantaires. En aquest cas, tant el guió com l'elecció del repertori i la posada en escena han estat fets i pensats per Quim Manyós, tot i que no ha dubtat a acudir a actors professionals a l'hora de

¹ A causa de la condició de "Crònica" d'aquest article no hi ha lloc per a una descripció detallada d'aquests muntatges.

muntar alguns d'aquests espectacles. Cal dir que la Coral Espígol i el seu director els ha distingit la recerca constant de repertoris nous. De fet, aquest ha estat un tret comú amb els altres directors que presentaren els seus projectes aquest dia.

1. El primer, *Cançons en un cove*, es fa o s'origina a causa de la influència del lloc d'assaig de la Coral Espígol. Es tracta del Centre Artesà Tradicionari (CAT) de la vila de Gràcia, un punt neuràlgic i decisiu de tota l'efervescència a l'entorn de la música folk a Catalunya. Aprofitant l'avinentesa que un grup coral forma part d'aquest Centre i hi assaja, el mateix Quim va proposar, en contacte amb Marc Egea (intèrpret de viola de roda), de pensar en una col·laboració relacionada amb la música popular. La composició de lloc d'aquest concert-espectacle és un mercat on el producte que s'ofereix són cançons, les quals provenen de dues procedències: l'una, del musicòleg i compositor Miquel Querol, i l'altra, del sempre ric i vast camp de la cançó popular, harmonitzada per diferents autors. L'espectacle combina tant cançons cantades en formació bàsicament de cor a cappella com d'altres interpretades amb instruments tradicionals: viola de roda, tarota, flautes i percussió, i escenificades pels mateixos cantaires. Cada cançó tenia la seva pròpia posada en escena.

2. El segon, *Diàlegs entre Fauré i Saint-Saëns*, parteix d'un diàleg mantingut entre aquests dos músics coetanis a la Société Musicale de París sobre els compositors del moment en diferents països d'Europa. Ens trobem a finals del segle XIX i principis del XX, en ple postromanticisme dominat pel simfonisme, els nacionalismes i el wagnerisme. Aquí, el cor interpretava les peces polifòniques que assenyalava el fil conductor històric i geogràfic mantingut pel diàleg d'aquests dos personatges. Dos actors professionals, vestits d'època, situats en un context de tertúlia de l'època modernista en un extrem de l'escenari, interpretaven el paper dels compositors. El cor es mantenia al centre de l'escena, però en un segon terme, i a l'altre extrem hi havia l'espai reservat als instrumentistes; concretament, un piano de cua i un violoncel. Els autors interpretats foren, entre altres:

Gounod, Bizet, Fauré, Saint-Saëns, Wagner, Brahms, Bruckner i d'altres de Rússia, Finlàndia, Anglaterra, Itàlia i Catalunya. Aquest espectacle el varen representar quatre vegades.

3. El tercer, *Cantar amb l'Ignasi Terraza*, va significar l'apropament dels cantaires al món del jazz. L'Ignasi Terraza, invident, és un dels grans jazzmen d'aquest moment al nostre país. Ell, des del piano, improvisava sobre temes donats. Aquí s'establia un diàleg entre el pianista i el cor. Aquest cantava un tema musical que tot seguit era improvisat pel pianista. El temes musicals anaven des de cançons històriques fins a cançons populars -un repertori, de tota manera, molt conegut en el món coral. El títol de l'espectacle era *Jazz & Cor* (diàleg entre el jazz i el cant coral). L'originalitat -i, en certa manera, el risc- d'aquest concert consistia a combinar-hi dues maneres diferents de fer música: la formalitat de la interpretació coral i la informalitat de l'intèrpret de jazz, el qual es compromet del tot amb l'aspecte més essencial de la música.

C) Agustí Vidal

El punt de partida d'Agustí Vidal va ser la constatació del fet que el públic s'avorria en els concerts de cant coral de format clàssic. Calia buscar noves maneres d'expressió i de comunicar-se amb els oients. S'havia d'interpretar segons el que expressava el text, es deia a si mateix Agustí. Amb aquest objectiu es va posar en contacte amb un director d'escena, amb gent de teatre. Creu que això és bàsic perquè són els que entenen com s'ha d'interpretar i escenificar un text al marge de la música. El director de cor és qui ha de treballar la música de manera que els cantaires arribin a cantar de memòria la partitura. La Polifònica de Granollers es planteja de muntar un projecte escènic coral cada any. En això consisteix la seva programació.

1. *Il festino* (A. Banchieri, 1568-1634). Va ser la primera escenificació que va dur a terme la Polifònica de Granollers. Aquí, l'Agustí Vidal es va proposar que el nivell d'interpretació estigués d'acord amb la comprensibilitat del text, del que s'hi diu.

2. La *Unió Liberal de Granollers*. Espectacle de temàtica històrica sobre un ateneu anarquista de Granollers que va ser confiscat per l'Ajuntament al final de la Guerra Civil (1939) i destinat posteriorment a Museu de Granollers. Malgrat la transició del franquisme a la democràcia, aquest edifici mai no va tornar als seus antics propietaris. Amb aquest espectacle sobre la memòria històrica, doncs, es feia justícia, si més no, als familiars dels ateneïstes. La música va anar a càrrec de Salvador Brotons i, en conjunt, podria considerar-se una sarsuela coral.

3. *Programa amb la Big Band de Granollers*. Una manera de ficar el ritme a les venes dels cantaires.

4. *Contranit*. Va ser un espectacle molt car en el qual van intervenir el compositor Albert Guinovart, el ballet de Marta Carrasco i l'actor Pep Bou (amb el seu espectacle de bombolles). Muntatge de gran vistositat i lirisme que marca una etapa per qüestions pressupostàries.

5. *Les Ensaladas d'en Fletxa*. Es van posar en escena tres ensalades, les quals són autèntiques obres de teatre. També es va treballar amb un director de teatre professional.

6. *Tú no sabe inglés*. Espectacle que es desenvolupa a partir del gran coneixement que té l'Agustí Vidal de Cuba i de la seva música. En realitat, es podria considerar una història de la música que comencés al segle XV i s'acabés ara, però amb la música europea i la música cubana trobant-se a la mateixa illa. Del Renaixement a la cúmbia.

D) Joan Vinyes

L'originalitat dels muntatges presentats per en Joan Vinyes està en el fet que parteix d'una realitat coral, institucional i històrica com és l'Orfeó Vicentí de Sant Vicenç dels Horts, i de la Coral Jove, que pertany a la mateixa entitat social: el Centre Catòlic de Sant Vicenç dels Horts. Ens va demostrar com a partir d'aquestes realitats corals concretes es poden fer concerts en format d'espectacle exitosos i encoratjadors. D'entrada, compta amb l'avantatge que aquestes entitats històriques tenen diferents seccions per als seus socis, dues de les quals són les seccions de teatre i d'esbart. A

partir d'aquest fet, pot comptar amb director d'escena, tècnics en il·luminació i actors. També dins del Centre Catòlic hi ha una coral infantil adherida al SCIC, la Coral Xerínola.

1. *Danses de la mort*. Per a aquest concert es traduïren al català uns textos en alemany d'una obra ja existent (*Totentanz*, d'Hugo Distler), però en aquest cas amb música composta per en Poire Vallvé. Per a dur a terme aquest espectacle es va obtenir la col·laboració d'un director escènic. Va ser una obra econòmicament suportable, ja que només hi intervenien quatre instrumentistes. Els mateixos cantaires van assumir la major part dels papers dramàtics, i la resta van interpretar-los actrius amateurs del Centre Catòlic.

2. *Música de pel·lícules*. El fil conductor d'aquest concert va ser un conjunt de melodies provinents del món del cinema que varen ser interpretades per la Coral Jove. Com és natural, es va haver de cantar tot el repertori de memòria i va col·laborar-hi un director d'escena.

3. *Els miserables*. Adaptació de la novel·la de Víctor Hugo amb les cançons del musical *Les Misérables*. L'adaptació dels textos i de les partitures per a un petit grup orquestral va anar a càrrec del director. Aquí, els cantaires havien d'actuar a l'escenari, amb vestuari i amb micròfons autònoms. Se'n va produir una versió reduïda, sense elements escènics, per a poder presentar el muntatge a diversos

indrets, entre els quals la presó de la Roca del Vallès.

4. *Cats*. Versió literal del musical original, amb els textos de les cançons adaptats al català. També hi van intervenir un director escènic i una coreògrafa per a les escenes ballades. Els mateixos cantaires van ser els actors i els ballarins. Hi va participar una orquestra de 13 músics. Varen caldre dos anys per a poder estrenar-la, potser un temps excessiu per a una coral.

La conclusió d'aquesta exposició és que, sovint, els cantaires ens sorprenen quan els demanem un esforç suplementari respecte a l'habitual. Les seves aptituds com a actors i ballarins, en molts casos, van ser notables, i la majoria va haver de fer front a un paper de solista davant l'auditori, de memòria, disfressat i amb micròfon. Tanmateix, el fet de portar a terme aquests projectes no ha d'anar en detriment de la qualitat musical en la interpretació. Cal que el director estigui molt atent.

Migdia i tarda

La jornada es va aturar a l'hora de dinar, que es va fer a la mateixa seu de l'Orfeó Martinenc. Vàrem quedar molt satisfets, tant de l'atenció dispensada per la casa com de l'excel·lent cuina i de l'equip de cuiners de què disposa.

A continuació, una bona part de la tarda es va destinar a la pràctica del cant coral. Aquest era l'objectiu principal. De tota manera, abans de començar aquesta activitat s'havia previst de fer

una presentació de l'entitat Associació Musical de Mestres Directores, la qual anà a càrrec d'en Jordi Gargallo i en Lluís Farreny, membres de la seva Junta Directiva. Val a dir, d'entrada, que en anteriors fòrums s'havia plantejat la necessitat de crear una associació o una mena de col·legi professional de directores de cor per tal d'atendre necessitats corporatives i d'assessorar jurídicament un col·lectiu cada cop més professionalitzat. Aquesta temàtica, pel que fa al Fòrum de Directores, encara no està resolta. S'ha cercat assessorament amb un advocat, el qual ens va desaconsellar de crear un col·legi professional, per la complexitat jurídica que comporta i perquè la tendència actual és a no autoritzar la creació d'aquesta classe d'entitats, llevat de casos comptats en què ho justifiqui l'existència d'un col·lectiu nombrós de professionals d'una activitat determinada i de rellevància social. Ens aconsellà, en canvi, d'anar vers la creació d'una associació i, encara més, a insistir o pressionar perquè els directores de cor siguin contractats per l'entitat coral per a la qual treballen, segons les hores de dedicació.

L'Associació Musical de Mestres Directores de Barcelona

De tota manera, abans d'arribar al punt de crear una associació, creïem necessari estar informats sobre les entitats d'aquest gènere que ja existeixen al país i intentar caminar junts vers el reconeixement professional i social dels directores de cor. Una d'aquestes entitats és, sens dubte, l'Associació Musical de Mestres Directores, tot i que no es limita a l'especialitat del cant coral, sinó que abasta tot l'àmbit musical. Va ser fundada l'any 1988 com a resultat de la fusió de diferents entitats: l'Agrupación Española de Maestros Directores y Concertadores de Barcelona (que existia des del 1920), el Patronat de Músics i el Montepio de Músics. L'Associació Musical de Mestres Directores neix com un espai de punt de trobada dels músics i de tots aquells que estimen aquest art. Editen el butlletí mensual *Vibracions*, des del qual s'ofereix informació musical tant històrica com d'actualitat i que és confeccionat per socis col·laboradors de l'entitat. Disposen d'una biblioteca amb un important fons de literatura musical i un fons arxivístic que aplega,

Escena de Els Miserables

entre d'altres, els llegats d'Eusebi Bosch Humet, Jaume Pahissa i Jo, Francesc Montserrat Ayerbe, etc. Organitza concerts mensuals a l'Auditori Cullerell i Fabra, situat a la seu on aquesta associació està ubicada actualment, el Centre Sant Pere Apòstol de Barcelona. L'Associació Musical de Mestres Directores concedeix cada dos anys un premi honorífic a la trajectòria musical de persones significatives en el camp de la música. Aquest premi du el nom de Felip Pedrell i ha estat atorgat a Maria Teresa Giménez i Morell, Manuel Cabero i Vermedas i Lluís Virgili i Farrà.

Visita del president d'Europa Cantat

En acabar aquesta presentació tinguérem la sorpresa agradable de la visita de Sainte Fornasier, president d'Europa Cantat, acompanyat de Montserrat Cadevall, presidenta de la FCEC, i d'un jove director portuguès. Venien de la Trobada d'Experts en Cant Coral de la Mediterrània que la Oficina Mediterrània pel Cant Coral havia organitzat durant aquell cap de setmana. La seva presència i les seves paraules de suport ens van estimular a seguir treballant en favor del cant coral i, molt concretament, dels directors de cor. Per la seva banda, el director portuguès ens presentà una experiència molt interactiva realitzada amb Vox Laci, un cor jove en la mateixa línia del tema de la jornada: el concert-espectacle.

El taller de treball sobre la composició "La bomba", de Mateu Fletxa

En aquests Fòrums creiem que és important que l'activitat forta de la tarda sigui de pràctica musical. És per això que l'Agustí Vidal, director de la Polifònica de Granollers, es prestà a dirigir aquest taller. Va escollir una obra extensa, com ho és l'ensalada *La bomba* de Mateu Fletxa. Finalment, disposàvem de dues hores escasses per a aquesta comesa. Aquesta peça tracta d'una nau que s'enfonsa i dels mariners que, atabalats, intenten treure l'aigua amb una "bomba" (d'aquí ve el títol), i quan han arribat al moment més crític apareix un vaixell que els ve a salvar: és el mateix Jesús que, amb el seu naixement, els allibera de l'agonia. Això serà motiu d'alegria, de música i de danses. Tot plegat és una al·legoria

El moment institucional

sobre el misteri de la salvació: Déu rescata la humanitat a través de l'encarnació del seu fill Jesús. Tant l'estil del text com la seva expressió musical fan que aquesta obra permeti una representació dramàtica a partir del seu relat.

Als qui havíem de participar en el taller ja se'ns havia enviat dies abans la partitura d'aquesta obra. D'aquesta manera vàrem poder copsar (els qui no la coneixien, com era el meu cas) que una dificultat a tenir en compte era la seva extensió. Jo em preguntava: com podríem preparar l'obra amb el poc temps de què disposàvem? Estava intrigat per veure com se'n sortiria l'Agustí Vidal. Ell se la sabia tota de memòria, com també les entrades de les veus al llarg de l'obra i els canvis rítmics que tant caracteritzen aquesta peça. En aquest sentit, vàrem ser uns privilegiats, ja que així aprofitarem al màxim les dues hores escasses de temps de què disposàvem i es va poder obtenir una visió global de la composició. Però, ja se sap, si vols assolir l'objectiu de veure i cantar tota l'obra, has de renunciar al treball acurat de l'estil de cantar, del color de veu més adient que s'ha d'emetre, de la cura del ritme, etc. Amb el poc temps que tenia, l'Agustí va preferir la primera opció. Mentre ens anava explicant l'argument de l'obra i la seva posada en escena, nosaltres, els cantaires, anàvem interpretant vocalment una literatura coral que per a molts era nova del tot. Sort que hi havia molt bons cantaires, entre els quals el grup

de noies del Cor Euridice, de les Borges Blanques, i això permeté que la partitura es llegís correctament a primera vista. Ens ho vàrem passar bé, certament, però a costa de no aprofundir més en l'obra en termes musicals.

Amb aquest taller es va acabar el V Fòrum de Directors. Abans de donar per conclusa aquesta crònica, però, voldríem agrair d'una manera especial la molt bona disponibilitat de la institució Orfeó Martinenc i del seu president, Sr. Jordi Gras, perquè poguéssim dur a terme aquesta activitat del món coral.

Ramon Vilar i Herms

XVII FESTIVAL EUROPA CANTAT, A TORÍ

del 27 de juliol al 5 d'agost del 2012

La pàgina web del Festival està en construcció.
Mentrestant anem-hi pensant...

ASSEMBLEA GENERAL D'EUROPA CANTAT A NAMUR (2010)

Una veu per a la música coral a Europa
Associació Coral Europea - Europa Cantat

Jeroen Schrijner, Michäel Scheck i Sante Fornasier es feliciten per la unió de les entitats

El 27 de novembre del 2010, els membres d'Europa Cantat - Federació Europea de Cors Joves - Arbeitsgemeinschaft Europäischer Chorverbände (AGEC) van completar la fusió entre aquestes organitzacions amb la denominació d'Associació Coral Europea - Europa Cantat. Amb aquest nou nom, les dues organitzacions corals esdevindran, a partir del gener del 2011, la principal organització no lucrativa europea dedicada a l'educació i l'intercanvi cultural en el camp de la música coral, tant entre joves com entre adults.

A través de l'Associació Coral Europea - Europa Cantat, la música coral a Europa parlarà amb una única veu i representarà la música coral europea en el món de les organitzacions

musicals internacionals i també a nivell polític a Europa.

L'Associació Coral Europea - Europa Cantat serà gestionada per un Consell format per 15 representants procedents de 13 països europeus, incloent-hi membres dels consells d'ambdues associacions, i serà presidida per Sainte Fornasier (Itàlia). La seu de l'Associació serà a Bonn (Alemanya), on treballaran la secretària general, Sonja Greiner, i el seu equip.

Altres continguts de l'Assemblea

Isabelle Durand, vicepresidenta del Parlament Europeu, va presentar-hi l'estratègia del Parlament en els propers anys, amb la mirada en l'agenda de l'any 2020 i el paper que la cultura ha d'exercir en aquesta agenda.

A continuació, Blasko Smilevsky va explicar l'organització Acció Cultural a Europa i la campanya "Nosaltres som més", aprovada a Brussel·les el mes d'octubre passat, sobre el paper que té la cultura dins la Unió Europea.

Jeroen Schrijner, Michäel Scheck i Sainte Fornasier van repassar la història de totes dues entitats i el camí de futur de la fusió.

En l'apartat "La música com a dret humà que pot contribuir a construir un medi social positiu en la societat complexa", Vivine Descoster va exposar la ponència "La recerca científica en el cant coral: una aventura pas a pas". I Christian Herbs va

presentar el manual "Entendre el timbre vocal en el cant".

També hi va haver presentacions d'experiències innovadores per part d'entitats de Suïssa, Estònia i Itàlia.

Com podeu veure, va ser una assemblea amb una decisió cabdal i farcida de continguts interessants.

www.eca-es.org

www.europeanchoralassociation.org

Activitats de 2011

Year	Activity	Date	Location
2010	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels
	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels
	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels
	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels
2011	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels
	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels
	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels
	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels
2012	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels
	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels
	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels
	European Council of Ministers of Education, Youth and Sports (EMES)	11-12 November	Brussels

SETMANA CANTANT A PÉCS -HONGRIA-

Pécs, Capital Cultural d'Europa l'any 2010, es va convertir durant la setmana del 15 al 22 d'agost en un gran aplec de cors, amb l'organització de la trobada Pécs Cantat.

Cors de tot Europa van passejar pels carrers d'aquesta ciutat hongaresa, presentant recitals, aparentment de manera espontània durant el dia, i concerts a la nit amb milers d'espectadors.

Hi van participar més de mil cantaires, infants i adults, d'arreu del món: Àustria, Bèlgica, Xina, Xipre, Dinamarca, França, Alemanya, Georgia, Grècia, Indonèsia, Itàlia, Nepal, Holanda, Eslovènia, Sudàfrica, Espanya, Taiwan i Hongria. De Catalunya, hi havia seixanta cantaires.

La setmana cantant es va organitzar en sis tallers dirigits per mestres hongaresos de reconeguda qualitat musical. Un dels tallers era per cors infantils i un altre per a cors joves.

El taller per a cors infantils, Cançons d'Àngels, el va dirigir Tóth Ferenc.

Dos tallers treballaven música de Zoltán Kodály, i els dirigien Czifra János i Tillai Aurél respectivament.

El taller per a cors joves feia música de Horatii Carmen, amb la direcció de Hoppál Péter i Szabó Szabolcs.

El món de Béla Bartók, el va dirigir Kertész Attila.

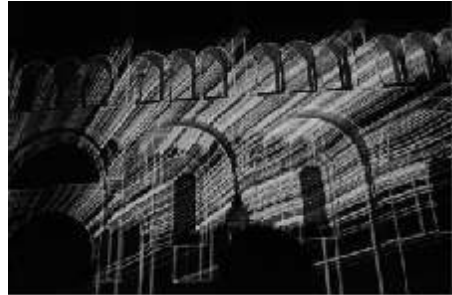
Vajda János també va ser present en un taller, amb la direcció de Lakner Tamás.

Amb motiu de la capitalitat cultural d'Europa, la ciutat de Pécs, que té 150.000 habitants va organitzar moltes altres activitats.

Pécs és una ciutat que conrea les tradicions històriques pròpies que abracen grans cultures europees, entre les quals la romana, l'otomana i la cristiana, i també acull i respecta i la diversitat cultural dels seus habitants.

Un dels concerts de la nit, dirigit per Robert Sund

Jocs de llums a la façana de la Catedral de Pécs

Per això el programa cultural de 2010 va oferir molt diverses realitzacions.

MORT DE MARCEL CORNELOUP

Marcel Corneloup, va morir el mes de juny passat als 82 anys. Va ser fundador, juntament amb Cesar Geoffray del moviment coral francès *À Coeur Joie*, del qual va ser president. Va col·laborar també en la fundació de la Federació Internacional per la Música Coral i va ser president d'Europa Cantat de 1982 a 1994. És un pedagog reconegut a França, autor de diverses obres innovadores en l'ensenyament de la música. Des dels anys 50 del segle passat va tenir molt contacte amb el món coral català. Tenia una gran visió de futur, i la música coral era la seva passió. El món coral europeu, sens dubte, el trobarà a faltar.

IV JORNADA D'EXPERTS EN CANT CORAL DE LA MEDITERRÀNIA

La IV Trobada d'Experts en Cant Coral de la Mediterrània es va celebrar el primer cap de setmana d'octubre del 2010, organitzada per l'Oficina per al Cant Coral de la Mediterrània, que acull el Moviment Coral Català.

Els temes que s'hi van debatre van ser "El cant coral i els joves" i "El cant coral i la comunicació".

Aquestes jornades tenien com a objectius "identificar els interlocutors dels diferents països de la Mediterrània i dibuixar el mapa de la situació del cant

coral en aquests països", així com "crear una plataforma de difusió de les activitats i les iniciatives corals de tota la regió mediterrània".

La Trobada és -i ha estat en les edicions anteriors- un marc per al naixement i l'impuls de nous projectes corals i per a la creació de treball en xarxa.

En una edició anterior d'aquesta Trobada d'Experts es va acordar

d'efectuar una Conferència sobre Música Religiosa de la Mediterrània, que ha tingut lloc del 7 al 9 d'octubre d'enguany a Grècia.

ORGANITZACIÓ D'UNA REUNIÓ DEL CONSELL DE LA IFCM A BARCELONA

La FCEC va organitzar a Barcelona, del 6 al 10 de juliol, coincidint amb els darrers dies de les Jornades Internacionals de Cant Coral, una reunió del Consell de la IFCM.

Hi van participar un total de 22 membres de diferents països: Alemanya, Argentina, Austràlia, Bèlgica, Bulgària, Canadà, Colòmbia, Corea del Sud, Estats Units d'Amèrica, Estònia, Finlàndia, França, Israel, Itàlia,

treballant-hi, les instal·lacions que s'utilitzarien per a celebrar el Simposi: l'Auditori i l'ESMUC.

A més, els participants van ser aquí durant la realització de les Jornades, van assistir a concerts i al concert final, i el president va poder visitar els tallers i dialogar amb els directors. D'altra banda, a tots els assistents els va quedar molt clar què és Catalunya, ja

Membres del Consell de la IFCM amb la presidenta de la FCEC assistint a un concert a l'església del Pi

Japó, Sud-àfrica, Suècia i Xina.

La trobada va ser molt important per a la Federació Internacional per a la Música Coral, ja que durant l'any (a final de març) s'havia produït la renúncia del president, Lupwishi Mbuyamba, per motius personals i professionals relacionats amb el seu càrrec a la Unesco, i era la primera reunió del Consell posterior a aquest fet, la qual ha posat les bases per al futur de la Federació. La situació no és fàcil, ja que les disponibilitats econòmiques són escasses i no hi ha secretari general ni seu. S'ha fet càrrec de la presidència, fins a l'assemblea següent, el vicepresident primer, Michael Anderson, que hi ha trobat una seu provisional a la Universitat de Xicago, de la qual és professor.

La FCEC va presentar l'any passat la candidatura per a organitzar el Simposi Internacional de l'any 2014, i aquesta reunió era molt important perquè els assistents van poder avaluar, tot

que eren entre nosaltres el dia de la gran manifestació (10 de juliol); els havíem preparat dossiers sobre la FCEC, sobre el cant coral a Catalunya i també sobre la nostra història com a país, però, realment, l'endemà de la manifestació estaven al·lucinat i havien descobert Catalunya. També els vam acompanyar a fer una visita nocturna a Barcelona.

L'Ajuntament de Barcelona, representat per la regidora de Cultura, Sra. Imma Moraleda, i pel director de Participació i Associacionisme de l'Ajuntament de Barcelona, Sr. Gerard Preminger, va oferir una recepció als

Montserrat Cadevall i Xavier Baulies saludant els convidats en finalitzar el concert a l'Auditori

participants, a la quals van ser invitades totes les persones i les entitats catalanes membres de la IFCM. Per la Generalitat va assistir-hi el Sr. Ignasi Doñate, director general de Projecció Internacional d'Organitzacions Catalanes.

Així mateix, els participants en la reunió van rebre la visita del Sr. Ramon Fontdevila, director del Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana, de la Conselleria de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya, van visitar l'ESMUC i van assistir als concerts de les Jornades.

Michael Anderson, Montserrat Cadevall i Josep M. Mas, expresident de la FCEC

El cor Mundial Jove és un dels projectes més emblemàtics de la Federació Internacional per la Música Coral (IFCM). Aquest projecte es va iniciar amb la col·laboració de Joventuts Musicals i anys més tard s'hi va sumar Europa Cantat.

Ja hem explicat en altres revistes el funcionament i els repertoris que han anat fent, però creiem que donada la gran importància en el camp formatiu i d'intercanvi, hem de fer-ne més difusió per tal d'animar els nostres joves a participar-hi. En aquesta revista començem una sèrie d'opinions i vivències de persones que han participat al cor o que n'han estat responsables.

La FCEC va participar en el disseny inicial de l'estada i gira a la península ibèrica, va col·laborar en la difusió de la convocatòria de cantaires i va editar la partitura de la sardana "Les neus que es fonen" d'Enric Morera amb la que va obsessionar als cantaires, ja que era una de les peces del repertori que es va treballar.

Trobada del 2010, amb final a Barcelona

A Catalunya es parlen unes tres-centes llengües i moltes no tenen el reconeixement que es mereixen. Per aquest motiu, l'estiu passat es va celebrar a l'antiga fàbrica de Can Ricart, al Poblenou de Barcelona, la primera Revetlla de les Llengües, una festa d'entrada lliure. Sota el lema "Sóc ric, parlo llengües" i en un escenari especialment construït per a l'ocasió, el World Youth Choir va encapçalar una vetllada, que també incloïa la *performance* "300 llengües en escena", per posar l'accent en el patrimoni lingüístic existent en l'actualitat a Catalunya.

El director de teatre Joan Ollé va dirigir i presentar aquest recital multilingüe, que esdevingué una crida al diàleg entre els pobles i en el qual van participar un centenar de persones procedents d'arreu del món. Durant la revetlla es va fer una crida a l'intercanvi lingüístic i cultural entre tots els assistents, amb la intenció de fer de la vetllada un espai dinàmic de participació i tolerància.

El Cor Mundial Jove és un dels projectes corals més significatius a escala global, no tan sols per la seva singular formació i l'alta qualitat de les seves apostes artístiques, sinó pel fet de ser un projecte que promou el diàleg intercultural amb la construcció de ponts entre cantants joves de cultures molt diverses. El Cor està format per 80 veus (d'entre disset i vint-i-sis anys), en 40 llengües, de 30 països i cultures diferents, i va ser nomenat Artista per a la Pau de la UNESCO com a reconeixement a la difusió de la pau internacional a través de la música. Per aquests motius és considerada una de les corals juvenils més importants del món.

El World Youth Choir, amb aquest recital a Barcelona, va cloure la seva gira del 2010 per Espanya, després de visitar Tenerife, Las Palmas de Gran Canària, Sant Sebastià, Burgos i Ciutadella. Comptava amb la col·laboració del director de l'Orfeó Català i el Cor de Ràdio Televisió Espanyola, Josep Vila i Casañas, i del director del Cor Nacional de Joves de Noruega, Ragnar Rasmussen, que va treballar un repertori basat en la

música nord-europea del segle XX i de compositors com Jennefelt, Nystedt i Sandström. Per la seva banda, Josep Vila presentà un repertori bàsicament mediterrani, amb peces de la península Ibèrica, el nord d'Àfrica i les Illes Balears.

El Cor també va estrenar l'obra "Després", una peça encarregada especialment al compositor i guitarrista Feliu Gasull per a la gira del 2010, sobre text del poeta Enric Casasses.

Trobada del 2011

La sessió corresponent a l'any 2011 del Cor Mundial Jove es farà a l'Uruguai i l'Argentina del 13 de juliol al 10 d'agost del 2011. Els assajos tindran lloc a Mar del Plata i a Ciudad del Plata (Argentina), i els directors seran Maris Sirmas, de Letònia, i Ricardo Portillo, de l'Argentina.

La roda de concerts, un cop acabat el període d'assajos, se celebrarà a diverses ciutats de l'Argentina i l'Uruguai.

Un d'aquests concerts obrirà del 9è Simposi de Música Coral a Puerto Madryn, a la Patagònia argentina.

COR MUNDIAL JOVE

El World Youth Choir des de dins
Una opinió sobre la sessió d'estiu del World Youth Choir

Aquest estiu, concretament del 2 al 26 de juliol, vaig tenir ocasió de formar part, com a coorganitzadora primer i més tard com a tourmanager també, de la sessió d'estiu del Cor Mundial de Joves (campus a Puerto de la Cruz i gira per Gran Canària, Sant Sebastià, Burgos, Menorca i Barcelona).

Quan el Moviment Coral Català va proposar a l'Asociación Cultural Reyes Bartlet de prendre part d'aquest repte, no pensàvem que seria una experiència tan bonica i tan gratificant. Més endavant i a causa de la baixa de la gerent de projectes del MCC, aquesta federació em va encarregar de substituir-la.

L'aventura es plantejava difícil en un any de crisi i de retallades econòmiques, però ens vam llançar a la piscina i colze a colze ens vam posar a treballar per tirar endavant el projecte.

El treball conjunt amb el Moviment Coral Català, amb la col·laboració de les institucions públiques canàries i catalanes, ha estat definitiu per a poder dur a terme aquesta aventura, raó per la qual els ho vull agrair públicament.

Des del principi vam tenir present que seria un projecte creat des de la senzillesa i amb les dimensions que els mitjans econòmics ens permetessin. I cal dir que amb relativament pocs diners però amb unes dosis molt grans d'imaginació i afecte, vam anar creant un projecte que en paraules dels coristes repetidors d'altres convocatòries "ha estat la millor gira dels últims deu anys", afirmació que ens fa sentir doblement orgullosos.

El Cor, format per unes veus espectaculars i per joves d'una qualitat humana gran o fins i tot més gran que les veus, ha deixat un record inesborrable en l'esperit dels qui vam viure de prop aquesta experiència. Va ser un projecte molt intens, amb ensopegades en el camí, i cada ensopegada ens va donar noves forces per a continuar. Vam anteposar

la qualitat a la quantitat, i crec que va ser una aposta encertada. Millorable? Per descomptat: tot és millorable...

El meu record i la meua gratitud especial per a Vladimir Opacic, *tourmanager* i responsable del Cor, peça clau en el quefer quotidià i *alma mater* del projecte. I per descomptat un especial reconeixement i gratitud també per als directors Josep Vila i Casañas i Ragnar Rasmussen, que amb la seva professionalitat, generositat i proximitat

van fer que tot fluís d'una manera fàcil i senzilla.

Només em resta agrair l'ajuda a l'INAEM i a les altres entitats que van col·laborar en l'organització dels concerts de la gira: l'Ajuntament de Las Palmas de Gran Canària, la Confederació de Cors del País Basc, l'Ajuntament de Burgos, les Joventuts Musicals de Ciutadella i Linguamón.

A tots els que van confiar en nosaltres: Moltes gràcies!

Marina Velázquez Barrera
 Secretària de l'Asociación Cultural
 Reyes Bartlet
 Tourmanager de la Sessió d'Estiu del
 World Youth Choir del 2010

La solista Michiko Sura

Una altra opinió

"Estimat amic,
 »Ens complau anunciar-te que has estat sel·leccionat pel Jurat Internacional per esdevenir membre del Cor Jove Mundial, dins el qual podràs viure una experiència musical i educativa única, juntament amb uns altres vuitanta joves amb talent d'arreu del món..." (Continua amb dates, horaris, noms, etc.)

Benvolgut lector,
 Probablement et preguntes per què he començat aquest article amb aquesta frase tan peculiar. És difícil d'explicar i d'entendre si no ets músic o cantaire de qualsevol nació, país o color de pell. Tot això no és rellevant i desapareix immediatament després d'haver llegit les línies de l'encapçalament.

El nom "Cor Jove Mundial" ho canvia tot!

Comencem per la frase de l'encapçalament: *és la primera que vaig rebre de la direcció del Cor Jove Mundial*. Recordo que m'he preguntat moltes vegades: quants cops l'he rebut?

Quantes vegades aquesta simple frase tan innocent m'ha canviat la vida?

Com?

Bé, ara miraré d'explicar-t'ho, benvolgut lector.

No et puc prometre diversió, glamour, paraules fantasioses, xafarderies ni detalls sobre les vides de les celebritats del món coral, però una cosa és segura: et sentiràs sorprès, provocat, intrigat, i

voldràs rebre aquesta frase al teu ordinador. De manera que, quan acabis de llegir, pren una decisió: apunta-t'hi i experimentaràs *el món* de la música, la humanitat, el multiculturalisme i la igualtat. Estaràs en el més gran país de les meravelles corals per als joves!

Pots preguntar: "Per què?". I qui sóc jo per escriure't això a tu?

Bé...

El meu nom és Vladimir Opacic, excantaire del Cor Jove Mundial i actual director de projectes de la mateixa entitat. Ara ja saps qui sóc.

Per què t'escriu això? Perquè vaig ser i encara sóc afortunat i tu també ho pots ser!

He rebut aquest missatge quatre vegades en la meua vida, i aquesta frase me l'ha canviada en la seva essència, com també els meus punts de vista sobre el planeta, la gent diferent, les diverses cultures, estils, músiques...; bàsicament, tot. M'ha ensenyat respecte, paciència i professionalitat. M'ho ha donat tot al llarg de 12 sessions d'estiu i d'hivern en el Cor Jove Mundial i en el Cor de Cambra Mundial, des del 1999 al 2005, on vaig representar..., bé, és divertit: tres països. Primer Iugoslàvia, després Sèrbia i Montenegro, i actualment Sèrbia. Però gràcies al Cor Jove Mundial vaig esdevenir ciutadà del món i encara ho sóc.

Aquí la història desapareix, les fronteres i la política no formen part d'aquesta idea. Mentre era cantaire d'aquest Cor, molta gent em demanava com podria descriure el projecte, el seu missatge, els seus objectius i la seva importància per a mi i els meus amics.

En realitat no es pot fer. Sempre és difícil. Però vivint el Cor Jove Mundial durant anys ho he après i ho he entès, gràcies a tres de les meves frases escollides, frases escrites per alguns dels membres més intel·ligents de la comunitat intel·lectual internacional. Per tant, miraré d'explicar el que el Cor Jove Mundial ha fet per mi mentre n'he estat cantaire durant sis anys, així com el seu missatge i la seva importància per als joves cantaires de coral.

No hi ha tasca més gran que la de donar suport al desenvolupament d'algú, ajudar l'ésser humà en la seva lluita.¹

El Cor Jove Mundial és una veritable experiència educativa i social que beu de moltes tradicions vocals a la recerca del nivell artístic més elevat. Durant vint anys el Cor Jove Mundial ha construït ponts entre joves cantaires de diverses cultures. Al llarg de tots aquests anys s'han escrit molts articles i informes sobre aquest projecte, s'han explicat moltes històries i s'ha fet una multitud d'enregistraments en àudio i vídeo que s'han presentat arreu del món. No solament sobre la filosofia de l'entitat, sinó també en relació amb el seu valor artístic com a coral i sobre el seu vessant pedagògic i social. Tot està dit, escrit i mostrat.

Sempre és un repte presentar els diversos projectes i esdeveniments relacionats amb aquesta meravellosa experiència coral i professional. Com presentar el projecte en si mateix i el paper que representa actualment? Com descriure aquesta "criatura" que va néixer l'any 1989 a partir d'un grup d'amants entusiastes de l'activitat coral, inspirats en idees d'igualtat davant del repte de la diversitat multicultural?

La diversitat és la pau de l'ànima. És el llegat intern que se'ns dona en néixer i que hem de descobrir durant les nostres curtes vides com un equilibri alhora extern i pregonament intern. *Per afavorir el nostre desenvolupament professional i humà.* La diversitat ha estat el "país" del Cor Jove Mundial durant vint anys, un país de més de mil ànimes joves de tot el planeta, amb més de mil noms de cantaires, directores, organitzadors i entusiastes. Té fronteres

de somni i de més enllà dels somnis i la llengua de la simplicitat cultural de cada un de nosaltres.

Aquí ho tenim!

Les vides senzilles de cada un de nosaltres: cantaires, directores, fans, oients..., durant les dècades viscudes en els nostres racons personals del planeta haurien d'esdevenir la paraula escrita. Els nostres somnis, el treball intens, la professionalitat artística i l'enorme entusiasme per una idea rellevant. Les nostres vides abans del somni, i ara, que encara somiem.

Imagina un món on ningú no té el poder d'oprimir-te i on tothom és igual; un món on la gent no s'enfronta i on la competició no du a la guerra; un món on aquells que viuen sols no pateixen la soledat; un món on ningú no se sent aterrit ni espantat. És possible, a banda d'un miracle? Antoni de Mello, sacerdot jesuïta i escriptor (1931-1987), va dir que podia ser possible si cada un de nosaltres canviava, i que això demana esforç.

Potser tenia raó o potser només somiava, com fem tots de tant en tant. Quan siguem prou grans per a adonar-nos que no estem sols en aquest escenari que anomenem "vida", que la nostra individualitat, cultura, color, llengua, i tota la resta de coses -visibles o invisibles- que ens defineixen personalment són úniques però que no són l'únic que dona forma a cada instant del nostre entorn, podrem entendre que està passant quelcom molt especial: *aquest moment pot ser immortal!*

El cor Mundial Jove l'estiu de 2010 a Donosti

¹ Ivo Andric, premi Nobel
Extret del llibre de pensaments *Senyals a la vora del camí*

Haurem concitat un miracle! Però, un cop hem après a reconèixer aquestes instàncies, les podrem crear, i aleshores tal vegada haurem accedit a un món perfecte, si més no durant un moment. Potser no te n'adonaràs fins que te n'hagis anat. Això va ser i encara és el Cor Jove Mundial per a mi!

Hi ha quelcom meravellós en la música. No parla com ho fan els nostres pensaments i paraules sinó que es dirigeix directament al nostre cor i esperit, al veritable nucli i arrel de la nostra ànima. La música ens asserena i ens anima, ens inspira sentiments nobles, ens fa saltar les llàgrimes, No sabem com, però és un llenguatge en si mateixa.

Kingsley

Llegint aquesta citació i pensant en les sessions del Cor Jove Mundial a les quals vaig assistir des del 1999 fins al 2005 com a cantaire, i després, del 2005 al 2010 com a director de projectes, m'adono que ha estat una benedicció viure i experimentar el veritable significat dels pensaments de Kingsley. Si no has participat mai en cap dels projectes del Cor Jove Mundial, d'estiu o d'hivern, o si no ets músic o cantaire coral, no podràs entendre les paraules de Kingsley i el seu significat bàsic. Per a aquells que han viscut l'experiència de projectes similars al Cor Jove Mundial o la del mateix Cor Jove Mundial i que n'han fet part de la seva vida, aquestes paraules són filosofia de vida per a cada excantaire o cantaire del Cor Jove Mundial des de la seva creació, l'any 1989. Per a mi, personalment, descriuen tot el que el Cor Jove Mundial representa en tant que projecte únic en la vida actual, curulla de turbulències socials arreu del planeta. És un missatge únic, adreçat a cantaires joves de tot el món i expressat en un únic llenguatge internacional "coral". Posseeixen un llenguatge de comprensió social i de respecte cultural que ens diu: "Així és com el món hauria de ser!".

Doreen Rao, doctora en Filosofia de la Universitat de Toronto, es preguntava, de resultes de l'article "El cant coral en un món canviant", aparegut a ICB: "Quina relació hi pot haver entre els imperatius de millora personal i de pau i el fet de cantar en un cor?". Donava una resposta que he d'admetre com a certa si la col·loco en el marc del projecte del

Cor Jove Mundial. La resposta és: "Des del meu punt de vista, gairebé tot!". Admeto que estic d'acord amb aquesta conclusió. Qualsevol que hagi assistit als concerts del Cor Jove Mundial segurament dirà el mateix: el públic assistent, els cantaires, els directors, els directius...; tot té a veure amb el significat i la mera existència d'aquest projecte, en el passat, el present i el futur. De ben segur que sí. El Cor Jove Mundial explica, amb orgull, amb el llenguatge internacional de la música, per què la UNESCO ha nomenat aquest projecte "Artistes per la Pau". Espero que aquest llegat es mantingui ben viu en les ments i les ànimes de les generacions de cantaires a venir.

Bé, benvolgut lector, espero que hagi entès què significa el projecte del Cor Jove Mundial per a mi. Tot això ho vaig aprendre participant en les convocatòries següents:

- La sessió d'estiu del 1999, a Eslovènia, dirigida per Frieder Bernius, d'Alemanya, i Grady Graden, de Suècia. Música contemporània.
- La sessió d'hivern de 1999/2000, dirigida per Nobuaki Tanaka, del Japó, i Andre Thomas, dels EUA. Música coral japonesa i gospel.
- La sessió d'estiu del 2000, a Espanya, dirigida per Peter Erdei, d'Hongria, i Paul Smith, dels EUA. Música contemporània i folk.
- La sessió d'hivern del 2000, a Bèlgica i Sud-àfrica, dirigida per Steve Zegree, dels EUA. Jazz vocal.
- La sessió d'estiu del 2001, a Veneçuela i els EUA, dirigida per Felipe Izcaray, de Veneçuela, i Anton Armstrong, dels EUA. Folklore llatí, música acadèmica i gospel.
- La sessió d'estiu del 2002, als EUA, dirigida per Tonu Caljuste, d'Estònia. Música contemporània nòrdica i bàtica.
- La sessió d'estiu del 2003, a Suïssa, dirigida per Johannes Prinz, d'Àustria, i María Guinard, de Veneçuela. Música romàntica i folklore sud-americà.
- La sessió d'hivern de 2003/2004, a Bèlgica, dirigida per Grete Pedersen, de Noruega. Música noruega contemporània i folklore noruec.
- Cor de Cambra Mundial, a Normandia (França), el 2004, dirigit per Folker Hempfling, d'Alemanya.

Música contemporània.

- Cor de Cambra Mundial, a Vigevano (Itàlia), el 2004, dirigit per Jordi Casas, Catalunya, Peter Dijkstra, dels Països Baixos, i Tonu Caljuste, d'Estònia. Música contemporània, Arvo Pärt i Johann S. Bach.
- La sessió d'hivern de 2007/2008, a Bèlgica, dirigida per Theodora Pavlovitch, de Bulgària. Música sacra eslava ortodoxa i catòlica i repertori dels Balcans.
- L'aplec de l'aniversari del Cor Jove Mundial, el 2009, a Orebro (Suècia), dirigit per Nikolaj Znaider, de Dinamarca, amb l'acompanyament de l'Orquestra de Cambra de Suècia. Obres corals de Johannes Brahms.

Aquesta és la meua història amb la joventut cantaire del Cor Jove Mundial.

L'actualitat!

Encara sóc aquí, vivint el Cor Jove Mundial. Formo noves generacions, traspasso als nous cantaires el sentit pregon de l'essència del projecte, així com la meua experiència guiant-los dins l'escola de la comprensió global. Des del 2005, com a director de projectes del Cor Jove Mundial, he tingut el plaer de col·laborar amb fantàstics directors corals i cantaires, i de dirigir aquestes sessions:

- La sessió d'hivern del 2005, a França i Bèlgica, dirigida per Frieder Bernius. Johann S. Bach, Felix Mendelssohn i Kristof Penderecki.
- La sessió d'estiu del 2006, a Itàlia, dirigida per Peter Broadbent, del Regne Unit, i Gunnar Eriksson, de Suècia. Improvisació romàntica i folklore nòrdic.
- La sessió d'hivern de 2006/2007, a Bèlgica, dirigida per Bob Chilcott, del Regne Unit. Música coral anglesa.
- La sessió d'estiu del 2007, a Sud-àfrica i Namíbia, dirigida per Peter Dijkstra i Sidumo Jacobs, de Sud-àfrica. Música contemporània i africana.
- La sessió d'hivern de 2007/2008, a Bèlgica, dirigida per Theodora Pavlovitch. Música sacra eslava ortodoxa i catòlica, i repertori dels Balcans.
- La sessió d'estiu del 2008, a Hong Kong (Xina), dirigida per Hak Won

Yoon, de Corea del Sud, i Steve Zegree. Música xinesa, japonesa i coreana, i jazz vocal.

- La sessió d'estiu del 2009, a Bèlgica, dirigida per Johan Duijk, de Bèlgica, i Ana María Raga, de Veneçuela. Música contemporània i de l'Amèrica Llatina.
- Cor de Cambra Mundial, el 2009, aplec d'aniversari, a Orebro (Suècia), dirigit per Nikolai Znaider amb l'acompanyament de l'Orquestra de Cambra Sueca. Obres corals de Johannes Brahms.
- Cor Jove Mundial, el 2009, gran aplec d'aniversari a Orebro (Suècia), dirigit per María Guinard, Nobuaki Tanaka, Steve Zegree, Sidumo Jacobs i Fred Sjoberg. Música japonesa, sud-americana, africana, de jazz i contemporània.
- La sessió d'estiu del 2010, a Tenerife (Espanya), dirigida per Ragnar Rasmussen, de Noruega, i Josep Vila Casañas, de Catalunya. Música escandinava i mediterrània.

Aquest meu nou paper dins el Cor Jove Mundial és curull de responsabilitats diverses, tant per al present com per al futur d'aquest magnífic Cor, sobretot de cara als joves cantaires que volen fer "un tast del pastís". De fet, jo no he canviat gaire, encara sóc jo, un excantaire que ara fa de directiu. Han canviat les prioritats i, de ben segur, algunes maneres de pensar, però una cosa és certa: he tingut l'oportunitat de veure aquesta entitat des de dins, d'entendre el seu funcionament i el perquè de la seva existència en l'època actual. Com és que ho trobo tan

important que hi torno una i vegada i una altra?

Des del lloc on sóc ara us podria explicar la logística, els elements tècnics, el màrqueting, etc., amb el llenguatge que fan servir alguns executius. El projecte es pot explicar amb xifres, però algunes coses no han canviat amb els anys: els cantaires, la seva passió, les seves personalitats i la diversitat de les seves cultures! Pura essers humans, senzills, joves, gens espatllats pel món modern on viuen! Són el fil que connecta el passat amb el present i que assegura la continuïtat de la idea. Cantaires coneguts i desconeguts, antics, actuals i futurs. Per això el Cor existeix i funciona actualment. Aquest és el motiu que ens hi fa tornar a molts de nosaltres any rere any, cada vegada que tenim l'oportunitat de rebre el missatge del principi. La riquesa de l'ànima dels cantaires i el seu talent és "l'oli" d'aquesta màquina que mai no s'aturarà.

T'agradaria apuntar-t'hi?

T'agradaria formar part de la nova generació de cantaires del Cor Jove Mundial?

Per aprendre el que jo hi he après aquests anys, a cantar i a gestionar, per aprendre que el Cor Jove Mundial és i serà l'únic projecte en aquest planeta que ajunta persones de diferents cultures i nacions per generar en les seves vides un moment inoblidable. És una escola global de comprensió,

respecte i unitat de gent molt diversa però que parla la llengua que tothom entén: la llengua del món de la música coral. És una oportunitat única per a la gent jove per a desenvolupar tots els aspectes del seu ésser i, mitjançant la música, descobrir l'essència del viure. No importa quant diferents siguin les nostres cultures, colors de pell, religions o idiomes. Som membres del Cor Jove Mundial i "parlem" el llenguatge coral, que ens ensenya allò que és important i com cada un de nosaltres és "el món", vinguem d'on vinguem. El nostre llenguatge coral és únic i el nostre Cor és l'únic per a tots aquells que volen fer del món un lloc millor, encara que només sigui amb "el so de la música". Ens sentim realitzats com a éssers humans quan se'ns dona l'oportunitat d'esdevenir representants d'un racó de món, i un cop som aquí notem que se'ns atorga el dret de ser diferents, cosa que el Cor Jove Mundial certament és.

Vladimir Opacic, Sèrbia
Cantaire del Cor Jove Mundial
(1999-2005)
Director de Projectes del Cor Jove
Mundial des del 2005
vopacic@ifcm.net

www.worldyouthchoir.org
www.youtube.com/user/worldyouthchoir09

-Una altra mostra...

COR JOVE DELS PAÏSOS CATALANS

És clar, que estan contents...

l'àmbit cultural català i amb la llengua com a vincle d'unió, ser una plataforma enriquidora d'encontre i d'intercanvi entre joves de diferents àmbits de la mateixa cultura i alhora ser-ne un ambaixador cultural.

Dirigit per Esteve Nabona i amb Pau Casan com a pianista, el seu repertori anirà des de la música tradicional d'àmbit català fins a la simfonicocoral.

El Cor funcionarà per mitjà d'encontres anuals que se celebraran durant els mesos de juliol o agost. Cada temporada, el Cor combinarà la seva estada anual central de treball amb la de l'OJIPC, independentment del fet que, ocasionalment, pugui realitzar concerts de manera individual.

La selecció dels seus membres es realitzarà cada any, mitjançant proves d'accés, durant els mesos de març i/o abril arreu dels territoris. La permanència en el Cor s'ha fixat en dos anys.

Els seus components rebran una formació destinada a aconseguir un nivell de qualitat que permeti dur una activitat concertística de prestigi.

El Cor Jove dels Països Catalans neix a Mallorca sota l'impuls de l'entitat Forum Musicae. Forma part del projecte de l'Orquestra de Joves Intèrprets dels Països Catalans (OJIPC) i es crea amb el suport dels representants dels moviments corals de l'Alguer, Andorra, Catalunya, la Catalunya del Nord, la Franja d'Aragó i les Illes Balears, els quals, reunits a Palma el 6 de juny del 2009, decideixen refermar-ne la fundació.

El Cor Jove dels Països Catalans estarà format per joves d'entre divuit i vint-i-sis anys residents a l'Alguer, Andorra, Catalunya, la Catalunya del Nord, la Franja d'Aragó, les Illes Balears i el País Valencià. Té com a objectiu recuperar i difondre el patrimoni musical de tot

Signatura del conveni de col·laboració de la FCEC amb el Cor Jove dels Països Catalans

El Cor Jove dels Països Catalans i la FCEC han signat un Conveni de Col·laboració.

REIAL COMPANYIA ÒPERA DE CAMBRA DE BARCELONA

Un somni musical se'ns ha fet realitat

La importància de la recuperació del nostre patrimoni musical

L'orquestra Reial Companyia Òpera de Cambra de Barcelona, del director Juan Bautista Otero, ha dut a terme el primer enregistrament mundial de les cantates escèniques profanes que es conserven del compositor Vicent Martín i Soler (València 1754 - Sant Petersburg 1806).

Les cantates *Il Sogno* (Viena, 1789) i *La Dora Festeggiante* (Torí, 1783) formen un àlbum doble que va sortir a la venda el 30 de juny i que va ser objecte d'una promoció especial per venda anticipada abans de l'aplicació del nou IVA l'1 de juliol d'enguany.

La producció ha comptat amb el suport de l'Institut Català d'Indústries Culturals de la Generalitat de Catalunya i del Conservatori del Liceu, lloc on s'ha realitzat l'enregistrament.

El fet d'obtenir la consideració d'orquestra amb projectes en residència de l'Auditori de Barcelona dona moltes possibilitats al grup per tirar endavant els enregistraments i les audicions, una de les quals s'ha fet aquest mateix mes de desembre en primícia mundial: el concert de l'òpera *Sesostri, rè d'Egitto* (Roma, 1751) del compositor barceloní Domènec Terradellas, segona entrega del projecte "La trilogia de Terradellas", que, juntament amb la recuperació

d'*Artaserse* l'any 2008, *Sesostri* (2010) i *La Merope* (2011), constitueix l'avantguarda del següent projecte de la RCO, "Terradellas a Londres", el qual rescatarà en els pròxims anys les tres òperes que Terradellas va compondre i dirigir com a director del King's Theater de la capital anglesa: *Annibale in Capua* (Londres, novembre del 1746), *Mitridate* (Londres, desembre del 1746) i *Bellerofonte* (Londres, 1747).

Tot plegat, juntament amb l'enregistrament i l'estrena de l'òpera *Solimano* (Lisboa, Teatre da Ajuda, 1757), del compositor David Pérez (1711-1778), dins el Festival

Internacional de Música i Dansa de Granada a l'estiu del 2011, col·loca l'orquestra, la discogràfica i l'editorial Reial Companyia Òpera de Cambra i la seva ciutat, Barcelona, com un dels centres més actius en la recuperació integral i la divulgació del patrimoni històric musical i del nostre passat cultural.

Ara, però, posem a la vostra consideració el nostre recent treball sobre Martín i Soler, que esperem i desitgem de tot cor que us agradi.

Isidre Olmo
Gerent de la RCO

Domènec Terradellas.
Barcelona 1713-1751

28è FESTIVAL INTERNACIONAL DE MÚSICA DE CANTONIGRÒS

La vint-i-vuitena edició del Festival Internacional de Música de Cantonigròs es va celebrar del 15 al 18 de juliol d'enguany. Hi van participar trenta-tres entitats corals i dansaires de diferents països: Anglaterra, Bulgària, Catalunya, Colòmbia, Corea, Eslovènia, Euskadi, Filipines, Geòrgia, Grècia, Holanda, Indonèsia, Itàlia, Lituània, Mèxic, Polònia, la República Txeca, Rússia, Suïssa, Taiwan, Ucraïna, Veneçuela i Xina.

La direcció musical del Festival va anar a càrrec de Josep Vila, a qui les corals coneixem i valorem com es mereix, que és molt.

Pel que fa als premis, aquests són els conjunts corals guardonats:

Cors mixtos

1. THE UNIVERSITY OF SANTO TOMAS SINGERS - MANILA (FILIPINES).
2. APZ TONE TOMSIC - LJUBLJANA (ESLOVÈNIA).
3. GRACIOSO SONORA CHOIR - MALANG (INDONÈSIA).

Cors infantils

1. HANGZHOU AIYUE TIANSHI CHOIR - HANGZHOU (XINA).
2. DOMINO - OPAVA (REPÚBLICA TXECA).
3. TAIPEI FUHSING PRIVATE SCHOOL - TAIPEI (TAIWAN).

Cors femenins

1. PRAZSKÁ KANTILÉNA - PRAGA (REPÚBLICA TXECA).
2. "LIEPAITES" GIRLS CHOIR - VÍLNIUS (LITUÀNIA).
3. LUSCINIA - OPAVA (REPÚBLICA TXECA).

Cors mixtos, masculins i femenins de música popular

1. THE UNIVERSITY OF SANTO TOMAS SINGERS - MANILA (FILIPINES).
2. APZ TONE TOMSIC MIXED CHOIR - LJUBLJANA (ESLOVÈNIA).
3. GRACIOSO SONORA CHOIR - MALANG (INDONÈSIA).

29è Festival Internacional de Música de Cantonigròs

Per vint-i-novè any consecutiu, el Festival Internacional de Música de Cantonigròs obre les seves portes del 14 al 17 de juliol a tots aquells que, amb

el seu entusiasme i desig de fomentar el desenvolupament de la cultura i l'agermanament dels pobles, motiven el fet que tot un poble, sensible i capaç, iniciï la meravellosa tasca d'organitzar el Festival.

Dins de les nostres possibilitats, es preveu que tots els grups de fora de Catalunya convisquin, tant com sigui possible, amb la gent del nostre poble, hostatjant-se en llurs cases i participant de llurs activitats i estil de viure. Així, la comunicació d'uns i altres es fa realment afectiva i constructiva. El nostre desig seria poder acollir a casa nostra tots els grups que ho demanen,

però, dissortadament, els problemes d'allotjament ens obliguen a restringir la inscripció. La història del Festival es manté viva en el si d'un gran nombre de famílies de Cantonigròs i de les comarques d'Osona, de la Garrotxa, de la Selva i del Bages, que obren les portes i donen acollida als participants, cada cop més nombrosos. Estem segurs que tots els qui es decideixin a

visitar-nos i a participar-hi guardaran un inesborrable record de la seva estada al Festival, així com també perdurarà en el nostre pensament la imatge de tot allò que ens ofereixen com a mostra de la seva cultura.

Més informació: www.fimc.es

XII FESTIVAL INTERNACIONAL DE CANT CORAL EUROPA... I ELS SEUS CANTS

La dotzena edició d'aquest Festival es va celebrar els dies 22 i 23 de setembre a Barcelona, amb la participació de 16 cors d'Argentina, Estònia, Itàlia, Lituània, Noruega, Rússia, Sud-àfrica i Veneçuela.

Els concerts es van celebrar a l'Església del Pi i els cors participants van cantar al concert de la Mercè a la Plaça del Rei.

CONCURS CORAL A MALGRAT DE MAR

Grans i joves...

Tot això passava al concurs de l'any 2010. Van participar al Festival:

En la categoria de veus mixtes: la Camerata Impromptu, de Catalunya i el Cor Mixt de Vyskov, de Txèquia

En la categoria de veus infantils: la Coral Perlicky, de Txèquia

En la categoria de veus femenines: Cancioneta Praga

El guanyador indiscutible va ser Cancioneta Praga

Premi al millor director: Michal Jancik, de la Coral Perlicky
També van tenir premis les corals Perlicky, Camerata Impromptu i Cor mixt de Vyskov

Des d'aquesta edició del Festival, el primer premi és una corxera gran -com es pot veure a la foto de la Coral Cancioneta- que a partir d'ara en serà el símbol.

Aquest 2011 el concurs ha canviat de calendari. Serà del 26 d'abril a l'1 de maig i hi ha temps per apuntar-s'hi fins al 31 de març. Si voleu fer-ho, trobareu les bases i el full d'inscripció al web www.turismemalgrat.com

El cor Cancioneta de Praga, el guanyador, amb la gran corxera

ONZENA TROBADA DE CORALS DE LA Cerdanya

Una vegada més, i ja en són onze, el Consell Comarcal de la Cerdanya ha organitzat la Trobada de Corals. Bellver la va acollir el diumenge 27 de setembre de 2010, a l'església romànica de Santa Maria de Talló. Hi van actuar set formacions del territori: Flor de neu, Cerdanya Canta, Capella de Santa Maria, Camilleres de Sallagosa, Carol en musique, Eurídice i la coral de l'Escola de Música Issi Fabra de Puigcerdà. El Cor Signum de la Seu d'Urgell hi va participar com a convidada. Cada coral va interpretar el seu programa i al final totes juntes van cantar les Goigs de Talló i El cant del Poble d'Amadeu Vives, amb text de Josep M. de Sagarra.

L'acte, organitzat per l'Ajuntament de Bellver i el Consell Comarcal, va tenir aquest any una aportació del Centre de Promoció de la Cultura Popular de la Generalitat.

La Trobada de Corals es tancà, com d'habitud, amb un refrigeri per compartir experiències entre els cantaires i familiars vinguts de tota la vall i de l'Alt Urgell.

Un bell marc que acull bells sons.

La trobada va néixer fa deu anys en el marc de les Jornades del Patrimoni per complementar visites culturals, i ha continuat celebrant-se.

CONCERT CORAL AL JAPÓ

Mercè Torra, una catalana que viu al Japó, ens ha fet arribar l'article següent.
Fum, fum, fum, amb accent japonès

El mes de juny passat vàrem tenir la sort de poder escoltar una coral cantant cançons catalanes. El detall curiós és que això va passar a Kanazawa, una ciutat del Japó, país on fa més de deu anys que visc i on no hi ha gaires esdeveniments com aquest. Des de fa sis anys s'hi celebra anualment el "Concert Vent Nou", i enguany, la coral local Cor Capella va omplir el programa del seu concert amb peces de Catalunya. Va ser un acte molt emocionant, i ens féu experimentar una gran enyorança sentir-los cantar nades i altres temes populars catalans en terres tan llunyanes.

Les cinc cançons que van interpretar, amb acompanyament de piano de la professora Yoko Sakai, foren "El rossinyol" d'Antoni Pérez Moya, "El testament d'Amèlia" d'Enric Morera, "Fum, fum, fum" de Salvador Mas, "Muntanyes del Canigó" de Nadal Puig i "El cant dels ocells" de Pau Casals. Aquesta última va ser precedida per un solo de violoncel interpretat pel professor Yuzuru Okubo i amb la solista Michiyo Imura.

Els cantaires desitjaven aproximar-se al màxim a la pronúncia catalana de les paraules, i quan s'assabentaren que una nadiua vivia a prop em van demanar si els hi podria ajudar. Em van convidar a un dels seus assaigs i vam repassar cançó per cançó, vers a vers. Em feren llegir les cançons i els vaig escoltar

cantar-les. Però la veritat és que pronunciaven prou bé i gairebé no calia corregir res. Després vam obrir un torn de preguntes, tant sobre l'accentuació de paraules concretes com sobre el

significat dels mots. De "Muntanyes de Canigó" sentien curiositat per saber si es tracta d'unes muntanyes sagrades o de pelegrinatge, com passa al Japó en alguns casos.

La visita a l'assai també em permeté conèixer el motiu que els havia portat a triar aquest repertori. Em comentaren que tot va començar amb un disc compacte de cançons de l'Orfeó Català que havien regalat a un dels membres del cor, i de la seva proposta de cantar-les amb la coral. Amb l'ajut del disc i amb les partitures, que aconseguiren amb grans dificultats, prepararen l'actuació. De les cançons, ja en sabien una mica el significat, però em demanaren que les traduís al japonès per entendre-les millor i poder-les cantar amb més sentiment.

En el programa del concert van incloure un comentari de cada cançó i també una breu introducció referent a Catalunya, la seva història i la llengua catalana. L'actuació fou un èxit i reberen forts aplaudiments.

五木真之 監修 第4回「新しい合唱コンサート」の10周年の特別演奏会

L'acte va tenir lloc a la sala principal del Kanazawa Bunka Hall, plena de gom a gom. La direcció fou a càrrec de Taigo Yamase, professor de música de la Universitat Kanazawa Gakuin, i supervisada per Hiroyuki Itsuki, escriptor i traductor. El Cor Capella és una coral jove, creada l'any 2004.

Queda clar, oi?

Si esteu interessats a conèixer més coses sobre el Cor Capella de Kanazawa, ho podeu fer visitant la seva pàgina web:

<http://taiseikai.ddo.jp/cappella/>

Mercè Torra

CHORALIES: VINTENA EDICIÓ

À Coeur Joie és una associació creada l'any 1945 pel director César Geoffray, amb la col·laboració d'altres músics per obrir el cant coral a tothom, infants, joves i adults, i conduir-lo a un bon nivell de qualitat, amb esforç i exigència, en la creença que només l'esforç compartit obre les portes de totes les arts.

L'any 1950 es va celebrar la primera trobada del moviment À Coeur Joie. S'hi van aplegar set-cents cantaires joves de França, Algèria, el Marroc i Alemanya, els quals van preparar en cinc dies el concert de cloenda de la trobada, a París.

Després de l'èxit d'aquesta trobada i preveient que el nombre de cantaires augmentaria any rere any, van cercar un lloc adequat per a acollir més cantaires en la trobada següent, del 1953, que volia obrir-se a la societat en general. I van anar a raure a Vaison-la-Romaine. Així van néixer les Choralies, una reunió coral internacional que s'ha anat celebrant cada tres anys fins a arribar a la vintena edició, aquest any 2010.

L'any 1962, Geoffray deia que en les Choralies "la música troba les condicions favorables per a l'acompliment de la seva veritable missió: oferir a les persones un temps de contemplació enmig de la lluita per obtenir el pa quotidià o la llibertat, i aconseguir que se'n tornin amb la millor disposició per a comprendre allò que

és incompreensible, per a estimar més l'amic o el malèvol".

L'actual president d'À Coeur Joie, Jean-Michel Pelotte, escrivia amb motiu de l'obertura de la vintena edició:

"Somnis i felicitat ens obren els braços. En efecte, per vintena vegada les

Qui ho diu, que els joves no canten?

Choralies es nodreixen ensams de les intuïcions d'educació popular de César Geoffray, president fundador, de les perspectives i les accions pedagògiques de Marcel Corneloup, que ens ha deixat fa poc, de les obertures al futur imaginades per Erwin List i de l'enginy i el *savoir faire* dels diversos directors d'aquest festival i dels seus equips. Es tracta dels valors de l'experiència i del futur d'À Coeur Joie, del qual vosaltres sou membres.

«Somnis i felicitat són a tocar. Efectivament, curiosos i àvids, en un clima de simplicitat, de canvi, «devorarem» totes les músiques.

Cercarem de manera incansable l'emoció, el plaer, la passió que procura la qualitat. Tots donareu el millor de vosaltres mateixos".

Cal subratllar la participació de directors catalans en diverses edicions de les Choralies: en la setena, l'any 1971, Oriol Martorell va dirigir el taller de la *Simfonia dels salms* d'Igor Stravinsky, i en la desena, el 1980, el taller del Canto general de Mikis Theodorakis. Al seu torn, Edmon Colomer va conduir el taller dels *Chichester Psalms* de Leonard Bernstein en la quinzena edició, l'any 1983.

A continuació reproduïm, de la publicació que fa un repàs de totes les edicions de les Choralies, *Vingt Choralies. L'Album*, l'apartat "XX Choralies en nombres":

- 80.000 participants,
- 8.000 voluntaris,
- 400.000 oients,
- 800 tallers,
- 100.000 hores d'assaig,
- 150 cantates, oratoris, obres corals i d'orquestra,
- 40 creacions,
- 1.500.000 àpats,
- 800.000 gelats i pastissos,
- milers i milers d'obres *a cappella* de totes les èpoques,
- centenars i centenars d'obres de compositors, del segle XV al XXI,
- desenes de milers d'hores de preparació,
- desenes de milers de tones de materials manipulats i d'aliments consumits,
- milers i milers de cants i rialles, al teatre, al restaurant, a tota la ciutat de Vaison...

Per molts múltiples de vint anys a les Choralies!

ALBERT BLANCAFORT

L'Albert Blancafort és l'orguener que ha construït, entre molts altres, l'orgue de la Basílica de Montserrat i el de la Sagrada Família. Són els dos darrers que han sortit del seu taller. És besnét del compositor Manuel Blancafort i fill de Gabriel Blancafort, que va crear el taller de construcció d'orgues que ara dirigeix ell.

Ens rep al taller, molt més petit de com sembla que hauria de ser un lloc on es construeixen aquests instruments enormes, al voltant d'una taula de fusta i vidre, en una estança plena de prestatges amb maquetes i mostres de tubs de diferents mides, així com de materials, fotografies d'orgues acabats, d'orgues en construcció... i on la música s'hi "sent" i s'hi respira.

Albert Blancafort, d'ofici orguener

Quins són els teus orígens com a orguener?

Hi ha dues maneres d'esdevenir orguener: una és per vocació, com en el cas del meu pare. Estudiava al seminari de Comillas, on feien molts concerts d'orgue. Al pare li agradava molt sentir aquest instrument i l'enginyeria que hi havia al darrere; s'hi va anar aficionant i a la fi va decidir "penjar els hàbits" i dedicar-se a l'orgueneria, amb gran disgust de la meua àvia, que volia que fos capellà.

Hi ha una altra manera, que és la tradició familiar; és a dir, el nen petit que es belluga pel taller i de mica en mica va incorporant el que veu i el que sent. Aquest és el meu cas. Els orgues formaven part de la meua infantesa; vivíem en el mateix edifici del taller, i l'olor de la fusta, els vernissos i aquells aparells que els operaris construïen eren com gegants plens de mecanismes i coses que es movien i sonaven...

Aquest fet és molt freqüent en la història de l'orgueneria catalana, en la qual trobem conegudes dinasties d'orgueners.

Això no vol dir, però, que no hagi estudiat. Vaig començar amb el meu pare, i després vaig estudiar a l'estranger. Al nostre país no hi ha estudis d'orgueneria, perquè som molt pocs els que ens hi dediquem. A Alemanya, per exemple, per a ser orguener, com per a construir qualsevol altre instrument, cal el títol adient. Però, tot i exercir d'orguener, la meua formació no s'ha acabat: col·laboro regularment en projectes d'investigació d'acústica aplicada als orgues organitzats per la Universitat de Stuttgart; és una matèria en què encara hi ha moltes coses per descobrir.

En què consisteix la teua feina al taller, a banda de dirigir-lo?

Ras i curt, bàsicament em dedico a crear els projectes, els plànols, i a donar feina als altres.

I la gent que col·labora amb tu, com ha après a fer orgues?

Gairebé tots n'han après aquí. En realitat, però, aquí hi treballen persones que tenen diferents oficis: fusteria, mecànica, especialistes en vent i en tubs, essent aquesta especialitat la més característica de l'orguener: crear so a partir del material. Són gent jove; jo, amb quaranta-sis anys, sóc el més "vell" de tot l'equip.

De quin material són els tubs?

Els tubs, en general, són d'estany, perquè és un material molt tou que permet donar-hi la típica forma cilíndrica i es pot tallar fàcilment. També hi ha tubs de fusta, però en menor quantitat.

Un orgue pot tenir des de 25 tubs fins a 12.000 o més, però cada tub és diferent, i estan fets a mà, un per un. A nosaltres, els tubs d'estany ens els fa un taller especialitzat d'Alemanya. Aquí li donem les mides, ja que varien en funció de l'acústica del lloc on aniran instal·lats. Per

exemple, un mateix tub serà molt estret si és per al saló d'una casa particular i serà molt ample si és per a una gran catedral.

Això vol dir que cada orgue és diferent?

Tots els orgues són iguals, com totes les cases són iguals: tenen una porta, un rebedor, un saló, una cuina..., però no n'hi ha cap d'igual, oi?

Amb els orgues passa el mateix, i els grans orgues són sempre peces úniques.

El projecte de construcció passa per estudiar l'espai on s'ha de col·locar l'orgue, determinar-ne el lloc concret, calcular quines dimensions ha de tenir l'instrument i quina pressió d'aire necessitarà. És una feina llarga i delicada, per a la qual l'experiència hi ajuda molt, i aquí ja en tenim molta, perquè el meu pare va començar el taller als anys seixanta i va construir més d'un centenar d'instruments nous.

Com es genera el so a dins d'un tub?

Com en una flauta... En un tub d'orgue fem passar l'aire per una esclatxa molt fina que genera una làmina d'aire. Aquesta làmina xoca contra el llavi de la boca entrant i sortint de l'interior del cos del tub.

En el cas del famós diapasó, l'aire vibra 440 vegades per segon, però hi ha sons que poden arribar als 20.000 cicles o Hertz.

Hi ha una altra família de tubs, les trompetes, en les quals el so el genera la vibració d'una llengüeta, amplificada pel seu ressonador.

Demostració de com sona un tub de fusta

Quines són les parts fonamentals d'un orgue?

L'element essencial és el vent, i la nostra feina és transformar aquest vent en so.

La part més vital de l'orgue és la consola, on se situa l'organista i des d'on dóna les seves ordres per mitjà dels teclats i els tiradors; aquests darrers són els que accionen els diferents registres. Cada registre de l'orgue és tot un tipus de so diferent, amb tants tubs com tecles té el teclat, generalment 56.

La clau del bon funcionament d'un orgue és la peça que anomenem el secret, una taula complexa, un laberint de forats, on conflueixen el vent, l'accionament dels mecanismes provinents de la consola i els tubs que reposen a la part superior d'aquesta taula.

I, finalment, els tubs són el darrer escaló de l'orgue, ja que emeten el so.

El meu pare resumia tot això dient que construir un orgue és posar música dins una caixa perquè després vinguin els altres i la treguin.

Quines diferències hi pot haver entre un orgue i un altre, tot i tenir les mateixes parts?

Moltes. A banda de les característiques sonores del lloc on ha d'anar col·locat, l'envergadura és la diferència més visible: els orgues grans per a grans espais i els petits, per a cors, per a capelles, per a estudiants que els tenen a casa; tots tenen els mateixos elements: consola, secret i tubs, però estan fets a mida i, per tant, tenen un aspecte físic diferent.

L'orgue de Montserrat és modern, però està relacionat amb els orgues històrics catalans. El de la Sagrada Família és un orgue fora de sèrie, en la construcció del qual hem tingut en compte criteris gaudinians, com no podia ser d'altra manera. A la Sagrada Família no s'hi podia posar, per exemple, un orgue barroc, ni d'aspecte, ni de concepte.

L'orgue de Montserrat

A l'Auditori de Tenerife, per exemple, hem volgut explicar que l'orgue és un instrument viu i que es pot proposar un instrument del segle XXI amb unes característiques i uns recursos concrets. Fruit d'aquest treball, és un dels instruments més sorprenents del món, musical, i amb una gran capacitat de fer gaudir els intèrprets amb nous reptes i de fer vibrar els oients gràcies a la espacialització de les fonts sonores: el so surt de diversos punts que embolcalen la platea.

Per què l'orgue de Montserrat té tubs en horitzontal?

L'orgue de Montserrat i una bona part dels instruments ibèrics. Aquesta bateria de trompetes s'anomena trompeteria de batalla. Des dels segles XVII i XVIII se'n va iniciar la incorporació en orgues de Navarra i Castella, pràctica que es va anar estenent per tota la Península i les Balears.

A Montserrat hi ha molta literatura organística del segle XVIII escrita pels mateixos monjos organistes per al cos de batalla, i per això hi vàrem posar un cos de batalla de proporcions destacades.

A banda de ser músic, també és una mica arquitecte el constructor d'orgues, oi?

Arquitecte, enginyer i dissenyador...

Arquitecte, perquè l'orgue és un gran edifici, físic i sonor.

Enginyer, perquè cal crear i calcular acuradament tots els elements, mecanismes i estructures, sovint amb precisió de rellotger.

I dissenyador, perquè l'orgue esdevé sovint un objecte decoratiu important de l'espai on està situat, esdevé un gran retaule, un quadre, una escultura de grans proporcions que ha de entrar en diàleg amb el seu entorn, tant si és un espai històric com un local modern.

Aquest és un dels aspectes més creatius a què s'enfronta l'orguener, i cada cas és diferent. Per exemple, a la Sagrada Família calia fer un orgue que, evidentment, no podia ser barroc o d'estil antic, però tampoc modernista, perquè ni el mateix Gaudí havia deixat esbossos de com calia que fos; per tant, vàrem optar per un disseny modern, una mica zen, amb uns tubs suspesos, quasi flotants, que assenyalen el cel i on es reflecteix la llum que entra pels vitralls del gran vitraller Vila-Grau, plantant a l'altar major els colors de l'arc de Sant Martí, amb tot el valor simbòlic que aquesta estampa us pugui produir: llum, espectre, música, moviment...

Gaudí va tenir en compte la sonoritat?

Sí. Gaudí creia molt en la música com a manifestació espiritual elevada. La prova més clara és que va dotar la Sagrada Família d'unes tribunes que circumden tot el temple i que tenen capacitat per a 1.500 veus. Imagineu un cor d'aquestes dimensions i què ha de sentir una persona situada a la nau central.

A propòsit de l'orgue, però, no consta res escrit ni molt menys dissenyat, en maqueta o esbossat, com ho són molts dels elements del temple. És clar que si l'orgue ha de fer d'acompanyant d'aquestes 1.500 veus repartides per tot el temple i ha de sonoritzar aquest espai tan gran, requereix unes condicions específiques, que he resumit en un projecte de sonorització del

temple, del qual l'orgue que ja hem construït és tan sols una petita part.

A la Sagrada Família hi calen almenys quatre orgues, o més ben dit, un gran orgue dividit o ubicat en quatre parts. Un a l'altar, que ja està fet, un als peus de l'església i un a cada costat del creuer; tot plegat, per a estar al més a prop possible dels cantors, ja que no es pot sobrepassar la distància de 17 metres, que és aquella en la qual l'oïda humana comença a discernir el retard del so.

Per altra banda, l'instrument distribuït en diverses fonts sonores emfasitza la sensació de gran espai, remarcant amb l'oïda el que percebem amb la visió.

Què en penses de la prova de so que es va fer fa un any amb cantaires de diversos cors?

Jo no hi era; estava ingressat a l'hospital per una pneumònia.

Em varen dir que va funcionar molt bé, malgrat que encara hi havia bastides i que això influeix en el so resultant.

En realitat, fins a la Mercè d'aquest any 2010, quan la nau ja estava neta de bastides i d'altres objectes, no es va saber amb certesa el comportament del so, que és excel·lent tractant-se d'un espai tan gran. Hi ha una llarga reverberació, fruit de les dimensions, però sense retorn; és a dir, se sent el so com se'n va i dura uns quants segons, però sense retornar o emmascarar.

Recordo amb molta emoció aquell vespre en què l'orgue va sonar per primera vegada. Vaig sentir un gran descans i vaig avisar ràpidament l'arquitecte per donar-li la bona nova, tot i que ja es preveia una sonoritat bona.

Poc abans de la cerimònia de consagració del temple s'hi van fer altres assaigs, i el problema, més que l'acústica en sí mateixa, era la distància i els retards.

Un comportament completament nou per a tots els que hi érem, començant per en Manuel Cabero i el seu fill, en Joan Cabero, i passant després pels altres directors, com en Josep Vila i en Bernat Vivancos. Per a tots era una situació nova, desconeguda, i que a la fi va acabar sortint prou bé. En un futur, amb més experiència, es pot treure molt de rendiment de la disposició dels cors a la Sagrada Família. Tenim un espai únic al món.

Però quan hi ha públic, o fidels en aquest cas, el so canvia, oi?

Sí. Les persones produeixen un rellenu que absorbeix el so. Però en un espai tan gran com la Sagrada Família aquest efecte és menor perquè l'espai és molt alt i la reverberació es produeix a dalt, però tan amunt, que el que torna no destorba el que es fa a peu pla.

L'arquitecte Jordi Bonet, que dirigeix les obres del temple, va tenir l'encert de posar suro al terra de la nau central.

Quants meravellosos terres de marbre de Carrara o d'altres nobles materials han malmès l'acústica d'un temple!

El pitjor material per a l'acústica és el vidre, les finestres de vidre; no pas el vitrall, perquè és fet de peces petites i irregulars que esmicolen les possibilitats de reflexió del so.

Què en penses de l'orgue com a instrument a les esglésies?

L'orgue es va desenvolupar per omplir de música els grans espais; concretament, es va fer major d'edat durant el període gòtic i en el Renaixement, quan les grans catedrals ja disposen d'instruments monumentals. Catalunya -o, més ben dit, la Corona d'Aragó- n'és un bon exemple, pel fet que en aquell període ja disposava de

grans orgues a les catedrals de Saragossa (1486), Mallorca (1492), València (1510), Barcelona (1538) o Perpinyà (1586).

L'orgue ha estat un gran responsable del desenvolupament de la polifonia i és una peça imprescindible de la història musical a l'Occident, d'una evolució que fins al segle XIX es va realitzar en bona part dins les esglésies.

D'altra banda, hi ha el poder espiritual del so de l'orgue. El Concili Vaticà II diu que cal tenir en compte l'orgue de tubs per la seva capacitat d'elevant les ànimes a Déu i a les realitats celestials.

La veritable funció de l'orgue, bé com a instrument solista o bé com a acompanyant de la música en el culte, no és intel·lectual, sinó anímica i espiritual, i això pot arribar a sentir-ho tothom, creient o no, cadascú a la seva manera, si es fa música de qualitat amb un instrument de qualitat.

Pots esmentar alguns orgues importants del món?

N'hi ha molts que mereixen ser esmentats: els grans Silbermann, Schnitger, el famós orgue de Weingarten, els mítics Cavaille-Coll...

Cada país ha generat un estil d'orgue diferent i característic, dels quals trobarem sempre exemplars a destacar. Catalunya va generar també un estil propi d'orgue, molt diferent del d'altres països, com França, Itàlia o Castella.

Lamentablement, durant la Guerra Civil va desaparèixer de Catalunya el 90 per cent dels orgues històrics. Dels que han quedat, un de molt representatiu és el de Santa Maria de Montblanc, del 1607. Però n'hi ha uns quants més.

Se sap la data de construcció del primer orgue?

Sí. És del segle III abans de Crist. No era un orgue com els d'avui, però el principi era el mateix: fer sonar flautes per mitjà de tecles -o més aviat palanques. Aquest primer orgue no tenia les 56 notes habituals d'ara, ni molt menys. El nom del constructor, el primer de la història, era Ktesibios d'Alexandria, i l'instrument s'anomenava Hidraulós.

Aquest giny va passar després a la cultura romana i es va escampar per Europa, però no és fins al segle XII que entra a les esglésies i que l'instrument

inicia el seu desenvolupament vers l'orgue que coneixem, condició que ja assoleix cap al final del segle XV.

És molt diferent construir un orgue que restaurar-lo?

Són dos oficis diferents, dues aventures diferents. El procés productiu, la mentalitat és diferent, les eines i els materials també ho són. Al nostre taller hem fet alguna restauració, però estem dedicats sobretot a la construcció d'instruments nous.

Dels que heu construït vosaltres, quins són els vostres preferits?

Això és com si li preguntes a un pare quin dels seus fills s'estima més.

N'hi ha alguns que, per raons diverses, esdevenen especials: el lloc, la motivació que els ha generat, el resultat final...

L'orgue de l'Auditori de Santa Cruz de Tenerife

Un dels més destacables de la producció del meu pare és l'orgue de Vallbona de les Monges, per la seva originalitat com a projecte i pel bon ambient en què aquell orgue es va gestar.

Dels instruments que he construït jo, naturalment, he de destacar el de la Basílica de Montserrat, per raons òbvies: la seva transcendència, la seva utilitat diària i a gran nivell, la meua relació íntima amb la muntanya (on he nascut) i amb la Basílica.

L'Auditori de Barcelona, tindrà orgue algun dia?

És clar que tindrà orgue; hi és necessari i hi té un espai previst. És difícil de comprendre com un auditori d'una ciutat com Barcelona no té orgue. Em penso que, senzillament, manca la decisió de fer-lo, decisió que passa per la convicció que és necessari.

Quines són les principals diferències en la construcció d'un orgue des del punt de vista de la tecnologia, entre l'actualitat i altres èpoques?

A cada època, els artesans i els constructors s'han valgut dels mitjans que la tecnologia els proporcionava. En un cert temps, totes les fustes es tallaven a mà, els claus es construïen un per un, forjats, i es treballava sota la llum de les espelmes...

La implantació del corrent elèctric va canviar tant l'ofici dels artesans com el ritme de producció. Actualment disposem d'informació històrica global, maquinària i utilitatges que ens permeten un gran nivell de precisió; les màquines de control numèric ens permeten fer formes que anteriorment exigien moltes hores. Formes rodones, peces personalitzades...

Pel que fa al so, partim del coneixement empíric acumulat pels nostres antecessors al llarg dels segles, que ha establert els mètodes encaminats a plantejar el millor tipus de sonoritat. Actualment, aquests coneixements s'estan verificant i ampliant gràcies a la investigació científica i els instruments de mesura, amb els quals hem pogut explicar un gran nombre de fenòmens dels

quals abans només es coneixia l'efecte però no la causa.

Tècnica i tecnologia són ingredients de cada època per a generar el seu tipus d'orgue, i el moment actual no n'és cap excepció, sigui per a afrontar la restauració d'un instrument històric amb la major fidelitat a les tècniques i l'esperit de l'època en què es va construir, sigui per a recercar nous tipus d'instruments adequats a la manera actual de viure el fet musical.

Toques l'orgue?

Una mica, però no sóc concertista. Per a un orguener tocar és bo, però no és imprescindible; de fet, una bona part dels orgueners no toquen l'orgue. És més important saber escoltar l'orgue, discernir-ne els sons, l'aire, la resposta de la mecànica... per tal d'anar millorant l'obra pròpia.

Si alguna persona que ens llegeix volgués dedicar-se a l'orgueneria, què li aconsellaries?

Primerament, tenir-ho molt clar: l'orgueneria és una disciplina tan àmplia que requereix anys, dedicació total i renúncia a altres activitats.

Després, li aconsellaria un temps de prova i, finalment, completar la seva formació a l'estranger.

El que fóra ideal seria cursar els estudis que s'imparteixen als països de l'Europa central, on es combinen períodes de teoria a l'escola i períodes de pràctica als tallers.

A Alemanya, per a poder exercir d'orguener cal un títol i per a poder construir orgues cal fer els estudis de mestre orguener.

També cal una certa riquesa cultural i personal, que són elements que impregnen una obra ben feta. La lectura, les visites a exposicions i, sobretot, l'assistència a concerts són altres aportacions que arrodoneixen el perfil d'un orguener ideal.

* * *

Mentre fèiem l'entrevista, un divendres a la tarda, ha entrat un dels treballadors del taller per dir que plegava i que l'endemà aniria a treballar: en dissabte. Prova indiscutible que allà s'hi treballa bé i de gust. Potser és per això que els resultats són els que són.

Albert Blancafort ens ha donat lliçons de física, de disseny i sobretot de música. Ens ha ensenyat projectes d'orgues nous al seu ordinador, ens ha fet sonar tubs bufant ell mateix per un extrem i ens ha fet passar una molt bona estona.

Desitgem que vosaltres, que heu llegit l'entrevista, també la hi hagueu passat.

Pep Solé i M. Josep Udina

ENTREVISTA A SANTE FORNASIER, PRESIDENT D'EUROPA CANTAT

El mes de novembre del 2009, Sante Fornasier va ser elegit president de la Federació Europea de Joves Corals Europa Cantat i ara passarà a ser el president de la nova federació sorgida de la fusió amb l'AGEC: de l'Associació Coral Europea - Europa Cantat.

Sante Fornasier és des de fa anys president de l'USCI del Friuli - Venezia Giulia, i des de l'any 1999, president de Feniarco, i és el primer italià que ocupa el càrrec de president d'Europa Cantat.

Feniarco, acrònim de **Federazione Nazionale delle Associazioni Corali Regionali**, és una federació fundada l'any 1983 i que actualment té associats uns 2.300 cors

Quines són les principals prioritats de Feniarco?

L'Associació Feniarco treballa per instituir un sistema de revalorització o millora en el qual destaca l'establiment d'una xarxa amb el patrimoni cultural que representa el cant coral italià, començant des de les associacions regionals fins a arribar als cors individuals. Això ha permès a Feniarco constituir-se com l'única associació de cors italians, inserint en un circuit més ampli les singularitats i les realitats territorials, i aconseguint la creació d'un moviment coral ampli i unificat. El nostre principi és la col·laboració activa entre tots els qui formen part del món coral, la qual millora la tasca i el paper de les associacions regionals i també de cada cor.

Per a portar a terme aquest procés, s'ha posat una atenció especial en els criteris d'innovació, tant pel que fa a les estructures com pel que fa a la comunicació. El treball amateur significa passió, capacitat d'anar més enllà dels simples deures, sense perdre de vista l'amor pel que s'hi fa, però també significa professionalitat en els mètodes de treball i en les estratègies que s'han posat en marxa.

La nostra activitat s'ha orientat en moltes direccions: la creació d'exposicions i esdeveniments de gran

ressò, les iniciatives formatives, l'edició, la renovació del repertori, les estratègies de comunicació –entre les quals destaca la revista Choraliter–, la realització del cens i la distribució territorial de les corals italianes a través d'instruments com l'Informe o Balanç Social (Bilancio Sociale). Es tracta de temes i d'aspectes molt importants, destinats a intervenir, sobretot, en els àmbits on s'han detectat algunes llacunes des del punt de vista de la difusió de la cultura musical i coral, com és el cas de les escoles.

Després d'uns quants anys com a membre del Consell d'Europa Cantat, com veieu la Federació Europea?

Europa Cantat ha estat des de sempre un punt de referència per al cant coral del nostre continent i ha col·laborat a fer-lo créixer i a millorar-ne la qualitat. En aquests moments cal destacar el recorregut fet, amb paciència i tenacitat, per arribar a la fusió amb l'AGEC per a formar una única gran associació coral europea, l'Associació Coral Europea - Europa Cantat, una associació creada per parlar amb una sola veu en nom de la música coral d'Europa. Avui dia, la nostra federació està cridada a acceptar el desafiament de la modernitat mitjançant l'aplicació de processos innovadors que apostin o inverteixin tant en els aspectes organitzatius i estructurals com en els culturals.

Quin és el tarannà que voleu imprimir a la vostra presidència?

En primer lloc m'agradaria recollir el llegat dels meus antecessors i continuar el treball tan valuós que, en cinquanta anys, han sabut desenvolupar a favor de la música coral. És necessari treballar sempre per crear en les associacions

nacionals, en els cors, i fins i tot en cada cantaire, el sentit de pertinença a un gran moviment europeu del cant coral. Un gran moviment que tindrà com a característica dominant l'obertura a l'exterior i la comparació amb tot el que es mou al voltant del món del cor: un intercanvi recíproc entre l'enriquiment i la integració de les diferents cultures i experiències, gràcies al qual el cant coral pugui entrar, amb entitat pròpia, a formar part dels elements de formació de la ciutadania i de les persones europees del demà.

Quin és, en la vostra opinió, l'estat del cant coral a Europa?

Per diferent que sigui un país d'un altre, tant pel que fa a la difusió com a la tradició, el cant coral és un gran patrimoni cultural que fins i tot ha estat reconegut per la UNESCO. Aquest patrimoni exerceix una funció important en l'àmbit de la formació cultural, l'educació i la socialització. Però per a aconseguir aquesta funció cal aconseguir la conscienciació i el suport del món polític, a fi que els estaments inverteixin fermament en aquest àmbit. És per tot això que el cant coral també ha de dotar-se d'una capacitat per a projectar-se cap al futur i ha de ser capaç de promoure el desenvolupament cultural, fins i tot en moments de dificultats financeres com els actuals; és a dir, ha de reaccionar de forma activa, explotant les capacitats intrínseques i aplicant els principis de competència, professionalitat i qualitat a l'univers del cant coral amateur.

* * *

Doncs sí, hem de continuar treballant per conscienciar a tothom del que representa el cant coral i continuarem treballant amb professionalitat per la millora de la qualitat i competència del món coral.

Montserrat Cadevall

LA PANTERA IMPERIAL

Què més es pot escriure sobre *La pantera imperial*? Moltíssim, perquè no en va Carles Santos és un dels creadors més esplèndids del panorama actual. Però, què en puc escriure, jo? Em demanen que escrigui sobre l'experiència del cor a *la pantera* (així, en minúscula, de tan familiar i proper, i estimat, com ha arribat a ser aquest espectacle per a tots els qui formem part de Lieder Càmera), i no sé per on començar. Se m'acut parlar de Carles Santos, buidar articles i llibres, i m'adono que em ficaria de peus a la galleda, perquè ja hi ha qui ho ha fet i amb molts més coneixements que jo. Perquè jo, com molta gent, a Carles Santos no el coneixia: la seva música, la que interpretava i componia, em queia massa lluny. Sóc dels que ell mateix anomena "divorciats de la música contemporània", dels que no acaben de trobar el què a les noves propostes, dels que, per inèrcia, procuren evitar els contactes amb aquest estil. Així és que quan ens va arribar la proposta de participar en l'espectacle, la primera reacció va ser d'arrufar el nas. El 1992, una servidora havia format part de les fanfares en les cerimònies olímpiques i m'havia sorprès la música que en Carles havia escrit, un festival d'alteracions molt difícil per a qui, com jo, estava acostumat a tocar com a molt en re major... Sort que la intervenció de les fanfares, com la de tothom, estava enregistrada, perquè la partitura, tal com va sortir del sobre hi va tornar a entrar, i encara dorm en algun calaix. La primera pensada va ser: "Aquest senyor no sap què pot demanar als instruments de cobla això no es pot tocar!". I no vaig ser l'única. Ja veieu què pot fer la ignorància...

Però entrem en matèria. L'any 1997, crec que al juny, en Josep Vila ens va anunciar que en Carles Santos ens vindria a sentir durant un assaig per veure si li fèiem el pes. No ens va dir gaire més; en Carles va venir a l'assaig següent, vam cantar-li *Jesu, meine Freude*, ens va fer cinc cèntims de *La pantera imperial* i aquí va acabar la cosa. De moment; perquè al cap de poc ens va arribar la proposta de participar en l'espectacle, que es representaria al Festival de Peralada. Com que les dates queien de ple dins el mes d'agost, es van demanar cinc voluntaris per corda,

perquè la feinada era considerable: assajos i més assajos, musicals i d'escena, a part d'haver-nos d'aprendre de memòria fragments d'obres de Bach... i del mateix Santos.

Al primer assaig musical ens van repartir les partitures de la peça que començaria l'espectacle, i les cares d'estranyesa de la gent en intentar desxifrar una cal·ligrafia intel·ligible eren un poema: notes minúscules, repeticions i més repeticions... "Però, què és, això?" En Josep Vila hi va posar ordre: "Solo de soprano, sopranos, baixos, segona secció comencem alhora i solo de tenors, després solo de contralt, respon solo de baríton, última secció comencem contralts i acaba tutti diminuendo". Semblava senzill, però només ho semblava. Vam provar el solo inicial, alguna soprano va dir que s'estimava més no intentar-ho. Una bogeria de notes, la-si-do, mil combinacions sobre el mateix ritme. Minimalisme pur. Disbauxat. Divertidíssim. I molt, molt difícil: s'havia de cantar en un sol rengle, a boca d'escenari, i d'una punta a l'altra no ens sentíem... Tocava picar pedra. Al següent assaig va arribar la partitura de la peça final, i va saltar l'Ignasi Pinyol: "No llegim tan bé o ens trobarem una peça nova cada dia...".

La feina avançava, la Montse Colomé i el mateix Carles Santos venien als assajos per marcar posicions i explicar escenes, i va arribar el dia d'anar a Tecla Sala per als assajos d'escena de debò. L'escenografia era simple, tota una

Núñez, un dels companys, esdevenia la unitat de mesura de les dimensions d'un escenari. Passats els primers comentaris, la companyia va fer una funció sencera de l'espectacle, sense cor, perquè ens en poguéssim fer una idea. La incredulitat augmentava a mesura que passaven els minuts, i al final ens vam quedar parats, sense saber si aplaudir o no, i amb la certesa, alguns, de no haver entès absolutament res. La quantitat d'informació que enviava Carles Santos a través de la seva companyia era increïble: Bach del dret, del revés, Bach irònic, creient, profund, Bach ridícul per culpa dels que creuen que tocar a tota velocitat és un mèrit... Només amb el temps, una representació rere una altra, hem arribat a entendre una petita part de l'univers Bach-Santos.

Una sorpresa total i absoluta. I ens hi vam posar. En Carles volia que l'inici fos arrauxat, quasi un malson obsessiu sobre el la-si-do de la fuga, i ens vam trobar gesticulant com si fóssim bojos mentre cantàvem. Confesso que ens va costar: ja se sap que la gent de cor canta d'una manera més aviat estàtica... Però en Carles no s'estava de posar-se davant nostre i mostrar-nos què volia, i no va parar fins que ho va aconseguir. També volia que el teló s'obris i es tanqués a mesura que els cantaires interveníem o callàvem, i això li ho vam treure del cap: el teló de l'escenari de Peralada feia un soroll infernal i no s'hauria sentit res més! Va semblar decebut, però va ser una simple anècdota; de seguida es va dedicar a

En voleu més, de panteres?

declaració de principis: un solitari piano de cua enmig d'un espai nu envoltat del típic bust de Bach multiplicat fins a l'infinit... Bach, en paraules de César

abocar idees i més idees... Al principi costaven de pair, tot era nou, però a mesura que avançaven els assajos l'entusiasme es va anar apoderant de

tots. Era fantàstic veure un dels moments amb més grapa, el *zapateado* dels actors sobre una fuga que en Carles tocava a la pianola que es movia per tot l'escenari, sabent que després cantaríem *Jesu, meine Freude* mentre trepitjàvem les tecles de piano que havien caigut del sostre; després d'un moment tan accelerat, la serenitat del motet de Bach s'imposava i es feia un silenci espès, reverent. I de seguida apareixien les actrius escombrant les tecles cap al fossat de l'orquestra, provocant rialles incontenibles davant una escena tan absurda... Així era tot l'espectacle, sense un instant de descans per a poder respirar, ple de moments sublims amb el contrapunt d'altres de sorneguers, disbauxats, còmics; provocació, en una paraula. Potser, posats a triar, ens decidírem pel número inicial, aquell instant fantàstic, just abans d'obrir-se el teló, sabent que érem part d'una creació genial; o aquell altre en què en Carles, braços en creu,

una mà a cada piano, tocava Bach "agenollat davant el mestre", tal com li vam sentir comentar en alguna ocasió; o potser la bogeria final, tothom a escena en un clímax inacabable. Però de ben segur que tots recordarem sempre el "Crucifixus" de la *Missa en si menor*: un cop més, l'obsessió per l'obra de Bach, el cor formant una creu, els braços també en creu, els ulls tancats, les notes passant una a una, a poc a poc; l'empremta d'aquell moment ja és inesborrable. El "Crucifixus", per a nosaltres, no serà mai més el mateix.

Aquí, les senyores panteres, sorpreses, cansades i contentes

Bach no serà mai més el mateix. En Miquel Humbert ho deixa ben clar en el llibre del vintè aniversari del cor: "Mai no m'he sentit tan a prop de l'ART, en majúscules, com vivint *La pantera imperial*".

"BACH ZUM MITSINGEN" 2011. CANTATES DE J. S. BACH PARTICIPATIVES

El projecte "Bach zum Mitsingen" és una adaptació de la tradició alemanya anomenada "Bachkantate zum Mitsingen". Aquesta tradició consisteix a assajar i interpretar en un mateix cap de setmana cantates de Johann Sebastian Bach seguint el calendari litúrgic luterà. Un dels atractius d'aquesta proposta que presentem és que ens permet gaudir d'aquest

repertori tan rellevant d'una manera similar a com es feia en l'època: en una església, essent fidels a les dates litúrgiques i treballant la música d'una manera intensiva.

La paraula *Mitsingen* és difícil de traduir (literalment, seria 'cantar amb'), però significa que és un cant obert, participatiu, al qual tothom es pot

afegir. Aquest projecte també és participatiu, tot i que, per la dificultat de les obres (pel que fa a la lectura musical i a la dicció del text) i el tipus de treball intensiu (els únics assajos són un dissabte a la tarda i un diumenge al matí), va adreçat a cantaires que tinguin formació musical i experiència coral.

Les cantates que hem escollit per al 2011 són les següents:

BACH ZUM MITSINGEN 2011
 Cantates de J.S.Bach participatives

BWV 182 *Himmelstönig sey willkommen* - 16 i 17 d'Abril
Cantata litúrgica de Santa Bàrbara

BWV 21 *Ich habe viel Bekümmernis* - 4 i 5 de Juny
Orgànica de Sant Joan de les Boies

BWV 38 *Aus der Ferne schreie ich zu Dir* - 12 i 13 de Novembre
Orgànica de Santa Maria del Mar

Un principi del projecte és que cada cantata sigui acollida per una església diferent. Aquest primer any, totes seran interpretades en diverses esglésies de Barcelona; l'última, a Santa Maria del Mar.

Es tracta d'una activitat gratuïta, però les places per a participar-hi són limitades. Per a inscriure-s'hi cal enviar a l'adreça de correu bachzummitsingen@gmail.com les dades següents: nom i cognoms, telèfon de contacte, tessitura vocal,

cantates en què voldria participar i breu explicació que acrediti el nivell de lectura musical i l'experiència coral del/la sol·licitant.

Pau Jorquera i Daniel Tarrida

A LA MEMÒRIA D'EN XICU PETIT

Aquest és l'escrit que es va llegir a l'Església de Sant Pere de Figueres el passat 24 d'octubre, en el concert del Cicle Coral que es va dedicar en memòria a Xicu Petit pel seu traspàs, i en el que intervingueren les corals Germanor Empordanesa de Figueres, Croscat d'Olot i Montilivi de Girona.

"El passat diumenge dia 17 d'octubre ens va deixar Xicu Petit, director de la Coral Tribana de Salt.

En Xicu va néixer a Girona ara fa 33 anys. D'infant va pertànyer a la Coral Infantil de Sant Narcís. Des d'allí va anar a l'Escolania de Montserrat on hi va romandre 4 anys, destacant com a Tiple solista deixant per a la posteritat enregistraments de gran qualitat amb obres de monjos d'aquell monestir, com les dels Pare Casanoves i Anselm Viola.

Tornat a Girona, cursà estudis de Magisteri i exercí de professor en diferents centres educatius; el darrer fou el centre Educatiu l'Aulet de Celrà, després de guanyar unes oposicions. La seva dedicació al magisteri no l'impedí seguir cultivant la seva gran vocació: el cant coral, la música. Així, un Xiccop tornat de Montserrat, entrà a formar part de varies corals de Girona: Saba Nova, Maragall, Cor de Cambra de la Diputació, Cor de Cambra de Girona..., aportant a totes elles el seu dinamisme, el seu amor per la feina ben feta, la seva generositat, l'estar sempre a punt per donar un cop de mà allà on hi fes falta. Com a membre de l'Equip de la FCEC a les Comarques de Girona, col·laborà en l'organització i dinamització de les activitats pròpies de la Federació, entre les que cal destacar la seva contribució

decisiva a la posada en marxa dels Cursos de Direcció Coral al Conservatori de Música de Girona. Com a membre d'aquesta Federació, va participar també molt activament amb la seva coral a les activitats de la FCEC, essent l'organitzador de l'aplec de l'any 2009 a Salt.

El trobarem molt a faltar, com a cantaire i sobre tot com a persona. Ens queda el seu exemple que serà sempre per a nosaltres un punt de referència i guardarem la llavor que ha sembrat amb la seva amistat, la seva companyonia, l'optimisme, la il·lusió i la seva passió pel cant coral.

Xicu, et dediquem aquest concert, volem fer-te un homenatge de la millor manera que sabem: cantant. Podràs escoltar-lo junt amb la Mare de Déu de Montserrat, de qui n'eres tan devot. Seran uns cants que ens sortiran del cor, uns cants d'agraïment per tot el que ens has donat en la teva curta però intensa vida".

Coral Tribana

Coral Tribana amb Xicu Petit. Salt 4.10.2009

La casa dels cants

Maria Rosa Nogué: Ed. Barcanova, 621 pàg.

Se'm fa difícil comentar un llibre sense entrar en valoracions i, encara més, valorar-lo de forma objectiva, segurament perquè sóc un subjecte i no un objecte. Ara que ja m'he posat l'armilla salvavides, m'hi llenço.

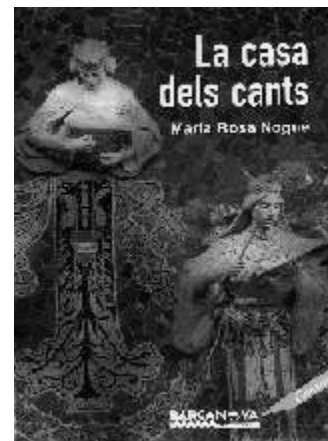
Tal com la veig, aquesta novel·la se centra a l'entorn de tres pols que es complementen: el Palau de la Música Catalana, un edifici que l'autora coneix amb detall i que sadolla de vida, de música i de misteri; l'Orfeó Català, que ella retrata des de dins per haver-ne estat cantaire, i la música, sobretot la música vocal, que tot ho enriqueix amb la seva presència.

La senyora Nogué ens porta cap a una hàbil mescla de realisme quotidià i de femòmens paranormals. Ens fa anar de les vivències més humanes, els amors,

les petites enveges, les xafarderies, els nervis que precedeixen un concert, el temor de la cantaire que és conscient que es fa gran i el del cantaire que sordeja i no vol que ho notin, fins a les misterioses presències incorpòries i les desaparicions molt corpòries que ningú no és capaç d'explicar.

Inquietuds, estats d'ànim, esperances, temors, decisions difícils i algun drama, tot ben ordit i tramat per una escriptora que, com se sol dir, té ofici.

El llibre es planteja en tres parts: la primera transcorre en l'època actual. Podríem dir que és el Palau del centenari. La segona part és un *flash back* que ens porta a començaments del segle XX, el moment de la culminació de les obres del Palau, la seva inauguració i els primers anys de vida activa... Del Palau o de l'Orfeó? De tots dos, perquè són inseparables, tot i que l'Orfeó va néixer abans que el seu "local". La tercera part reprèn

l'època actual allà on l'havia deixada en cloure la primera.

Però hi ha un seguit de paral·lelismes que ara no explicaré perquè no s'hi val. És com si...

Vaja, llegiu-lo i després en parlem.

Pep Solé

CLIVIS US PROPOSA

La casa dels cants, Maria Rosa Nogué

Repertori per a la primavera:

Hi ha algunes cançons que fan que un concert esdevingui amb i divertit per a tots els públics. Us en volem proposar algunes que si encara no les coneixeu, no us doneu bran.

Ricard Lamote de Calignon - Garsel - SATB ref. 00004

V. Amadeus Mozart - Venereu la barba caputrinorum - SATB ref. 00002

Antonio Scandelli - La gallineta - SATB ref. 00004

Jean Collet - Els tres mambors - SATB ref. 00003

Genet Rivestranck - Cançons de la suïna, defecades i receptes canelons escrites de lleure de Maria Salva Llor del seu enyor. Tot un apert. Rip a l'armatada: Truça amb ceba: Argulla a la brassa: Ametlles garapinyades. - SATB ref. 00425

Manuel Otero - Bestiari de Pere Quart, amb el seu típic intenció barçons molt pitjors i a l'armatada sense: amonís de la faura feneura. En descauem quatre. Xanguet - SATB ref. 01346
Grises - SATB ref. 01077
Català - SATB ref. 01341
Mosques i mosquits (àtona) - SATB ref. 01872

Aquestes i moltes més les trobareu a www.clivis.cat LA FERIA D'INSTRUMENTS MUSICALS DE NOU 11 1301021 Demaneu-les a través de la FCSO o a clivis@clivis.cat

Maquinista: 14.30 h - 2013 Plaça de la Música - Tel: (93) 40134348 - Fax: (93) 40134349
web: clivis.cat - Web: www.clivis.cat

Els tres reis
Jordi Domènech

Suite per a cor infantil a una veu, cor juvenil a dues i tres veus amb acompanyament de clarinet i piano

Les dotze van sonant
Jordi Domènech

Suite per a cor infantil, cor de veus blanques, cor mixt i públic amb acompanyament d'orgue.

Sis nades catalanes
Salvador Mas

Per a cor mixt a cappella

Sis cançons de Nadal
Jordi Domènech

Suite per a cor de veus blanques a tres veus amb acompanyament d'arpa o piano

Fum, fum, fum
Peter Bacchus

Suite per a cor de veus blanques a una i dues veus i cor d'adolescents o adults a tres veus amb acompanyament de piano, flauta travessera, oboè, clarinet i fagot

Llum de Nadal
Josep Bauçells

Petita suite per a cor mixt sol o amb acompanyament de piano

Un infant com una estrella
Jordi Domènech

Suite fàcil per a cor mixt sol o cor mixt i cor infantil amb acompanyament de trompes i piano

Ho sap tothom i és profecia
Narcís Bonet

Cantata per a cor mixt, cor infantil i públic i dos pianos, flauta-flautí i percussió

DINSIC
Publicacions Musicals

DINSIC Publicacions Musicals, S.L. • Santa Anna, 10, E 3a - 08002 Barcelona
Tel. +34-93.318.06.05 - Fax +34-93.412.05.01 • e-mail: dinsic@dinsic.com
www.dinsic.com • www.dinsic.es • www.dinsic.cat

Josef Lammerz: *Tria sunt munera*

Obra per a cor mixt i orgue basada en el coral gregorià de la catedral de Colònia (s. XII) dedicat als Reis d'Orient, que tenen el seu sarcòfag en aquesta catedral. Altres obres per a cor mixt de Josef Lammerz són *Exaltabo Domine, Quia meditabitur, Psalm 150 o Fuente de vida*, totes les quals editades per Brotons & Mercadal, Edicions musicals.

Josep Marimon: *Nadales*

Vol. 1. Nadales per a veus mixtes i acompanyament de piano, orgue o harmònim:
 "Al naixement" (1915),
 "A Jesús en el pessebre" (desembre de 1928),
 "Cançó de Nadal" (desembre de 1934),
 "Nit de Nadal" (gener de 1935),
 "El fill de Maria" (1950).
 Vol. 2. Nadales per a veus mixtes a cappella:
 El bon Jesuset (1929),
 A les dotze de la nit (gener de 1943),
 L'arbre de Nadal,
 Nadal (1944).

Jordi Lluch: *Poemas de una generación*

Aquestes tres obres van ser concebudes per l'autor amb la intenció de retre un petit homenatge a alguns dels poetes més representatius de la reconeguda Generación del 27:
 "Ahora te quiero" de Pedro Salinas,
 "Hotel de labios cosidos" de Luis Cernuda,
 "Donde habite el olvido" de Rafael Alberti.

Salvador Brotons: *Nocturn per a una illa*

És la primera obra del compositor escrita per a cor mixt. Va ser composta durant la primavera del 1982 sota el guiatge del mestre Oltra. El text, del poeta menorquí Pere Gomila, és emotiu, tendre i alhora reivindicatiu. Fou estrenada al Festival de Cantonigròs i també fou guardonada amb el premi Orfeó Laudate del 1982.

Joan i Ricard Lamote de Grignon: *Obres vocals*

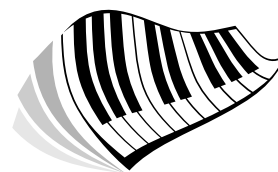
Obres per a veu i piano o per a cor que es van trobar a l'arxiu personal de la família Lamote i que inclouen temes d'inspiració religiosa, com les dues nadales "Viva Jesús" i "Al portal de Belén", obres tradicionals catalanes com "El caçador i la pastoreta" o "El petit vailet", i també del folklore castellà, com l'obra per a cor mixt "Todos le llevan al niño". De Ricard Lamote de Grignon hi trobem la peça per a cor "No me mueve, mi Dios" (text anònim del s. XVI).

coses que passen

Un piano de fusta

Va passar de debò. Una coral assajava en una aula d'una escola on hi havia un piano antic, vell i atrotinat. El director i els cantaires van pensar que fóra bo de mirar de reparar-lo per poder-lo fer servir. Un especialista el va examinar i va dir que estava tan deteriorat que no valia la pena fer-hi res. Una cantaire, que se les donava d'entesa, va dir: –És clar, com que és de fusta... I un cantaire, ràpid com una centella, va saltar: –I tothom sap que els pianos bons són d'alumini. No cal dir que, des d'aquell dia, aquesta coral s'assegura que els pianos siguin sempre d'alumini...

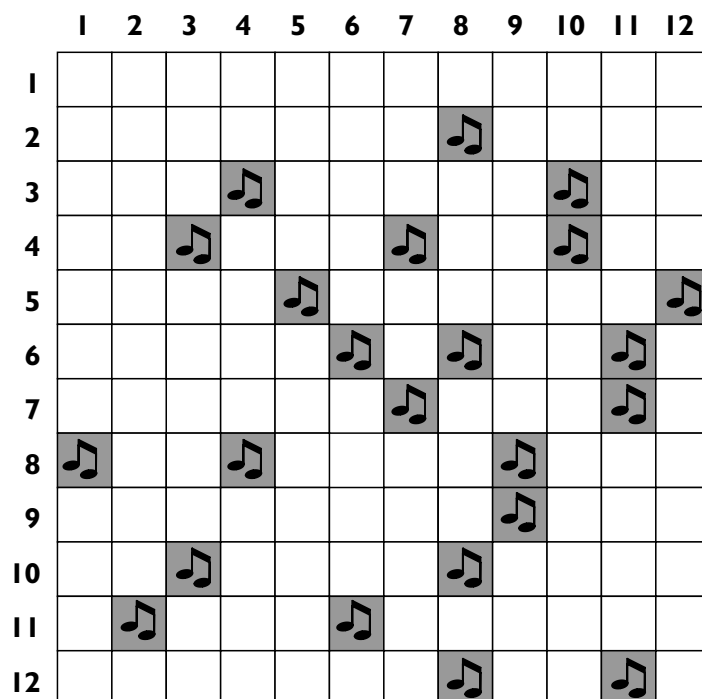

L'últim dia a les Choralies

Sort que era l'últim...

ENCREUATS MUSICALS

MELÒDIQUES:

- 1 L'orguener més nostrat ♪ Si.
- 2 L'Isaac de Camprodon ♪ L'egípcia d'en Verdi.
- 3 L'Arcangelo ♪ Cedeixo per un preu.
- 4 A la piscina sí, al mar no ♪ La ♪ Tenir a la inversa.
- 5 Unió lírica d'indis liberals ♪ Cel parisenc.
- 6 Serp ♪ Repetit, instrument de percussió ♪ Enaema ♪ Poema laudatori.
- 7 Boca closa ♪ Les danses d'en Grieg ho són.
- 8 Nota possessiva ♪ Doctor ♪ Cavaller britànic ♪ Si.
- 9 La ♪ Així signava l'Ors ♪ Fons de got, d'ampolla, de sac...
- 10 Tristoia ♪ Dona mítica de la qual es deriva "música".
- 11 Boca closa ♪ Vots erronis ♪ Crisi retallada.
- 12 En Ferran guitarrista ♪ Vapor ♪ Cantautora irlandesa.

HARMÒNIQUES:

- 1 El déu del vinus ♪ En el fons, les partitures ho són.
- 2 La Bertran ♪ Aquella nota possessiva ♪ Estimo.
- 3 Tot invertit: Llaüt baix ♪ Explotació ramadera als EUA, capgirada.
- 4 Natural dels Països Baixos.
- 5 Canal avocàlic ♪ Matí londinenc.
- 6 Feia falta de cap per avall ♪ Frullato ♪ Audiòfon invertit que no sona.
- 7 Francesc Zamora Irla ♪ Poc corrents.
- 8 Boca de cantaire ♪ Solucions ♪ Serp.
- 9 En Maurice ♪ Gra rebentat ♪ Boca closa ♪ Mi.
- 10 La segona part d'en Leontiev ♪ Abans que la gallina ♪ Cuina inacabada.
- 11 ADN americà ♪ En Claude.
- 12 En Johann Sebastian ♪ 1 ♪ Eulàlia espriuena.

TROBAREU
LA SOLUCIÓ
A LA PÀGINA WEB:
www.fcec.cat

pianoservei
lloguer de pianos per a concerts

Des de **pianoservei** us oferim a les corals de la FCEC un descompte especial del 10% en el lloguer de pianos de cua per als vostres concerts.

Visiteu la nostra web **www.pianoservei.com** on trobareu informació dels diferents models que disposem i des de on podreu fer les vostres consultes i reserves.

7. CONCURS DE DIBUIX DIBUSmusic

Col·laboren:

BARCELONA

Mitjana, 502
08002 BARCELONA
Tel. 93 200 61 00
www.barcelonadomusica.com

EL NOU

BAD
MUSIC

COMRÀdio

votv

22

400000

PREMIER
CANTON
DIGITAL
FONOLÒGIC

Deia

PortAventura

WAVE GENIUS

VIP

Xarxa
de Televisions
Locals

Gran Teatre
del Liceu

esRadio

carla i joana

SONORA

locafm

CASIO

Bernard

CDR: PortAventura
08190 BARCELONA
Tel. 93 78 97 04
www.portaventuradomusica.com

Starka, 301
08035 BARCELONA
Tel. 93 49 14 00
www.starkadomusica.com

CDR: La Deixa
Diagonal, 203
08018 BARCELONA
Tel. 93 786 01 07
www.ladeixadomusica.com

CDR: La Farga
Aving. Joan Tronçes,
116, 08011 BARCELONA
Tel. 93 217 87 00
www.lafargadomusica.com

CDR: La Farga
Aving. Joan Tronçes,
116, 08011 BARCELONA
Tel. 93 217 87 00
www.lafargadomusica.com

UNIT: L'ESTIMA
Sant Jordi,
08017 BARCELONA
Tel. 93 786 05 02
www.esteimadomusica.com

UNIT: UNITALLERS
Aving. Joana Tronçes,
08011 BARCELONA
Tel. 93 217 87 00
www.unitalersdomusica.com

UNIT: UNITALLERS
Aving. Joana Tronçes,
08011 BARCELONA
Tel. 93 217 87 00
www.unitalersdomusica.com

BILBAO - BILBAO - BILBAO - BILBAO - BILBAO - BILBAO

Fitxa d'inscripció:

SIGNA I ENVIETE: TALAGA - SEVILLA - WLENCIA - ZARAGOZA - LISBOA

7. CONCURS DE DIBUIX DIBUSmusic

PRESENTA ELS
TEUS DIBUIX!

Pots guanyar Teclats
CASIO, kits de guitarra
elèctrica SONORA amb
amplificador i també
magnífics plans Privia
per a la teva escola

ume unió musical

AGAFA UN FULL DIN A4 I DEIXA VOLAR LA TEVA IMAGINACIÓ

- El guanyador podrà gaudir de les premis que desitja.
- El seu nom podrà aparèixer entre els altres que hi quedaran.
- El premi responsabilitat de la seva inscripció.

PREMIS

CASIO
TECLAT
LK-120

78 notes i 12 funcions
polifònica de 12
veus, 100 tones,
50 ritmes,
100 peces per a piano i
Portafol a CD.

CASIO
TECLAT
EA-76

78 notes, 44 peces i 50 ritmes
amb 100 tones i 50 ritmes
amb 100 tones i 50 ritmes
amb 100 tones i 50 ritmes
amb 100 tones i 50 ritmes

KIT
GUITARRA
ELÈCTRICA
SONORA

Format per guitarra
elèctrica,
amplificador de
100W i baix
bateria, còrner, cables,
pedals i accessoris.

Signa i envia a: Ume

PREMIS PER A L'ESCOLA

NO ENS OMBREM DE LES
ESCOLES ON ESTUDEM ELS
NOSTRES ARTISTES.
El Casio que preselecciona el Guanyador podrà guanyar un
CASIO PRIVIA PIANO DIGITAL
COP-100

88 teclats, 120 funcions, 100 ritmes,
Teclat amb funció de transferència,
col·lecció de 32 notes, 5 sons, 8 efectes amb versió de MIDI, sortida d'auriculars,
pedal de sustenir i més.

PREMIS ESPECIALS

TALÓ DE COMPRA
per valor de 500€ en mercaderies de la botiga
UNION MUSICAL ZARAGOZA 1900

ESPECIALS E IMBESITA AL GRAN TEATRE DEL LICEU de 3
quintors, 4 entrades per un espectacle del Gran Teatre del Liceu
per a cadascun d'ells, després del que resulti guanyador i visito guanyador es seves instal·lacions per
a casa d'hostes, o altra.

PORTAVENTURA Obsequi de 3 quintors
2 entrades gratuïtes per a cadascun d'ells a
PortAventura i per a l'hostes 25 dies de descompte
regal de per a valor de 10€

Basos

1. La participació requereix haver nascut entre 1985 i 2005
ser resident a la província de Barcelona.
2. El tema de dibuix serà l'art i la música.
3. La mida del paper serà DIN A4, 210 x 297 mm. La temàtica
s'aplica a qualsevol tipus de dibuix, però es valorarà el dibuix.
4. Cada participant podrà presentar un dibuix.
5. El termini de recepció de dibuixos és fins al 30 de maig de 2011.
6. Els dibuixos es valoraran amb criteri de creativitat i originalitat.
7. El jurat podrà triar els guanyadors i els seus dibuixos.
8. Els dibuixos guanyadors es podran veure a les botigues i exposicions
d'art i música de la UME fins al 31 de maig de 2011.
9. Els guanyadors podran gaudir de les premis que desitjaven.
10. Els guanyadors podran gaudir de les premis que desitjaven.
11. Totes les inscripcions i premis podran veure's a la web de UME.
www.umeuniomusical.net
12. La participació en el concurs és gratuïta i no es cobraran cap tipus de taxes.

7. CONCURS DE DIBUIX DIBUSmusic

Termini:
Fins el 30 de maig de 2011

El tema:
Dibuixant instruments

Suport:
Paper Din A4

Tècnica:
Lo que tu triïs

Premis:
Fabulosos teclats CASIO,
plans digitals PRIVIA
i kits de guitarra elèctrica
SONORA amb amplificador

ume unió musical

www.umeuniomusical.net
www.dibujomusical.net

Les millors solucions en protecció

E&G ASSESSORS

Agent Exclusiu nºE018977273323Q

egassessors@egassessors.com

647 62 60 46

- Zurich Llar
- Zurich Inversió
- Zurich PPA
- Zurich Pensions
- Zurich Comunitats
- Zurich Vida Rendes

I moltes més...

Oferta per a
associats i
familiars de:

FEDERACIÓ
CATALANA
D'ENTITATS
CORALS

Because change happenz®